

Střední uměleckoprůmyslová škola a Základní umělecká škola Zámeček s. r. o.

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

KAMENOSOCHAŘSTVÍ

ODBORNÉ ZAMĚŘENÍ

PROSTOROVÝ DESIGN A SOCHAŘSTVÍ

verze **KA7**

platný od 09/2025

2025/2029

Obsah

		Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence	18
I. ÚVODNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4		
II. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5	Podmínky pro přijímání ke vzdělávání	19
III. PROFIL ABSOLVENTA	6	Kritéria hodnocení:	19
Popis uplatnění absolventa v praxi	6	Způsob ukončení vzdělávání	19
Kompetence absolventa a jejich realizace	6	Organizace praktické maturitní zkoušky	20
IV. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU (denní čtyřleté studium)	11	Části praktické maturitní zkoušky	20
Popis celkového pojetí vzdělávání	11	Způsob hodnocení	20
Vzdělávací strategie	11	V. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU PRO ZKRÁCENOU FORMU STUDIA	21
Osobnost učitele	11	Zkrácené studium	21
Popis pojetí vzdělávání	11	Popis celkového pojetí vzdělávání	21
Realizace průřezových témat	13	Organizace výuky ve zkrácené formě	21
Organizace výuky	14	Způsob a kritéria hodnocení žáků	22
Způsob a kritéria hodnocení žáků	15	Podmínky pro přijímání ke vzdělávání ve zkrácené formě studia	22
Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných	17	Způsob ukončení vzdělávání ve zkrácené formě	23

<u>VI. VYUČOVACÍ PLÁN</u>	24	<u>VIII. POPIS MATERIÁLNÍHO A PERSONÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ VÝUKY</u>	28
<u>Přehled využití týdnů ve školním roce</u>	24	<u>Materiální podmínky</u>	28
<u>Přehled využití týdnů ve školním roce</u>	25	<u>IX. SPOLUPRÁCE SE SOCIÁLNÍMI PARTNERY</u>	31
<u>Poznámky k učebnímu plánu</u>	26	<u>X. UČEBNÍ OSNOVY JEDNOTLIVÝCH PŘEDMĚTŮ</u>	32
<u>VII. PŘEHLED ROZPRACOVÁNÍ OBSAHU VZDĚLÁVÁNÍ V RVP DO ŠVP</u>	27		

I. ÚVODNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název a adresa školy:

Střední uměleckoprůmyslová škola
a Základní umělecká škola Zámeček, s.r.o.,
Pod Vinicemi 82, Plzeň 301 00
IČO 25 21 55 31, IZO školy 110 037 545, IŽŘ 600 009 670

Právní forma:

společnost s ručením omezeným (s.r.o.)

Zřizovatel:

ak. malíř Jiří Rataj, ak. malíř Jaroslav Šindelář

Kontaktní údaje:

zamecek@zamecek.cz

www.zamecek.cz

+420 377 532 853

Název ŠVP:

KAMENOSOCHAŘSTVÍ

Odborné zaměření:

PROSTOROVÝ DESIGN A SOCHAŘSTVÍ

Kód a název oboru vzdělávání:

82 – 41 – M / 16 KAMENOSOCHAŘSTVÍ

Délka a forma vzdělávání:

4 roky v denní formě

2 roky v denní formě zkráceného studia

Stupeň poskytovaného vzdělávání:

střední vzdělání s maturitní zkouškou

Platnost ŠVP:

od 1. 9. 2025 počínaje prvním ročníkem

Schválil dne 25. 8. 2025

**Mgr. Renata Šindelářová,
ředitelka školy**

II. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

SSUPŠ – Zámeček byla založena v r. 1995 jako **první střední umělecká škola v Plzeňském kraji**. Jako jediná nabízí uměleckořemeslné obory vzdělávání v plné šíři prostředků výtvarného zobrazení – prostorové (sochařství), malířské, grafické, fotografické a multimediální. Majiteli a zřizovateli školy jsou profesionální umělci. Základní koncepci vzdělávání určuje snaha působit na žáka v plné šíři jeho osobnosti – pracovat s jeho myslí, vůlí i srdcem. Z hlediska odbornosti pak vychází z principu nezbytnosti **profesionální řemeslné průpravy** a rozvoje svébytného osobnostního vyjádření. Uplatňuje moderní modulární systém výuky, který zprůhledňuje dosažení specifických profesních kompetencí vyplývajících ze studia oboru. Jako stěžejní je vnímána role pedagoga – osobnost učitele je klíčem k dobré škole. Odborné předměty **vyučují profesionální umělci**, kteří jsou zároveň činní ve své specializaci.

Škola klade zvláštní důraz na rodinnou atmosféru školního prostředí.

Atmosféru školy dotváří umístění v atraktivní lokalitě v rámci velké Plzně – hlavní budova v zámečku u Radčic, ateliéry v budově bývalé školy u zámku v Křimicích.

..

„Zámeček“ je respektovaným segmentem plzeňského kulturního života. Personálně nebo četnými aktivitami je provázán na řadu dalších vzdělávacích a kulturních institucí v kraji – galerie, divadla, základní umělecké školy, Západočeskou univerzitu, Filmový klub, Unii výtvarných umělců i volná umělecká sdružení. Úzce spolupracuje s plzeňským magistrátem, krajským úřadem i jednotlivými městskými obvody při pořádání akcí společenského významu (kulturní dny, festivaly). Patronem školy je Rotary klub Plzeň.

Škola je **samostatným pořadatelem řady akcí pro veřejnost** - četné výstavy, pravidelné konference pro učitele uměleckých předmětů, aukce studentských prací, mezinárodní přehlídky žákovské tvorby, sympozia a umělecké kurzy pro laickou, tak odbornou veřejnost.

Statut **privátní školy, která se zavazuje využít veškerý zisk na výchovu a vzdělávání**, umožňuje cílenější a efektivnější disponování finančními prostředky – inovace materiálního a technického vybavení, personální politiku, mimoškolní vzdělávací programy – sochařská sympozia do písku a kamene, týdenní tvůrčí pobyty, exkurze a zájezdy, přednášky a další tematické akce.

III. PROFIL ABSOLVENTA

Popis uplatnění absolventa v praxi

Absolvent oboru může své praktické dovednosti rozvíjet studiem na vysoké škole uměleckého zaměření (sochařství, design výrobků, restaurování). Pro toto studium je kvalitně připraven. Pokud se rozhodne pro uplatnění v praxi, má před sebou široké spektrum možností. Jako kamenosochař se může uplatnit v oblasti reprodukování a zhotovování náročných sochařských objektů. Uplatní se při rekonstrukci příp. navrhování plastických objektů z kamene, štuky a jiných materiálů pro exteriér nebo interiér.

Může pracovat jako samostatný výtvarník s čistě uměleckým zaměřením (sochař) nebo s řemeslným zaměřením (kamenosochař, štukatér). Odpovídající činnosti může vykonávat buď samostatně, nebo v dílnách kamenosochařských

a kamenických firem (velkých, středních i malých rodinných), nebo ve stavebních firmách, které se zabývají rekonstrukcí uměleckých památek a v restaurátorských firmách.

V rámci ŠVP je rovněž kladen důraz na práci v 3D a grafických softwarových programech, takže uplatnění lze nalézt i v některých projekčních kancelářích.

Absolvent oboru je rovněž připraven pro další studium na VŠ pedagogického směru. Po absolvování se může uplatnit jako učitel odborných výtvarných předmětů, jako pedagogický pracovník či arteterapeut v nejrůznějších výchovných a nápravných zařízeních.

Kompetence absolventa a jejich realizace

1. Klíčové kompetence

a) Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, to znamená, že absolvent je připraven:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

b) Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, to znamená, že absolvent je připraven:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

c) Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, to znamená, že absolvent je připraven:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce (Anglický jazyk/Německý jazyk);
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- chápat výhody znalosti cizích jazyků (Anglický jazyk/Německý jazyk) pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

d) Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, to znamená, že absolvent je připraven:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

e) Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, to znamená, že absolvent je připraven:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;

- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, to znamená, že absolvent je připraven:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

g) Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, to znamená, že absolvent je připraven:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

h) Člověk a digitální svět

Téma je realizováno v předmětech informační a komunikační technologie (podpůrný charakter ve vztahu k dalším složkám kurikula) a v dalších, zejména odborných, ale i všeobecně vzdělávacích předmětech. Cílem je propojení formální výuky se zkušenostmi žáků z jejich neformálních vzdělávacích aktivit. Žáci jsou připravováni tak, aby se digitální technologie staly jejich běžným pracovním nástrojem, podpořily jejich kreativitu a byl prostředkem eticky správné komunikace a sdílení dat.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. že absolvent je připraven:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učit se používat nové aplikace;

- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím sítě Internet; AI
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

2. Odborné kompetence

a) Ovládat základy výtvarné užité tvorby, to znamená, aby absolventi:

- využívali při své práci znalosti o historickém vývoji a současných trendech výtvarné kultury a výtvarné tvorby v rámci svého oboru;
- uplatňovali vlastní výtvarný názor, výtvarně vnímali, mysleli a samostatně se vyjadřovali, hledali a využívali inspirační zdroje;
- jasně formulovali výtvarnou myšlenku a obsahovou náplň výtvarného záměru;
- volili možnosti výtvarného řešení na základě analýzy zadaného úkolu, dokázali je zhodnotit a obhájit;
- samostatně experimentovali při řešení úkolu, uplatňovali netradiční myšlenky a metody práce;
- využívali výtvarné a výrazové možnosti jednotlivých médií, technologických postupů, technik a materiálů;
- uplatňovali při tvorbě výtvarného návrhu technická, výrobní a ekonomická hlediska jeho realizace;
- vhodně prezentovali svou práci v závislosti na konkrétní situaci;
- orientovali se v marketingových nástrojích a byli schopni vykonávat základní marketingové činnosti ve vztahu k oboru;
- ovládali zásady profesionálního vystupování, komunikace, týmové spolupráce a psychologické základy jednání s klienty, obchodními a pracovními partnery;
- aktivně vyhledávali a využívali všechny dostupné zdroje informací o nových tendencích designu ve svém oboru.

b) Realizovat v požadované kvalitě finální produkt v daném zaměření oboru podle výtvarných návrhů, to znamená, aby absolventi:

- ovládali tradiční a nové technologické postupy a techniky, dokázali zvolit a obhájit nejvhodnější postup realizace výtvarného návrhu, průběžně hodnotili kvalitu výsledků dílčích pracovních operací;
- měli komplexní přehled o druzích používaných materiálů, hospodárně a ekologicky s nimi zacházeli, uměli posuzovat jejich vlastnosti a rozhodovat o jejich volbě z hlediska jejich výrazových možností a výsledného výtvarného vyznění realizovaného produktu;
- používali správně a podle příslušných pracovních postupů odpovídající zařízení, pomůcky, nástroje apod., znali způsoby jejich ošetřování a běžné údržby;
- efektivně organizovali svou práci vzhledem ke stanovenému termínu, prováděli ji dokonale a v souladu s výtvarným záměrem a vysokými nároky na kvalitu zpracování
- finálního produktu;
- sledovali vývoj nových technologií, materiálů, technického zařízení apod. a zaváděli je do praxe;
- ovládali základní ekonomické činnosti ve vztahu k předpokládanému profesnímu uplatnění.

c) Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, to znamená, aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků)
- i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem;
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik;

- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout.

d) Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb, to znamená, aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku;
- dodržovali stanovené normy (standarty) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana).

e) Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, to znamená, aby absolventi:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Způsob ukončení vzdělávání:

Maturitní zkouška

Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a příslušným prováděcím právním předpisem. Maturitní zkouška (dále MZ) se skládá ze společné a profilové části.
Podrobné členění maturitní zkoušky viz kapitolu: Způsob ukončení vzdělávání.

Potvrzení dosaženého vzdělávání:

Vysvědčení o maturitní zkoušce

Stupeň dosaženého vzdělání:

Střední vzdělání s maturitní zkouškou

IV. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU (denní čtyřleté studium)

Popis celkového pojetí vzdělávání

Citát: „Vzdělání je to, co zůstane, když zapomeneme všechna fakta“, tedy zkušeností, která impregnuje osobnost.
(citace Václava Cílka, Dýchat s ptáky)

„Z hlediska koncepčního úmyslu je poznávající myšlení člověka vždy jen pokusem jeho ducha porozumět sám sobě, jeho jednání je projevem vůle být vnitřně svobodný a nezávislý a jeho činnost se projevuje snahou nespočinout pohodlně sám v sobě.“

z myšlenek Wilhelma Humboldta (in K. P. Liessmann: Teorie nevzdělanosti)

Vzdělávací strategie

Středobodem vzdělávacího procesu je žák. S ohledem na vzdělávací cíl, jímž je plnohodnotná lidská bytost připravená uplatnit se v lidském společenství, škola sleduje tyto priority:

- Respekt k důstojnosti lidského jedince, jímž je ve vzdělávacím procesu žák i učitel. Učitel vede, žák je ten, který je veden.
- Vzdělávání je živý proces pro živé bytosti – vzdělávání musí být autentické a aktuální, před plánem má přednost aktuální inspirace.
- Řády jsou mantinely, v rámci kterých každý nese svoji vlastní odpovědnost
- Kvalitní vzdělávání nevede pouze k užtku, cílem jsou hodnoty absolutní. „Toto je síla budoucnosti: duch krásy a pravdy hledající výraz“
- Ten, který vychovává, by měl odhalit ty nejlepší a nejvyšší schopnosti toho, koho vychovává
- Učení je ve své tradiční podstatě „násilí“, které člověka formuje, často proti jeho vůli. Klíčovým úkolem učitele je posilování schopnosti věcně myslet, ukázkování pozornosti a vůle

- Zprostředkování autentické zkušenosti je jednou z neúčinnějších cest, jak dosáhnout poznání

Osobnost učitele

Hraje dominantní roli ve výchovně vzdělávacím procesu. Dosažené odborné a pedagogické vzdělání učitele je důležité, věrohodnost osobnosti učitele je však ještě důležitější. Dobrý učitel se vyznačuje trpělivostí, dobrou náladou, pochopením, velkorysostí, nestranností a důsledností.

Popis pojetí vzdělávání

Ve vztahu k RVP je školní vzdělávací program koncipován jako propracované schéma, které **v plné šíři** postihuje kompetence náležející k oboru. Smyslem pojetí je zajistit pro žáky, kteří jsou ve věku, kdy svoje dispozice pro budoucí profesi teprve objevují, dostatečnou kompetentnost ke správné volbě.

V mnoha oblastech ŠVP rozvíjí speciální znalosti a dovednosti, které usnadní orientaci žáka a jeho rozhodování při volbě profesní specializace. Tyto obsahy vzdělávání jsou vřazovány do samostatných předmětů nebo jsou zahrnuty do předmětů s rozsáhlejšími obsahovými celky. Tato diverzifikace a konkretizace obsahu vzdělávání je promítnuta již do učebního plánu. Názvy předmětů pokud možno vystihují obsah vzdělávání tak, aby byl ze znění učebního plánu čitelný i pro rodičovskou veřejnost. Naopak řadu specifických kompetencí náležejících k oboru

nelze zařadit do samostatných vyučovacích předmětů, aniž by byla potlačena smysluplnost průběhu vzdělávání, neboť jejich získání předjímá nabytí dílčích kompetencí v různých vzdělávacích oblastech. Tento moderní způsob organizace vzdělávání je jednak průhledný směrem k veřejnosti, jednak nekomplikuje průběh vzdělávání ani jeho organizaci.

V rámci odborných předmětů je důraz kladen na zvládnutí odborných řemeslných kompetencí, jejichž zvládnutí je časově náročné. Jsou doplněny podpůrnými vzdělávacími obsahy, které umožní žákovi zvládnout celou šíři dovedností s oborem souvisejících (sochařská tvorby, fotodokumentace, štukatérství, problematika restaurování apod.), a takových, bez nichž se řemeslník v současném světě informačních technologií neobejde (IKT, 3D vizualizace, počítačová grafika, webové nástroje).

Oblast všeobecného vzdělávání je propracována s ohledem na většinové dispozice žáků, kteří volí oblast uměleckého vzdělávání s oborovou specializací s plnou odpovědností k normě, která se předpokládá u absolventů středoškolského vzdělání s maturitou. Pro účel plánované 3. povinně volitelné zkoušky společné části maturitní zkoušky jsou ve schématu učebních plánů nastaveny dvě alternativy: informatika a společenskovědní základ. V cizích jazycích mají studenti možnost volit anglický nebo německý jazyk. Zařadit do učebního plánu druhý cizí jazyk (Anglický jazyk/Německý jazyk) jako povinný bylo posouzeno na základě zkušeností s přirozenými dispozicemi většiny žáků uměleckých oborů (časté specifické poruchy učení – poruchy „dys“) jako redundantní a současná výuka dvou cizích jazyků (Anglický jazyk/Německý jazyk) by byla spíše kontraproduktivní.

Volba vyučovacích metod je plně v kompetenci vyučujících a podléhá charakteru předmětu (převažující teoretická nebo praktická složka obsahu vzdělávání). Pro jejich optimální nastavení vyučující respektují celkovou vzdělávací strategii a převažující dispozice žáků, kteří volí umělecké SŠ vzdělávání (např. zvýšené procento žáků s poruchami učení, zvýšená citlivost, poruchy pozornosti apod.) Proto

jsou upřednostňovány metody zprostředkovávající autentickou zkušenost. Do praktických odborných předmětů škola podporuje zařadit konkrétní tematické úkoly na základě aktuální poptávky externího objednavatele, pokud takové „zakázky“ odpovídají učebnímu plánu.

Praktické zkušenosti v oboru získává žák

a) v rámci týdenních pobytů v 1. a 2. ročníku,

b) týdenní souvislou nebo dílčí praxi v průběhu studia,

c) týdenní souvislou praxi ve 3. ročníku,

d) v rámci výuky při zpracování tematických „zakázek“,

e) účasti v soutěžích, sympoziích.

Praktická maturitní zkouška je koncipována jako rozsáhlá zakázka v oboru.

Průřezová témata jsou buď pevně vřazena do učební osnovy jednotlivých předmětů (mají zřejmou souvislost s učivem), nebo jsou zařazována v souvislosti s tematickými úkoly praktických předmětů dle aktuální situace. V takovém případě je jejich zařazení závazné z hlediska celého cyklu hodinové dotace předmětu za studium a není vázáno na konkrétní postupný ročník.

Realizace průřezových témat

Obor uplatňuje průřezové téma **Občan v demokratické společnosti** především schopností vnímat okolní svět a své postavení v něm prostřednictvím nalézání cest při řešení odborných úkolů. Řešení jednotlivých zadání žákovi pomáhají k růstu sebevědomí i osobní zodpovědnosti. Orientovat se v mediální záplavě obrazové informace je dalším podstatným úkolem vzdělávání v oboru. Všeobecné předměty jako český jazyk, Anglický jazyk/Německý jazyk, občanská nauka, ekonomika, dějiny výtvarné kultury dále rozvíjejí povědomí o vztahu jednotlivce ke společnosti, o kultuře, náboženství, historickém vývoji země i světa, stejně jako o soudobém světě. Obor pracuje s médii a tedy i s masovými médii. O morálce, svobodě, odpovědnosti, toleranci a solidaritě se hovoří především v občanské nauce, ale zároveň i v ostatních odborných i všeobecných předmětech.

V tématu **Člověk a životní prostředí** má umění ve všech svých formách nezastupitelnou úlohu při uvědomování si prostředí, ve kterém žijeme,

spoluutváříme, chráníme. Úkoly, které žáci dostávají v odborných předmětech, se často týkají přímo vztahu člověka a životního prostředí.

Člověk a svět práce vytváří povědomí o pracovním uplatnění, možnostech dalšího vzdělávání a profesního růstu, orientaci na trhu práce, aspektech pracovního poměru i soukromého podnikání. Protože obor vede žáka ke zvládnutí uměleckého řemesla, toto průřezové téma se ho bezprostředně týká. Žák poznává nutnost celoživotního vzdělávání, poznává možnosti uplatnění ve svém oboru, setkává se s praxí jak přímo, tak úkoly, které vycházejí z oborové praxe. Klauzurní práce jsou obvykle pojaty jako malá zakázka včetně obhajoby, čímž si žák nacvičuje dovednosti k obhájení své práce, svých nápadů, prosazení svých myšlenek a své práce na trhu.

Téma **Člověk a digitální svět** je podpůrným prostředkem odborné výuky, zpracování a prezentace práce kamenosochaře. Zároveň i všeobecné předměty se opírají o tyto technologie (práce s internetem, s umělou inteligencí, elektronicky zpracovávané úkoly, elektronická komunikace se školou apod.)

Organizace výuky

Žáci jsou dle volby oboru sdružováni do kombinovaných tříd o maximálním počtu 26 žáků ve třídě v přibližné vstupní (příjem do 1. ročníku) proporcí 2/3 oboru užitá malba + 1/3 žáků oboru kamenosochařství nebo konzervátorství. Výuka všeobecných předmětů (např. matematika, český jazyk), případně společných odborných předmětů (např. dějiny výtvarné kultury) probíhá společně. Výjimku tvoří výuka Anglického jazyka/Německého jazyka, pro kterou je třída rozdělena na 2 skupiny bez ohledu na studijní obor. Klíčem k dělbě do skupin je dosažení kompetencí z příslušného předmětu, které je zjišťováno na základě vstupního testu. Na odborné předměty specifické pro zaměření oboru jsou žáci třídy rozděleni do dvou skupin dle oboru. Na některé odborné praktické, výjimečně teoretické předměty mohou být skupiny propojeny napříč ročníky (jedná se o malé ročníkové skupiny na oborech kamenosochařství a konzervátorství: (předměty: výtvarná příprava, praktická cvičení, technologie, kamenosochařská reprodukce, kamenosochařství, figurální kreslení, štukatérství apod.).

Hodiny praktických odborných předmětů jsou sdružovány do bloků (2 až 8 hodin dle typu předmětu a charakteru výuky v ročníku). Odborné praktické předměty jsou zpravidla vyučovány v ateliérech, praktických dílnách a exteriérových dílnách na Zámečku, rovněž tak teoretické všeobecné a odborné předměty v teoretických učebnách na Zámečku (hlavní budova). Některé specializované předměty (IKT) jsou vyučovány v učebnách v Křimicích. Vzhledem ke klimatické podmíněnosti některých prací v odborných předmětech (kamenosochařská práce) může v rámci pololetí dojít k přesunu hodinových dotací mezi některými předměty (kamenosochařství x modelování a tvarování, 3D vizualizace, štukatérství). Smyslem této vnitřní transpozice je zajistit pro práce v exteriérech vhodné pracovní podmínky v teplejších měsících.

Výuka tělesné výchovy je organizována mimo pevné rozvrhové schéma formou aktuálně zveřejňovaných termínů a probíhá ve sportovním zázemí gymnázia na Mikulášském náměstí v Plzni.

Hlavním odborným předmětem je stanoven:

Pro 1. a 2. ročník: „**výtvarná příprava**“,

pro 3. a 4. ročník: „**modelování a tvarování**“.

Kurzy

Během studia jsou do školního roku zařazovány týdenní „krajinářské kurzy“, respektive týdenní pracovní pobyty pod vedením pedagogů odborných předmětů s výtvarným tematickým zaměřením v některém z ubytovacích zařízení v plenéru (v 1. a 2. ročníku v období květen/červen, v týdnu konání maturitních zkoušek). Vzdělávání je zpravidla zahájeno třídním seznamovacím kurzem (zpravidla 1. nebo 2. týden v září), jehož náplní jsou výtvarné činnosti v plenéru a psychologické a sociální aktivity pod vedením odborného učitele hlavního výtvarného předmětu a třídního učitele.

Klauzurní práce

V období hodnocení klauzurních prací (2 dny v lednu a 2 dny v červnu) jsou zařazovány přednášky, exkurze, návštěvy výstav, konzultační dny apod. Tyto mimoškolní vzdělávací aktivity mohou být zařazovány i v průběhu školního roku dle aktuální nabídky galerií a výstavních síní.

Odborná praxe

Odborná praxe probíhá jednak souvisle v určeném termínu a jednak v dílčích činnostech během studia.

Souvislá praxe probíhá obvykle ve třetím ročníku v období, kdy ve škole probíhají maturitní zkoušky, na základě uzavřené smlouvy mezi žákem a firmou (kamenosochařskou nebo restaurátorskou firmou, veřejnou institucí či jiným subjektem sjednaným školou, případně – po předchozím projednání s vedením školy, s firmou, kterou si vytupuje sám student (zpravidla místo, kde by se chtěl po ukončení studia uplatnit.). Samostatné jednání žáka se zástupcem firmy rozvíjí

komunikační dovednosti žáků. Do praxe je též započítána účast na sochařském sympoziu. Po ukončení souvislé praxe předá žák vedení školy hodnotící zprávu potvrzenou příslušnou firmou.

Díličí praxi vykonává žák prostřednictvím realizace školních zakázek, účastí na soutěžích, účastí na odborné přípravě školních akcí (výstavy, sympozia, workshopy) nebo realizací vlastních aktivit (např. výstavy, vlastní zakázky) pod dozorem učitele, který je dozorem nad akcí pověřen, nebo kterého si žák jako dozor zvolí. O

naplňování praxe jednotlivého žáka do předepsaného minima si vede žák evidenci (potvrzenou dozorujícím učitelem), kterou každoročně předkládá na konci školního roku třídnímu učiteli.

Celková délka odborné praxe jsou dva týdny, tj. 10 pracovních dnů.

Dálkové vzdělávání vzhledem k charakteru oboru není možné.

Způsob a kritéria hodnocení žáků

Základ pro hodnocení chování a prospěchu ve výuce tvoří platná legislativa a klasifikační řád, který je součástí školního řádu. Různé formy hodnocení - ústní hodnocení, klasifikace, bodový systém - směřují k posouzení zvládnutí základních kompetencí.

Společné zásady při hodnocení:

- hlavní funkce hodnocení je informační, diagnostická a motivační
- hodnocení musí dát perspektivu všem žákům – zejména žákům slabým a žákům se specifickými vzdělávacími potřebami
- základem pro hodnocení je partnerský, komunikativní přístup k žákům
- chyba není pokládána za nežádoucí jev, ale za přirozený průvodní znak poznání
- hodnotí se skutečně podaný výkon; v případě, že úkol není dokončen nebo předán, je žák neklasifikován

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech se hodnotí na vysvědčení a v průběhu školního roku stupni prospěchu: 1 = výborný, 2 = chvalitebný, 3 = dobrý, 4 = dostatečný, 5 = nedostatečný.

Při klasifikaci pedagog hodnotí úroveň znalostí a dovedností žáka a přihlíží k motivační složce hodnocení. Motivační složkou hodnocení se rozumí zejména pozitivní dopad klasifikace na studijní aktivitu žáka.

Podmínkou pro klasifikaci v předmětech, kde je součástí hodnocení dokončený pracovní výstup, je předání dokončené práce. V případě nedokončení zadaného

úkolů do termínu uzavření klasifikace v pololetí a na konci školního roku nemůže být žák klasifikován na vysvědčení v řádném termínu.

Nedílnou součástí hodnocení je systém **klausurních prací**. Klausurní práce se konají na závěr každého pololetí na základě zadání vypracovaného učitelem zpravidla hlavního odborného předmětu a schváleného ředitelem školy. Klausurní práce zadává:

1. pol. 1. roč. – vyučující předmětu výtvarná příprava
2. pol. 1. roč. – vyučující předmětu výtvarná příprava
1. pol. 2. roč. – vyučující předmětu výtvarná příprava
2. pol. 2. roč. – vyučující předmětu výtvarná příprava
1. pol. 3. roč. – vyučující předmětu modelování a tvarování
2. pol. 3. roč. – vyučující předmětu modelování a tvarování

Klausurní práce ověřují dosažené odborné kompetence během studia.

Hodnocení klauzur probíhá komisionálně za účasti vyučujících výtvarných odborných předmětů, na bodové škále 0 – 15 bodů (dosažené optimální maximum 15) dle hledisek hodnocení, která jsou součástí zadání klauzurní práce. Součástí hodnocení je i výstava všech žákovských prací v ateliérech školy (přístupná veřejnosti) a vzájemné žákovské hodnocení závěrečných klauzur.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Škola se věnuje práci s mimořádně **talentovanými** žáky. Talentovaní žáci jsou vytipováni učiteli a zúčastňují se školních projektů, výstav, soutěží apod. Škola podporuje samostatnou výstavní činnost žáků (žáci mohou využívat výstavních prostor, kde škola tradičně vystavuje – kavárna Kačaba, Jabloň, Area Bory apod.). V rámci přípravy na talentové zkoušky na VŠ mohou žáci za režijní náklady navštěvovat večerní kurzy figurální kresby.

Škola nabízí individuální vzdělávací plán **nadaným žákům**, kteří předloží platný posudek pedagogicko-psychologické poradny.

Zvláštní pozornost je věnována **žákům s vývojovými poruchami učení** (dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie), kteří tvoří mezi výtvarně talentovanými žáky zvýšené procento. Tento handicap je zohledněn zejména v rámci všeobecně vzdělávacích předmětů jednak charakterem zadávaných úkolů, volbou vyučovacích metod a při hodnocení. Pro žáky s dlouhodobými zdravotními problémy může být stanoven individuální vzdělávací plán.

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uplatňujeme především princip individualizace vzdělávání, připravenost pedagogů i žáků na soužití s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními, vzdělávání při potřebě zajišťujeme na základě doporučení poradenského centra asistentem pedagoga.

Pro žáky se zdravotním postižením charakteru **mentálního** nebo **zrakového** není na škole tohoto typu možné. **Žáci s tělesným postižením** mohou studovat naši školu v případě, že jim jejich hybná soustava dovoluje jemnou motoriku rukou a

nepotřebují bezbariérový přístup. **Žáci se sluchovým postižením** mohou být po dohodě ve škole integrováni, v závislosti na míře postižení. **Žáci s vadami řeči** mohou obor studovat bez problémů.

Žáci se zdravotním znevýhodněním mohou na naší škole studovat a škola jim může věnovat zvláštní pozornost.

Žáci s **poruchou autistického spektra** jsou specifickou skupinou osob s postižením a zařazení žáků s autismem je řešeno individuálně vždy ve spolupráci se speciálně pedagogickým centrem.

Vzhledem k tomu, že studium je zpoplatněno, vyskytuje se na škole menší počet **žáků se sociálním znevýhodněním**. Škola podporuje tuto skupinu žáků možností získat slevu na školné a zvýšenou individuální péčí pedagogických pracovníků (zejména třídních učitelů) v komunikaci s rodinou.

Škola zpracovává **minimální program prevence sociálně patologických jevů**, do jehož aktivit spadá seznamovací kurz pro 1. ročníky (3 dny), besedy s pracovníky center drogových závislostí. Vedení školy si je vědomo, že problém drogových závislostí není v současné době pouze okrajovým, nebo mimořádným jevem a vede otevřenou politiku při řešení jednotlivě vzniklých problémů (výchovná práce třídních učitelů, včasná diagnostika, společné konzultace s rodiči, hledání systémových řešení – přerušení studia apod.).

Tento článek platí také pro Zkrácené studium.

Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

BOZP žáků při teoretickém a praktickém vyučování je zajišťována v rámci jednotlivých předmětů vstupním poučením ve vztahu k obsahu vzdělávání příslušného předmětu.

V průběhu studia je zařazena odborná přednáška na téma Bezpečnost a ochrana zdraví při práci a požární ochrana.

Pedagogický sbor je v této problematice proškolen jedenkrát ročně.

Řízením a kontrolou BOZP a PO na škole je pověřena specializovaná firma.

Podmínky pro přijímání ke vzdělávání

Ke vzdělávání může být přijat žák, který v běžném školním roce ukončuje základní vzdělávání, odevzdá řádně vyplněnou přihlášku v zákonném termínu a složí talentovou zkoušku. Ke vzdělávání může být přijat i starší žák, který základní vzdělávání v minulosti již ukončil.

Do formy **zkráceného studia** mohou být přijati žáci, kteří ukončili stupeň vzdělávání maturitní zkouškou buď na a) střední škole skupiny oborů 82 (umělecké obory) nebo b) na jiné střední škole a odevzdají řádně vyplněnou přihlášku v zákonném termínu a složí talentovou zkoušku.

Přijímací řízení se skládá z talentové zkoušky a hodnocení prospěchu ze základní školy. Talentová zkouška má zpravidla tyto části:

- **studijní kresba uhlem** (hodnotí se umístění kresby do formátu, znalost perspektivy a proporce, celkové zvládnutí kresby);

- **prostorová kompozice** (hodnotí se kompoziční rozvržení, prostorové cítění, smysl pro význam sdělení);
- **test tvořivosti a obrazotvornosti** (hodnotí se nápaditost, tvořivost, schopnost zapojení fantazie);
- **předložení domácích prací** (10-15 výtvarných prací – prostorové objekty, fotografie, studijní kresby nebo jiné práce volné nebo užité tvorby).

Kritéria hodnocení:

Každá část zkoušky je bodově ohodnocena, z pořadí uchazečů dle získaných bodů a dle počtu volných míst je vybrán pro přijetí příslušný počet uchazečů. Část talentové zkoušky může být prominuta (zejména absolventům základních uměleckých škol), podmínky pro prominutí a přesná kritéria hodnocení se každoročně uvádějí ve vyhlášení ředitele školy o podmínkách přijímacího řízení.

Způsob ukončení vzdělávání

Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a příslušným prováděcím právním předpisem. Maturitní zkouška (dále MZ) se skládá ze společné a profilové části.

Společnou část tvoří dvě povinné zkoušky (v závislosti na platné legislativě). Povinné zkoušky jsou z českého jazyka a anglického jazyka. Na naší škole je jako cizí jazyk stanoven anglický jazyk. Společná zkouška z ČJ a AJ se skládá z písemné části – didaktické testy.

Profilová část maturitní zkoušky se skládá z 5 povinných zkoušek:

Český jazyk (forma písemná, ústní)

Anglický jazyk (forma písemná, ústní)

Dějiny výtvarné kultury (uměleckohistorická a výtvarná příprava); forma: ústní

Technologie (technologická a technická příprava); forma: ústní

Praktická maturitní zkouška, forma: praktická zkouška

Pro **ústní zkoušky** profilové části je stanoveno 20 – 30 témat. Jedno téma může obsahovat až 2 podotázky. Téma si žák vylosuje.

Organizace praktické maturitní zkoušky

Zadání témat pro praktickou maturitní zkoušku zpracovává vyučující hlavního odborného předmětu nebo vedoucí práce a schvaluje vedoucí oboru a ředitel školy. V každém oboru jsou stanovena nejméně 2 témata. Žák si jedno z témat zvolí v termínu určeném ředitelem školy. Pokud si žák ve stanoveném termínu téma nezvolí, bude mu určeno ředitelem školy. Zadání obsahuje: téma praktické maturitní zkoušky, termíny realizace jednotlivých částí a odevzdání celé praktické zkoušky, způsob zpracování a pokyny k obsahu a rozsahu návrhové a realizační části, kritéria hodnocení. Zadání témat je zveřejněno v termínu určeném ředitelem školy (přesné datum určí ředitel školy v rámci organizace příslušného školního roku).

Vzhledem k náročnému charakteru uměleckořemeslných oborů a s ohledem na organizační možnosti školy i organizaci procesu vzdělávání (nemožnost vyčlenit samostatné ateliéry pouze pro konání maturitní zkoušky a nevhodnost eliminovat hodiny všeobecně vzdělávacích předmětů z rozvrhu těsně před maturitou) probíhá praktická zkouška v ateliérech školy v rozsahu hodinové dotace odborných praktických předmětů. Trvání praktické maturitní zkoušky odpovídá z hlediska časového rozsahu sumě max. 4 týdnů á 420 min/den, rozloženého do více (cca 11) týdnů dle hodinových dotací odborných praktických předmětů, v nichž zkouška probíhá.

Z těchto důvodů je termín zahájení praktické zkoušky stanoven na datum předcházející 1. dubnu. Konkrétní termíny jsou uvedeny v zadání maturitních témat v příslušném školním roce.

Části praktické maturitní zkoušky

1. **návrhová část** probíhá v termínech specifikovaných v zadání témat MZ
2. **realizační část** probíhá v termínech specifikovaných v zadání témat MZ
3. **veřejné vystoupení před maturitní komisí**

koná se v týdnu ústních maturitních zkoušek společné a profilové části tak, že jim předchází. Obhajoba praktické maturitní zkoušky trvá nejdéle 15 min.

Způsob hodnocení

Jednotlivé části praktické maturitní zkoušky jsou samostatně hodnoceny standardní klasifikační stupnicí. Váha hodnocení jednotlivých částí je určena v poměru:

2 (návrhová část „N“) : 2 (realizační část „R“) : 1 (veřejné vystoupení „VV“)

Výsledná známka praktické maturitní zkoušky je stanovena na základě algoritmu:

Algoritmus výpočtu: $2 „N“ + 2 „R“ + 1 „VV“ / 5$ a matematicky zaokrouhlena.

Při rozhodování, zdali bude téma a zadání praktické maturitní zkoušky pro náhradní a opravnou zkoušku zachováno, nebo zadáno nové, se postupuje podle platných právních předpisů.

V. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU PRO ZKRÁCENOU FORMU STUDIA

Zkrácené studium

Zkrácené studium je určeno pro uchazeče středního vzdělávání s maturitní zkouškou, kteří chtějí získat další kvalifikaci dle §85 Šk. zákona.

Tato forma studia je dvouletá. Do učebního plánu jsou zařazeny všechny obsahové okruhy odborného vzdělávání. Z jiných obsahových okruhů jsou zařazeny předměty, které mají vazbu na potřeby odborného vzdělávání. Charakteristika odborného vzdělávání je v souladu se strategií vzdělávání čtyřletého studia.

Popis celkového pojetí vzdělávání

Celkové pojetí vzdělávání, vzdělávací strategie i realizace průřezových témat je shodné s pojetím vzdělávání pro čtyřleté studium.

Organizace výuky ve zkrácené formě

Pro absolventy vzdělávání ukončeného maturitní zkouškou na jiných studijních oborech škola nabízí formu zkráceného studia. Studium trvá dva roky a rozvíjí odborné kompetence v oboru. Žáci jsou sdružováni do samostatné třídy (jedná se zpravidla o jednotlivce), která je za účelem sdílení rozvrhu spojována se třídou příslušného ročníku 4 letého studia.

Hlavním odborným předmětem zkráceného studia je stanoven:

Pro 1. ročník: „**výtvarná příprava**“,

pro 2. ročník: „**modelování a tvarování**“.

Zkrácené studium je koncipováno ve dvou variantách:

varianta a) pro absolventy středních škol jiných, než uměleckých oborů (tř.82)

varianta b) pro absolventy uměleckých oborů jiného zaměření

Rozvrh celkové týdenní hodinové dotace za studium do jednotlivých ročníků je řešen aktuálně dle rozvrhových možností příslušného školního roku.

Během dvouletého studia žák zkráceného studia absolvuje 10 denní **odbornou praxi** (viz kapitola „Odborná praxe“, přičemž souvislá týdenní praxe probíhá v 1. ročníku studia. Týdenní **krajinářský kurz** není do studia zařazen,

Klauzurní práce

Klauzurní práce se konají na závěr každého pololetí na základě zadání vypracovaného učitelem zpravidla hlavního odborného předmětu a schváleného ředitelem školy.

Klauzurní práce ověřují dosažené odborné kompetence během studia.

Studenti zkrácené formy studia vykonávají klauzurní práce v hlavních odborných předmětech:

1. pol. 1. roč. – v předmětu výtvarná příprava

2. pol. 1. roč. – v předmětu výtvarná příprava

1. pol. 2. roč. – v předmětu modelování a tvarování

V období hodnocení klauzurních prací (2 dny v lednu a 2 dny v červnu) jsou zařazovány přednášky, exkurze, návštěvy výstav, konzultační dny apod. Tyto mimoškolní vzdělávací aktivity mohou být zařazovány i v průběhu školního roku dle aktuální nabídky galerií a výstavních síní.

Odborná praxe

Odborná praxe probíhá jednak souvisle v určeném termínu a jednak v dílčích činnostech během studia.

Souvislá praxe probíhá obvykle v 1. ročníku (ve 3. ročníku čtyřletého studia) v období, kdy ve škole probíhají maturitní zkoušky, na základě uzavřené smlouvy

mezi žákem a firmou (reklamní agenturou, reklamním studiem, veřejnou institucí či jiným subjektem sjednaným školou, případně – po předchozím projednání s vedením školy, s firmou, kterou si vytipuje sám student (zpravidla místo, kde by se chtěl po ukončení studia uplatnit.). Samostatné jednání žáka se zástupcem firmy rozvíjí komunikační dovednosti žáků. Po ukončení souvislé praxe předá žák vedení školy hodnotící zprávu potvrzenou příslušnou firmou.

Dílčí praxi vykonává žák prostřednictvím realizace školních zakázek, účastí na soutěžích, účastí na odborné přípravě školních akcí (výstavy, sympozia, workshopy) nebo realizací vlastních aktivit (např. výstavy, vlastní zakázky) pod dozorem učitele,

Způsob a kritéria hodnocení žáků

Způsob a kritéria hodnocení žáků jsou ve zkrácené formě stejné jako u studia čtyřletého a vyplývají ze stávající legislativy.

Hodnocení klauzur probíhá komisionálně za účasti vyučujících výtvarných odborných předmětů, na bodové škále 0 – 15 bodů (dosažené optimální maximum

který je dozorem nad akcí pověřen, nebo kterého si žák jako dozor zvolí. O naplňování praxe jednotlivého žáka do předepsaného minima si vede žák evidenci (potvrzenou dozorujícím učitelem), kterou každoročně předkládá na konci školního roku třídnímu učiteli.

Celková délka odborné praxe činí 2 týdny, tedy 10 pracovních dnů.

Dálkové vzdělávání vzhledem k charakteru oboru **není možné**.

15) dle hledisek hodnocení, která jsou součástí zadání klauzurní práce. Součástí hodnocení je i výstava všech žakovských prací v ateliérech školy (přístupná veřejnosti) a vzájemné žakovské hodnocení závěrečných klauzur.

Vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence probíhá v souladu se studiem čtyřletým.

Podmínky pro přijímání ke vzdělávání ve zkrácené formě studia

Ke vzdělávání ve zkrácené formě studia může být přijat žák, který ukončil středoškolské vzdělání maturitou. Podmínky přijímacího řízení jsou stejné, jako u čtyřletého studia. Pokud má student ukončené středoškolské vzdělání v uměleckém oboru jiného zaměření, může být část talentové zkoušky prominuta.

Přijímací řízení se skládá pouze z talentové zkoušky. Talentová zkouška má zpravidla tyto části:

- **studijní kresba uhlem** (hodnotí se umístění kresby do formátu, znalost perspektivy a proporce, celkové zvládnutí kresby);

- **prostorová kompozice** (hodnotí se kompoziční rozvržení, prostorové citění, smysl pro význam sdělení);
- **test tvořivosti a obrazotvornosti** (hodnotí se nápaditost, tvořivost, schopnost zapojení fantazie);
- **předložení domácích prací** (10-15 prací fotografií, fotografických souborů, studijní kresby nebo jiné volné nebo užité tvorby).

Kritéria hodnocení: Každá část zkoušky je bodově ohodnocena, z pořadí uchazečů dle získaných bodů a dle počtu volných míst je vybrán pro přijetí příslušný počet uchazečů. Část talentové zkoušky může být prominuta (zejména absolventům základních uměleckých škol), podmínky pro prominutí a přesná

kritéria hodnocení se každoročně uvádějí ve vyhlášení ředitele školy o podmínkách přijímacího řízení

Způsob ukončení vzdělávání ve zkrácené formě

Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a příslušným prováděcím právním předpisem. Maturitní zkouška (dále MZ) se skládá pouze z profilové části.

Charakteristika **Způsob ukončení vzdělávání ve zkrácené formě je shodná se způsobem ukončení studia čtyřletého**, ale s následující výjimkou.

Žáci ve zkrácené formě studia nekonají MZ z předmětů (resp. vzdělávacích obsahů), ze kterých tuto již vykonali v předchozím studiu.

Počet zkoušek profilové části MZ určí po posouzení dokladů předchozího vzdělávání (maturitní vysvědčení) ředitel školy.

VI. VYUČOVACÍ PLÁN

4 leté studium denní

VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY	Počet hodin v týdnu				celkem
<i>všechny předměty jsou povinné</i>	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	
Český jazyk a literatura	3	3	3	3	12
Anglický jazyk/Německý jazyk	3	3	3	3	12
Občanská nauka	1	1	1	1	4
Základy přírodních věd	2	2	-	-	4
Matematika	2	2	-	-	4
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Dějiny výtvarné kultury	2	3	3	3	11
Technické kreslení	2	-	-	-	2
Výtvarná příprava	8	5	-	-	13
Technologie	2	2	2	2	8
Písmo	2	2	-	-	4
Figurální kreslení a anatomie	-	3	3	-	6
Modelování a tvarování	-	-	8	10	18
Počítačová grafika	-	-	2	-	2
Kamenosochařství	5	5	8	8	26
Štukatéřství	-	3	-	-	3
3D vizualizace	-	-	-	2	2
Základy fotodokumentace	-	-	2	0	2
Informační a komunikační technologie	2	2	-	-	4
Ekonomika	-	-	1	2	3
CELKEM	36	38	38	36	148

Přehled využití týdnů ve školním roce

ročník	řádná výuka	svátky, ředitelská volna, den otevřených dveří, školní akce, klauzury	krajinářské kurzy, praxe	rezerva, opakování	maturity	celkem
1.	35	2	2	1	-	40
2.	36	2	1	1	-	40
3.	35	2	2	1	-	40
4.	28	2	-	1	5	36
	20	2	-	1	13	

praktické odborné maturitní předměty

Střední uměleckoprůmyslová škola a Základní umělecká škola Zámeček s. r. o., Pod Vinicemi 82, Plzeň 301 00;

Odborné zaměření: **Prostorový design a sochařství** platné od 1. 9. 2025 pro obor vzdělání 82-41-M/16 Kamenosochařství

2 leté studium denní zkrácené

VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY		
<i>všechny předměty jsou povinné</i>	varianta a) hod. za studium	varianta b) hod.za stud.
Dějiny výtvarné kultury	6	0
Technické kreslení	2	0
Výtvarná příprava	10	10
Technologie	4	4
Písmo	1	2
Figurální kreslení a anatomie	6	6
Modelování a tvarování	10	10
Počítačová grafika	2	-
Kamenosochařství	20	25
Štukatéřství	3	3
3D vizualizace	2	2
Základy fotodokumentace	2	2
Tělesná výchova	2	2
CELKEM	70	66

Přehled využití týdnů ve školním roce

ročník	řádná výuka	svátky, ředitelská volna, den otevřených dveří, školní akce, klauzury	kraji nářské kurzy, praxe	rezerva, opakování	maturity	celkem
1.	35	2	2	1	-	40
2.	30	2	-	1	3	36
<i>praktické odborné maturitní předměty</i>	20	2	-	1	13	

Konkrétní rozvržení hodinové dotace jednotlivých předmětů do ročníků pro konkrétní vzdělávací cyklus (je-li zahájen) tvoří přílohu tohoto ŠVP (viz. poznámky k UP).

Dle RVP:

minimální počet hod./týdně 32

maximální počet hod./týdně 35

Střední uměleckoprůmyslová škola a Základní umělecká škola Zámeček s. r. o., Pod Vinicemi 82, Plzeň 301 00;

Odborné zaměření: **Prostorový design a sochařství** platné od 1. 9. 2025 pro obor vzdělání 82-41-M/16 Kamenosochařství

Poznámky k učebnímu plánu

Počet hodin uvedený u jednotlivých předmětů odpovídá týdenní hodinové dotaci v příslušném ročníku studia. Názvy předmětů konkretizují obsahovou náplň vzdělávání, která je dána rámcovým vzdělávacím programem v tzv. vzdělávacích oblastech a obsahových okruzích (viz kapitolu VI. „Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP).

V přehledu využití týdnů ve školním roce jsou ve 4. ročníku zvlášť uvedeny týdny v praktických maturitních předmětech s ohledem na realizaci praktické maturitní zkoušky, na kterou je vyhrazeno příslušné období. Do počtu týdnů určených na maturity jsou započítány: svatý týden, období písemných zkoušek, ústní zkoušky.

Mimořádné zařazení povinně volitelného předmětu:

V nejasné situaci probíhajících legislativních změn a diskuzí týkající se obsahu MZ může být ve čtvrtém ročníku posílen některý z maturitních předmětů o hodinovou dotaci (On, IKT, apod.).

Zkrácené studium:

Učební plán je zpracován ve dvou variantách

varianta a) pro absolventy středních škol jiných, než uměleckých oborů (tř.82)

varianta b) pro absolventy uměleckých oborů jiného zaměření

Rozvrh celkové týdenní hodinové dotace za studium do jednotlivých ročníků je řešen aktuálně dle rozvrhových možností příslušného školního roku, jejich rozložení je však proporční (v každém ročníku cca $\frac{1}{2}$ hodinové dotace na předmět).

Co do obsahu odpovídá rozložení učiva principu: v 1. roce studia: látka 1. + 2. roč. čtyřletého studia, ve 2. roce pak látka 3. + 4. ročníku.

VII. PŘEHLED ROZPRACOVÁNÍ OBSAHU VZDĚLÁVÁNÍ V RVP DO ŠVP

Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Min. počet týdenních vyuč. hod. celkem	Vyučovací předmět (zkratka)	Počet týdenních vyuč. hod. celkem	Využití disponibilních hodin
Jazykové vzdělávání	5	Český jazyk (ČJ)	5	
	10	Anglický jazyk (AJ)	12	2
Společenskovědní vzdělávání	5	Občanská nauka (ON)	4	1
		Dějiny výtvarné kultury (DVK)	2	
Přírodovědné vzdělávání	4	Základy přírodních věd (ZPV)	4	
Matematické vzdělávání	4	Matematika (M)	4	
Estetické vzdělávání	5	Český jazyk (ČJ)	7	2
Vzdělávání pro zdraví	8	Tělesná výchova (TV)	8	
Ekonomické vzdělávání	3	Ekonomika (E)	3	
Vzdělávání IKT	4	Informační a komunikační technologie (IKT)	4	
		Počítačová grafika (PG)	2	2
Uměleckohistorická a výtvarná příprava	18	Dějiny výtvarné kultury (DVK)	9	12
		Výtvarná příprava (VP)	13	
		Figurální kreslení a anatomie (FKA)	6	
		Písmo (P)	2	
Technologická příprava	6	Technické kreslení (TK)	2	8
		3D vizualizace(3D)	2	
		Základy fotodokumentace (ZF)	2	
		Technologie (T)	8	
Výtvarná tvorba a realizace v materiálu	48	Modelování a tvarování (MT)	18	1
		Štukatérství (Š)	3	
		Kamenosochařství (KA)	26	
		Písmo (P)	2	
Disponibilní	28			
	148		148	28

VIII. POPIS MATERIÁLNÍHO A PERSONÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ VÝUKY

Materiální podmínky

Výuka na naší škole probíhá v **hlavní budově na záměčku** u Radčic a v **budově ateliérů** u zámku v Křimicích. Obě místa leží na území velké Plzně a jsou propojena MHD, centrum města je snadno dosažitelné. Obě historické budovy prošly rekonstrukcí a jsou umístěny v klidném přírodním prostředí se zázemím školní zahrady.

Odborné praktické předměty jsou zpravidla vyučovány v ateliérech a dílnách, teoretické všeobecné a odborné předměty zpravidla v teoretických učebnách na záměčku (hlavní budova). S ohledem na konkrétní rozvrhovou situaci mohou však být využity i teoretické učebny v Křimicích. Rozvrhové schéma zohledňuje tzv. **ateliérové dny** (bloky odborných praktických předmětů) a **dny teoretické výuky**.

Na záměčku převažují teoretické učebny vybavené pevným nebo přenosným **projekčním zařízením** a sochařské ateliéry, modelovny, kamenosochařské dílny v exteriéru, sádrovna. K dispozici jsou **malířské ateliéry, fotokomora, fotografický ateliér** a **dvě malé počítačové učebny** pro osmičlenné skupiny sochařů a kovářů.

V Křimicích je **odborná počítačová učebna** s 20 studentskými stanicemi a **ateliér pro grafický design a fotografii**, který je vybaven 16 stanicemi. Všechny počítače jsou zapojeny do sítě LAN. Síť je řízena Linuxovými servery, které poskytují standardní služby – souborový server, řadič pro Windows doménu, ftp server, http server, apod. Lokální síť je připojena k Internetu. Pracovní stanice jsou vybaveny operačními systémy **Windows 10**. V prostředí Windows je k dispozici toto programové vybavení: kancelářský balík **Libre Office**, sada grafických programů Adobe Creative Suite, která obsahuje **Photoshop, Illustrator, InDesign, Acrobat**. Pro výuku střihu videa je několik PC stanic osazeno softwarem, **Pinnacle Studio** a pro výuku 3D grafiky program **3DSMax**. V prostředí Linux obsahují stanice širokou škálu volně šiřitelných programových balíčků. Obě učebny jsou osazeny **skenery a laserovými tiskárnami** (formát A4), v grafickém ateliéru je k dispozici **profesionální širokoformátová inkoustová tiskárna** Epson Stylus Pro 4800 (do formátu A2).

V Křimicích i na záměčku je rovněž fotoateliér s plným ateliérovým vybavením – **ateliérová světla** včetně softboxů, výměnného pozadí, **fotoaparáty Canon** (zrcadlovky) s výměnnými objektivy, **fotokomora** pro analogovou fotografii a **malířská a grafická dílna s tiskařským lisem**. Další **ateliéry** v Křimicích jsou klasicky vybaveny (stojany, pracovní stoly). V budově na záměčku se využívají

modelovny a sochařské ateliéry pro modelaci 3D designu. Žáci mohou využívat **kopírky** obslužené na systém magnetických karet v obou budovách a skříňky na uložení učebních pomůcek. Škola disponuje kamenosochařskou manipulační technikou.

Škola poskytuje žákům materiál (modelovací materiály, kámen, kartony, tiskové a foto papíry, kapy, tiskové barvy apod.) a služby (tisky) na klauzurní a maturitní práce a na práce, které zůstávají ve školním archivu. Dále poskytuje kreslicí papír, modelovací hmoty a některé speciální barvy a prostředky na specifické výtvarné úkoly. Některé sochařské prostředky a nástroje (např. paličky, špičáky, zubáky, reprodukcční strojky) zapůjčuje žákům škola, jiné (tužky, štětce, papíry) užívají žáci z vlastních zdrojů. Škola doporučuje žákům pořídit si vlastní digitální fotoaparát (lze využívat i školní fotopřístroje) a vlastní domácí PC pro domácí přípravu.

Školní matrika a povinná školní dokumentace je vedena v systému Škola on-line umožňuje tak dálkový přístup jak pro pedagogy, tak pro rodičovskou veřejnost.

Osobnost učitele hraje dominantní roli ve výchovně vzdělávacím procesu. Dosažené odborné a pedagogické vzdělání má velký význam, věrohodnost osobnosti učitele je důležitější. U učitelů praktických odborných předmětů je kladen důraz na jejich profesionální a osobnostní kvality a jejich provázanost na praxi – vlastní tvůrčí a profesní zkušenosti. Některé specializace požadované pro kvalitní vyučování nejsou v nabídce vzdělávání na PF. Nemá-li některý odborný učitel zákonem stanovené pedagogické vzdělání, je postupně doplňováno v rámci dalšího vzdělávání na PF. Z programu dalšího vzdělávání jsou vyjmuti učitelé – renomovaní umělci – starší padesáti let.

Výuka všeobecně vzdělávacích předmětů je zajišťována učiteli s odpovídajícím odborným a pedagogickým vzděláním.

Ve své personální politice škola přihlíží k tvůrčím dispozicím i těchto pedagogů, neboť vychází z předpokladu, že takto disponovaní učitelé mají hlubší a přirozené pochopení pro potřeby obdobně obdařených žáků.

Ve škole jsou zaměstnaní následující učitelé, kteří zajišťují nebo výhledově budou zajišťovat výuku.

Vedení školy:

ak. mal. Jaroslav Šindelář, malíř, sochař a restaurátor, držitel Zlaté pečete města Plzně, člen správní rady Městské galerie v Plzni, člen památkové komise Plzeňského kraje, absolvent pražské AVU
zřizovatel školy a spolumajitel, umělecký ředitel
učitel odborných předmětů oboru kamenosochařství a konzervátorství a restaurátorství
Vedoucí oboru Konzervátorství a restaurátorství

ak. mal. Jiří Rataj, malíř a restaurátor, absolvent pražské AVU
zřizovatel a spolumajitel školy, odborný supervizor,
desková malba

Mgr. Renata Šindelářová, absolventka PF Plzeň,
ředitelka školy

Mgr. Karolína Žáková, absolventka PF Plzeň,
zástupce ředitele školy

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Učitelé uměleckých předmětů:

MgA. et Mgr. Stanislav Poláček, malíř a vysokoškolský pedagog,
absolvent PF Plzeň a ÚUD Plzeň
učitel odborných předmětů oboru užitá malba a grafický design
vedoucí oboru malba v umění, designu a architektuře

Mgr. Jan Souček, plzeňský malíř, vysokoškolský pedagog, recenzent a teoretik,
absolvent PF Plzeň
učitel odborných předmětů oboru užitá malba, užitá fotografie a grafický design
vedoucí oboru grafický design a média

Jan Schýbal, plzeňský fotograf, absolvent Institutu výtvarné fotografie Praha
učitel odborných předmětů oboru užitá fotografie a grafický design
vedoucí oboru užitá fotografie a média

Mgr. Jaroslav Šindelář, plzeňský sochař, absolvent PF Plzeň,
učitel odborných předmětů oboru kamenosochařství a konzervátorství a restaurátorství
vedoucí oboru Prostorový design a sochařství

Ondřej Šindelář, absolvent SSUPŠ – Zámeček v oboru Kamenosochařství
učitel odborných předmětů oboru kamenosochařství a konzervátorství a restaurátorství

MgA. Petr Hájek, Akademie výtvarných umění v Praze
učitel odborných předmětů oboru kamenosochařství a konzervátorství a restaurátorství

Mgr. Pavel Hauer, grafik, fotograf a pedagog, absolvent PF Plzeň
dějiny výtvarné kultury, učitel odborných předmětů ve všech oborech

Karel Švuger, malíř a restaurátor, absolvent železnobrodské sklářské školy a litomyšlské restaurátorské školy
dějiny výtvarné kultury

Petr Novák, výtvarník s praxí v divadelní scénografii, absolvent SUPŠ Brno
učitel odborných předmětů oboru užitá malba

Michaela Buriánková Vais, grafička
technologie

Mgr. Věra Maxová, absolventka PF ZČU Plzeň
technické kreslení, nástěnné techniky

Bc. Ondřej Polony, absolvent UUD ZČU, grafik
grafický design

Ivan Vala, malíř, grafik a fotograf studia fotografie FAMU Praha
učitel odborných předmětů oboru užitá fotografie

Miroslav Čapek, filmový dokumentarista
audiovizuální tvorba

MgA. Klára Hegerová, grafička, absolventka Univerzity J. Purkyně v Ústí nad
Labem, obor výtvarná umění
učitelka odborných předmětů oboru grafický design

MgA. Lukáš Kudrna, absolvent Zámečku a AVU, držitel ocenění Grafik roku 2008
učitel odborných předmětů oboru grafický design

Mgr. Tomáš Javorský, absolvent PF ZČU Plzeň
grafický design, počítačová grafika

Mgr. Libor Žižka, absolvent Zámečku a PF ZČU Plzeň
učitel odborných předmětů oboru užitá malba

Ondřej Líbal, Pedagogická fakulta UK
učitel odborných předmětů oboru grafický design

Jiří Zahradník, grafik, fotograf, kameraman

MgA. Vojtěch Kokeš, absolvent Vysoké školy umělecko průmyslové, sochař,
učitel Štukatérství

Mgr. Barbara Směšná, výtvarnice, keramička, absolventka PF ZČU, výtvarná
příprava

Jan Stěhule, absolvent Zámečku, učitel odborných předmětů oboru Grafický
design

Jaroslav Holler, odborník ve zpracování kamene, absolvent Střední průmyslové
školy stavební
učitel technologie

MgA. Tereza Laznová, absolventka ZČU v Plzni na Fakultě designu a umění L.
Sutnara, výtvarnice
Učitel užitě malby

MgA. Lukáš Vacek, absolvent Akademie výtvarných umění v Praze, výtvarník
kresba a malba, figurální kreslení

Bc. Matouš Vaďura, absolvent Filozofické fakulty na Masarykově univerzitě
v Brně, učitel předmětu AVT

Bc. Matouš Kos, absolvent Fakulty Designu a umění Ladislava Sutnara, učitel
předmětu Grafický design

Učitelé všeobecných předmětů:

Mgr. Eva Bednářová, absolventka PF Plzeň
český jazyk, občanská nauka

Mgr. Eva Tomášková, absolventka PF ZČU
český jazyk, občanská nauka

Mgr. Edita Charvátová, PF ZČU Plzeň
anglický jazyk

Mgr. Klára Kalvasová, absolventka PF v ČB, anglický jazyk

Bc. Barbora Houšková, absolventka Filozofické fakulty na Jihočeské univerzitě v
ČB, anglický jazyk

Mgr. Lukáš Feřt, absolvent PF na ZČU,
matematika, základy přírodních věd

Mgr. Jan Knapp, absolvent PF Plzeň
tělesná výchova,

Mgr. Václav Krušina, absolvent PF ZČU, tělesná výchova

Ing. Martina Vondrová,
Ekonomika, absolventka VŠE Praha

Robert Vacek, odborník IT
informační a komunikační technologie, správce sítě

**konkrétní personální obsazení je platné k 1. 9. 2025. V průběhu platnosti však může docházet k personálním změnám.*

IX. SPOLUPRÁCE SE SOCIÁLNÍMI PARTNERY

Jako vzdělávací instituce škola spolupracuje především s rodiči. Učitelé se pravidelně s rodiči scházejí 2x ročně vždy v listopadu a v dubnu na rodičovských schůzkách, kde rodiče žáků dostávají informace o chodu školy a o studijních výsledcích studentů. Rodiče mají možnost sledovat docházku, hodnocení a chování žáků jednak prostřednictvím internetové aplikace Škola Online, jednak pomocí studijního průkazu žáka. O případných výraznějších problémech žáka informuje škola rodiče zpravidla prostřednictvím třídního učitele telefonicky či písemně.

Škola spolupracuje s Úřadem práce Plzeňského kraje jednak v souvislosti s nabídkou proporce studijních míst dle jednotlivých oborů, při přípravě přijímacího řízení a zpětné reflexi uplatnění absolventů. Udrhuje kontakt se zástupci vysokých škol (Západočeská univerzita – pedagogická fakulta, Ústav umění a designu, Jihočeská univerzita, VŠ v Ústí nad Labem, Akademie výtvarných umění v Praze apod.) a průběžně získává informace o nárocích přijímacího řízení pro další studium svých žáků.

Řada učitelů odborných předmětů je samostatně profesně činná (mají vlastní restaurátorské a kamenosochařské agentury, nebo živnosti, samostatně vystavují, příp. jsou zaměstnání ve firmách související s odborností D (nakladatelství, tiskárny).

Provázanost na nároky uplatnění v praxi je tedy zcela bezprostřední, někteří žáci mohou absolvovat svoji praxi přímo u některého z pedagogů.

Personálně nebo čtenými aktivitami je škola provázána na řadu dalších vzdělávacích a kulturních institucí v kraji – galerie, divadla, Asociace užité grafiky, základní umělecké školy, Konzervatoř v Plzni, Filmový klub, Unii výtvarných umělců i volná umělecká sdružení, Národní památkový ústav. Úzce spolupracuje s plzeňským magistrátem, krajským úřadem i jednotlivými městskými obvody při pořádání akcí společenského významu (kulturní dny, festivaly).

Spolupracuje i s dalšími institucemi a akcemi - Domovem seniorů, sdružením Exodus, festival Jeden svět, divadlo Alfa, filmový festival Finále.

Škola přijala partnerství v projektech s Galeríí G4 v Chebu a Národním památkovým ústavem v Plzni.

Zástupce školy je členem Sdružení soukromých škol Čech, Moravy a Slezska a je krajským zástupcem tohoto sdružení v Plzeňském kraji.

V Asociaci uměleckých škol ČR má škola statut hosta.

Patronem školy je **Rotary Club** Plzeň.

X. UČEBNÍ OSNOVY JEDNOTLIVÝCH PŘEDMĚTŮ

pro jednotlivé předměty jsou učební osnovy zpracovány v samostatných dokumentech

1.	<u>Český jazyk a literatura</u>	11.	<u>Písmo</u>
2.	<u>Anglický/Německý jazyk</u>	12.	<u>Figurální kreslení a anatomie</u>
3.	<u>Občanská nauka</u>	13.	<u>Modelování a tvarování</u>
4.	<u>Matematika</u>	14.	<u>Počítačová grafika</u>
5.	<u>Základy přírodních věd</u>	15.	<u>Kamenosochařství</u>
6.	<u>Tělesná výchova</u>	16.	<u>Štukatéřství</u>
7.	<u>Dějiny výtvarné kultury</u>	17.	<u>3D vizualizace</u>
8.	<u>Technické kreslení</u>	18.	<u>Základy fotodokumentace</u>
9.	<u>Výtvarná příprava</u>	19.	<u>Informační a komunikační technologie</u>
10.	<u>Technologie</u>	20.	<u>Ekonomika</u>

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

počet hodin týdně: 3+3+3+3, tj. celkem 12 hodin během studia

Charakteristika předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět český jazyk a literatura vychází ze vzdělávací oblasti **jazykové vzdělávání** v rozsahu 5 hodin týdně během studia a ze vzdělávací oblasti **estetické vzdělávání** v rozsahu 7 hodin během studia. Předmět přispívá k rozvoji většiny klíčových kompetencí a schopností, kterými by měl žák být vybaven pro zvládnutí všech vyučovacích předmětů. Přispívá k rozvoji komunikačních dovedností, ovlivňuje utváření hodnotové orientace a postojů v oblasti umělecké, kulturní, společenské a mezilidské. Předmět vede žáka ke kultivovanému jazykovému projevu, podílí se na rozvoji jeho duchovního života.

Charakteristika učiva a organizace předmětu

Předmět se skládá ze tří oblastí, které se vzájemně doplňují. *Jazykové vzdělávání* stejně jako *slohová a komunikační výchova* učí žáka vhodně a efektivně užívat jazyka jako prostředku dorozumívání a myšlení, tvořivá práce s uměleckým textem v *literární výchově* rozvíjí estetické vnímání, podporuje kreativitu, kultivuje jazykový projev a prohlubuje i jazykové znalosti žáka.

Rozpis a posloupnost výuky se realizuje na základě učebních plánů pro jednotlivé ročníky v souvislosti s výběrem učebnice schválené MŠMT.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k možnosti vyjádřit své pocity, postoje, hodnoty a preference a k rozvíjení schopnosti empatie a tolerance vůči účastníkům komunikace. Pozornost je věnována především žákově reflexi přečteného literárního textu a jeho motivaci k vlastní umělecké tvorbě.

Pojetí výuky

Základní metodou je žákova práce s textem a diskuse o něm, v literární výchově především tvůrčí práce s textem uměleckým. Žák je motivován k vytváření vlastních textů s důrazem na kreativitu vyjádření. Preferovány jsou problémové úkoly, metody zaměřené na spolupráci a komunikaci a prožitková strategie. **Digitální technologie jsou využívány podpůrně a promyšleně s ohledem na jejich tvořivý potenciál i možnosti a rizika jejich využití.**

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení je kladen důraz zvláště na:

- schopnost porozumět sdělení obsaženému v textu uměleckém i neuměleckém,
- schopnost funkčního vyjadřování,
- schopnost aplikovat poznané.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení

Žák je veden k tomu, aby:

- uplatňoval různé způsoby práce s textem, efektivně vyhledával a zpracovával informace,
- s porozuměním poslouchal mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.) a s porozuměním četl a interpretoval písemné texty primární i sekundární povahy,
- využíval ke svému učení různé informační zdroje, a to i vhodné digitální zdroje.

Kompetence k řešení problémů

Žák je veden k tomu, aby:

- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využíval zkušenosti a vědomosti nabytých dříve,
- spolupracoval při řešení problémů s jinými lidmi,
- využíval vhodně digitální nástroje k řešení úkolů i ke spolupráci s ostatními.

Komunikativní kompetence

Žák je veden k tomu, aby:

- se vyjadřoval přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných, včetně online komunikace
- formuloval své myšlenky srozumitelně a souvisle, i s využitím digitálních technologií, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- účastnil se aktivně diskusí, byl si vědom jejich významu,
- dodržoval jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii,
- zaznamenával písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí
- **využíval digitální technologie ke sdílení, předávání a prezentaci informací a vlastních výstupů.**

Personální a sociální kompetence

Žák je veden k tomu, aby:

- reagoval adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímal radu i kritiku, uměl obhájit svoji práci náležitou argumentací,
- ověřoval si získané poznatky, kriticky zvažoval názory, postoje a jednání jiných lidí,

- pracoval v týmu a podílel se na realizaci společných pracovních a jiných činností, uvědomil si svou roli v týmové práci a možnosti svého přínosu pro práci skupiny, uměl za ni nést odpovědnost
- zvažoval návrhy druhých, uměl vyhodnotit, co je přínosné pro pracovní cíl skupiny,
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů,
- **respektoval autorská práva, pravidla digitálního světa a jednal eticky při využívání digitálních technologií.**

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák je veden k tomu, aby:

- uvědomoval si vlastní kulturní a osobnostní identitu, přistupoval s tolerancí k identitě druhých, byl si vědom jejích hodnot,
- chápal příčiny tradic a hodnot své kultury, chápal historické i současné příčiny svého vědomí o vlastní identitě.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žák je veden k tomu, aby:

- uměl pracovat v týmu,
- byl schopen ohodnotit a využít svůj pracovní potenciál,
- byl schopen reálně si naplánovat svou práci,
- kreativně přistupoval k práci.

Digitální kompetence

Žák je veden k tomu, aby:

- vyhledával a kriticky hodnotil informace z různých digitálních zdrojů,

- posuzoval věrohodnost různých digitálních zdrojů jejich porovnáváním a kriticky přistupoval k získaným informacím
- vytvářel a upravoval texty, tabulky a prezentace v digitálních nástrojích,
- kombinoval textové, obrazové a zvukové formáty,
- uměl spravovat a zálohovat důležité materiály,
- uměl citovat a přiznávat zdroje.

Průřezová témata

Rozvíjením uvedených kompetencí předmět přispívá především k aplikaci průřezových témat **Občan v demokratické společnosti** a **Člověk a svět práce**. Průřezové téma **Člověk a digitální svět** je naplněno tak, že žák některé úkoly řeší pomocí počítače, internetu a hledání informací (vyhledávání vhodných předloh a reprodukcí), je tedy i výrazně rozvíjena kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi. Žák dbá etických a bezpečnostních opatření.

Mezipředmětové vztahy

V oblasti estetické - literární složky se výuka českého jazyka a literatury vzájemně doplňuje především s předmětem dějiny výtvarného umění. Pozornost je věnována hlavně společným znakům jednotlivých uměleckých slohů a směrů v literatuře a výtvarném umění a konfrontaci textů s výtvarnými díly reprezentujícími jednotlivé umělecké směry.

V komunikační složce předmětu se ve výuce zúročují rovněž znalosti a kompetence nabyté v předmětu občanská nauka.

Vzdělávací obsah předmětu

roč.	téma	výstupní kompetence žáka	učivo	mezipředmětové vztahy průřezová témata
	Literatura, práce s literárním textem	Žák: - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl a tvůrčím způsobem na ně reaguje, - rozezná umělecký text od neuměleckého, - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi,	Literatura, práce s literárním textem - specifika literatury jako druhu umění, - vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech, - literární druhy a žánry, - četba a interpretace literárního textu,	

		- text interpretuje a diskutuje o něm, - rozeznává jednotlivé druhy literatury, chápe principy literárních žánrů - v konkrétním příkladě básnického textu pozná specifické prostředky básnického jazyka a vysvětlí jejich funkci v textu a zhodnotí estetický účinek sdělení, - je si vědom struktury uměleckého textu a souvislosti se strukturou výtvarného díla.	- metody interpretace textu, - tvořivé činnosti.	
	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností	Žák: - rozlišuje spisovné a nespisovné jazykové prostředky, - si je vědom významu zásad správné výslovnosti, - chápe funkčnost znalostí českého pravopisu v písemném projevu, - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví, - pracuje s normativními příručkami českého jazyka, zejm. s jejich e-verzí, - používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie, - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak, - si je vědom významu pravidel skladby pro srozumitelné vyjadřování.	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - národní jazyk a jeho útvary, - jazyková kultura, - postavení češtiny mezi ostatními evropskými jazyky, - zvukové prostředky a ortoepické normy jazyka, - hlavní principy českého pravopisu, tvoření slov, stylového rozvrstvení a obohacování slovní zásoby, - slovní zásoba vzhledem k příslušnému oboru vzdělávání, terminologie, - gramatické tvary a konstrukce a jejich sémantické funkce, - větná skladba ve vztahu k funkci komunikátu.	
	Komunikační a slohová výchova	Žák: - chápe postupy, které umožňují věcně správné, jasné a srozumitelné vyjadřování, - klade otázky a formuluje odpovědi, - vyjadřuje své postoje (chválu, kritiku i polemiku), - přednese krátký projev; - vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdílů mezi nimi, - rozpozná funkční styl, - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu, - odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, - sestaví základní projevy administrativního a publicistického stylu,	Komunikační a slohová výchova - komunikační situace, - komunikační strategie, - vyjadřování monologické i dialogické, neformální i formální, připravené i nepřipravené, - projevy stylu prostě sdělovacího, administrativního, odborného, řečnického a publicistického, jejich základní znaky, postupy a prostředky, - tvůrčí psaní, - volné psaní, - literatura faktu a umělecká literatura, - grafická a formální úprava písemných projevů, - média a mediální sdělení, - digitální výstupy AI.	

		- tvořivě píše, chápe estetickou hodnotu tvořivého psaní, - chápe jazyk jako prostředek sebevyjádření, i uměleckého, - uvědomuje si možnosti různorodého zpracování téhož tématu a význam srovnávání různých přístupů k tématu, - rozlišuje typy mediálních a digitálních sdělení, - rozlišuje jednotlivé postupy a prostředky podle funkce mediálního sdělení, - správně používá citace a bibliografické údaje - má povědomí o autorských právech a dodržuje je.		
	Práce s textem a získávání informací	Žák: - pořizuje z odborného textu výpisky, - dělá si poznámky z projevů psaných i mluvených, - je si vědom možnosti různorodě interpretovat umělecký text, - rozlišuje autentické a digitální produkty, - zhodnotí význam a vliv médií, - kriticky přistupuje k informacím z internetových a digitálních zdrojů, ověřuje jejich hodnověrnost, - vyhledává, porovnává a vyhodnocuje digitální a odborné informace.	Práce s textem a získávání informací - informatická výchova, knihovny a jejich služby, - mediální a digitální produkty a jejich vliv, - internetové vyhledávače, AI - Chat GPT - techniky a druhy čtení, orientace v textu, jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu, - druhy a žánry textu, - získávání a zpracovávání informací z různých druhů textu, - zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby, - práce s webovými stránkami jazykových a literárních institucí, slovníky a různými příručkami pro školu i veřejnost, zejm. v elektronické podobě.	

ANGLICKÝ/ NĚMECKÝ JAZYK

počet hodin týdně: 3+3+3+3, tj. celkem 12 hodin během studia

Charakteristika předmětu

Obecné cíle

Výuka předmětu anglický/ německý jazyk rozvíjí komunikativní kompetence žáků a učí je toleranci k hodnotám jiných národů.

Charakteristika předmětu

Předmět anglický/ německý jazyk vychází ze vzdělávací oblasti **jazykové vzdělávání**. Je zařazen do výuky v 1. – 4. ročníku a jsou mu věnovány tři vyučovací hodiny týdně. Vzdělávání v anglickém/ německém jazyce směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Obsahovou náplní je nácvik řečových receptivních, produktivních i interaktivních dovedností. **Rozpis a posloupnost výuky jazykových prostředků** (konkrétních témat, slovní zásoby a gramatiky) se realizuje na základě učebních plánů pro jednotlivé ročníky **v souvislosti s vybranou učebnicí** (vybranými učebnicemi). Zvláštní pozornost je věnována výtvarným tématům a slovní zásobě vztahující se k dějinám umění.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka svou komunikativní povahou přispívá k rozvoji schopnosti sebeuvědomění a sebeprosazení a zároveň k toleranci názorů a postojů ostatních. Komunikace směřuje k tomu, aby žáci aktivně vyjadřovali své názory a postoje a akceptovali odlišnosti jednotlivců i kulturních skupin a získávali informace o světě.

Pojetí výuky

Výuka je vedena z převážné části v anglickém/ německém jazyce. Preferován je obecně komunikativní způsob s důrazem na produktivní řečové aktivity. Využívány jsou klasické i moderní metody a formy práce: řízený dialog, modelové situace v cizojazyčném prostředí, receptivní i produktivní práce s cizojazyčným autentickým

textem, včetně odborného z oblasti výtvarného umění, práce s vyslechnutým projevem rodilých mluvčích, samostatná práce individuální i skupinová, prezentace samostatných prací, výklad učitele.

Hodnocení výsledků žáků

Předmětem hodnocení je pokrok v rozvoji receptivních i produktivních dovedností (především postupné zdokonalování písemného a ústního projevu – jeho srozumitelnost, plynulost, bohatost slovní zásoby a gramatická správnost), ale i dílčí výsledky v osvojovaných jazykových prostředcích. Vyučující průběžně kontroluje výsledky učení, včetně domácí přípravy ústní i písemné. Průběžně zařazuje kontrolní testy osvojeného učiva zaměřené na poslech a čtení cizojazyčných textů s porozuměním a na gramaticko-lexikální znalost jazykových prostředků. Vede žáky k sebehodnocení. Zařazuje 1 - 2 kontrolní písemné práce v jednom ročníku, které by ověřily schopnost souvislého písemného projevu žáků. Studium je ukončeno maturitní zkouškou.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Rozvíjení všech složek **komunikativních kompetencí** je základním úkolem a cílem výuky anglického/ německého jazyka. Jazyková výuka směřuje rovněž k naplňování následujících kompetencí.

Kompetence k učení

Žák:

- uplatňuje různé způsoby práce s textem, efektivně vyhledává a zpracovává informace,
- s porozuměním poslouchá mluvené projevy,
- využívá ke svému učení různé informační zdroje.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušenosti a vědomostí nabytých dříve,
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi.

Personální a sociální kompetence

Žák:

- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku,
- pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností, uvědomuje si svou roli v týmové práci a možnosti svého přínosu pro práci skupiny, umí za ni nést odpovědnost,
- zvažuje návrhy druhých, vyhodnotí, co je přínosné pro pracovní cíl skupiny,
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák si uvědomuje vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupuje s tolerancí k identitě druhých.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žák:

- umí pracovat v týmu,
- k práci přistupuje kreativně,
- vyhledá informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech,
- prezentuje svůj odborný potenciál a své profesní cíle.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Žák pracuje s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

V předmětu jsou realizována následující průřezová témata.

Občan v demokratické společnosti

Oblasti, na něž je kladen důraz:

- osobnost a její rozvoj,
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů,
- společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství,
- masová média,
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita.

Člověk a životní prostředí

Oblasti, na něž je kladen důraz:

- současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí

Člověk a svět práce

Oblasti, na něž je kladen důraz:

- identifikace a formulování vlastních priorit;
- práce s informacemi, vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací;
- odpovědné rozhodování na základě vyhodnocení získaných informací;
- verbální komunikace při důležitých jednáních;
- písemné vyjadřování při úřední korespondenci.

Průřezové téma [Člověk a digitální svět](#) je naplněno tak, že žák některé úkoly řeší pomocí počítače, internetu a hledání informací (vyhledávání vhodných předloh a reprodukcí), je tedy i výrazně rozvíjena kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi. Žák dbá etických a bezpečnostních opatření.

-

Mezipředmětové vztahy

Svým zásadním zaměřením na rozvoj komunikativních dovedností se výuka v předmětu anglický/ německý jazyk vhodně doplňuje s jazykovou a komunikační složkou předmětu **český jazyk a literatura**, okruhem odborných témat z oblasti výtvarného umění především s předmětem **dějiny výtvarné kultury**. V oblasti celé řady probíraných tématických celků se ve výuce zúročují rovněž znalosti a kompetence nabyté v předmětu **občanská nauka**.

Digitální kompetence

Výuka anglického jazyka podporuje rozvoj digitálních kompetencí žáků zejména následujícími způsoby:

- Žáci využívají digitální technologie k vyhledávání, třídění a kritickému posuzování informací v anglickém jazyce.
- Učí se vyjadřovat své názory v digitálním prostředí (např. formou e-mailu, chatové komunikace, prezentace).
- Osvojují si zásady bezpečného chování v online prostředí – včetně ochrany soukromí, digitální identity a komunikace na sociálních sítích.
- Pracují s online nástroji pro učení cizího jazyka (jazykové aplikace, slovníky, webové nástroje, sdílené dokumenty apod.).

- Využívají digitální technologie k tvorbě vlastního jazykového obsahu (např. videa, plakáty, podcasty).
- Diskutují o tématech spojených s digitálním světem a jeho dopady na člověka, společnost a kulturu (např. vliv sociálních médií, dezinformace, kyberšikana).

Tímto způsobem výuka angličtiny přispívá k naplňování průřezového tématu *Člověk a digitální svět* a posiluje jazykové, komunikační i mediální dovednosti žáků.

♦ **2. Odborná angličtina (např. AJ pro výtvarné obory – fotografy, grafiky, malíře, sochaře):**

Začlenění průřezového tématu *Člověk a digitální svět* do odborné výuky anglického jazyka

V rámci odborné angličtiny je průřezové téma *Člověk a digitální svět* začleňováno prostřednictvím následujících aktivit:

- Žáci vyhledávají a zpracovávají odborné informace (např. články, návody, rozhovory) z digitálních zdrojů v angličtině.

- Pracují s digitálními nástroji (např. Canva, Adobe, Google Workspace, Padlet) při tvorbě odborných výstupů v AJ (např. portfolio, prezentace, komentovaná fotodokumentace).
- Diskutují o využití digitálních médií v umělecké praxi a reflektují jejich vliv na estetiku, tvorbu a vnímání umění.
- Učí se bezpečně komunikovat o své tvorbě v online prostoru (např. na sociálních sítích, v rámci portfolio, na výstavních webech apod.).
- Osvojují si zásady autorského práva, ochrany dat a duševního vlastnictví v souvislosti s digitální tvorbou.

Výuka odborné angličtiny tak podporuje nejen jazykové a profesní dovednosti žáků, ale i jejich schopnost zodpovědného a tvořivého využívání digitálních technologií ve svém oboru.

Vzdělávací obsah předmětu:

téma	výstupní kompetence žáka	učivo
1 Řečové dovednosti	Žák: - rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu, - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření, - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace, - porozumí školním a pracovním pokynům, - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení, - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené, - přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika, - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity, - sdělí a zdůvodní svůj názor, - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem, - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích, - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, - zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis, - vyjádří písemně svůj názor na text, - vyhledá, zformuluje a zaznamená informace z oblasti výtvarného umění, - přeloží text, používá jazykové příručky, - zapojí se do hovoru bez přípravy, - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech, - zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu, - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele, - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí, - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení, - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem, - zaznamená vzkazy volajících, - vyplní jednoduchý neznámý formulář.	1 Řečové dovednosti - poslech s porozuměním monologických, i dialogických projevů (školní pokyny zadávané v anglickém/německém jazyce, poslech audionahrávek, sledování videonahrávek, poslech vyprávění a diskuse učitele a spolužáků, sledování prezentací samostatných prací), - čtení s porozuměním a práce s textem včetně odborného (instrukce pro práci s textem zadané v anglickém/německém jazyce, práce s texty v učebnici a s autentickými texty v anglickém/ německém jazyce – letáky, časopisy, internetové články), - ústní projev (mluvení zaměřené situačně i tematicky – vyprávění zážitků, příběhů, událostí, prezentace samostatných prací na předem zadané téma), - písemný projev (zpracování textu v podobě reprodukce, osnovy, výpisků, anotací, popis jednoduchý, popis zážitku, událostí, dopis), - jednoduchý překlad, - interakce ústní (dialogy ve dvojicích a skupinách, otázky a odpovědi na zadané téma) - interakce písemná.
2 Jazykové prostředky	Žák: - vyslovuje srozumitelně co nejbližší přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka, - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života a vlastních zálib, - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek, - používá vhodně základní odbornou slovní zásobu z oblasti výtvarného umění, - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce, - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu.	2 Jazykové prostředky - výslovnost (zvukové prostředky jazyka), - slovní zásoba a její tvoření, - gramatika (tvarosloví a větná skladba), - grafická podoba jazyka a pravopis.

3 Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce	Žák: - se vyjadřuje ústně i písemně k tématům osobního života a k tématům z oblasti výtvarného umění (popíše různá výtvarná díla, použitou techniku, přiřadí objekt k příslušnému výtvarnému směru, vyjádří svůj názor na konkrétní dílo), - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti, - domluví se v běžných situacích, - získá i poskytne informace.	3 Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce - tematické okruhy: osobní údaje, dům a domov, každodenní život, volný čas, zábava, jídlo a nápoje, služby, cestování, mezilidské vztahy, péče o tělo a zdraví, nakupování, vzdělávání, zaměstnání, počasí, Česká republika, anglicky/německy mluvící země, - odborné tematické okruhy: výtvarné umění, - kunikační situace: získávání a předávání informací, např. sjednání schůzky, objednávka služby, vyřízení vzkazu apod., - jazykové funkce: obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání, naděje.
4 Poznatky o zemích	Žák: - prokazuje základní faktické znalosti především o geografických, demografických a kulturních faktorech anglicky/německy mluvících zemí včetně vybraných poznatků z oblasti výtvarného umění.	4 Poznatky o zemích - vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání anglicky/německy mluvících zemí, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí, - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice.

Střední uměleckoprůmyslová škola a Základní umělecká škola Zámeček s. r. o.: Školní vzdělávací program **Kamenosochařství**, odborné zaměření: **Prostorový design a sochařství** platný platný od 1. 9. 2025; učební osnova předmětu:

OBČANSKÁ NAUKA

počet hodin týdně: 1+1+1+1, tj. celkem 4 hodiny během studia

Charakteristika předmětu

Obecný cíl a organizace předmětu

Předmět občanská nauka vychází ze vzdělávací oblasti **společenskovědní vzdělávání** a v každém ročníku je vyučován 1 hodinu týdně.

Cílem předmětu je učit žáky vnímat svět v jeho složitosti, poznat psychologii člověka, úlohu člověka ve společnosti v dějinách i současnosti, naučit je základům politologie a práva.

Členění látky do jednotlivých ročníků je orientační. Probíraná témata by měla co nejpružněji navazovat na aktuální kulturní, společenské události, prožívání žáků, politické události. Předmět je ze své podstaty otevřen podnětům jiných oborů.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Cílem předmětu je učit žáky citlivě vnímat svět v jeho složitosti, uvědomovat si komplikovanost příčin lidského jednání, vést je ke kritickému myšlení a tím k potřebě nenechat se manipulovat. Dále kultivovat jejich historické vědomí a tím je vést k porozumění současnosti, učit žáky uvědomovat si vlastní identitu a ctít identitu jiných lidí, považovat ji za stejně hodnotnou jako vlastní, uvědomovat si význam umělecké tvorby pro autora i společnost, přijímat odpovědnost za vlastní jednání, jednat solidárně, snažit se zanechat něco pozitivního pro vlastní blízké lidi i širší komunitu, mít potřebu přemýšlet o světě kolem sebe.

Pojetí výuky

Způsob výuky je veden jako interaktivní, kladen je důraz na skupinovou práci a problémové vyučování. Obsah předmětu vychází do značné míry z aktuálních událostí společenských i z potřeby žáků řešit své aktuální problémy.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni na základě aktivního přístupu k výuce. Hodnocena je zejména jejich účast v diskusích a schopnost argumentovat, schopnost organizovat skupinovou práci a zapojit se do ní, dosáhnout při ní pozitivních a obohacujících zkušeností a

poznatků. Žáci jsou dále hodnoceni za projektovou práci zadávanou v souvislosti s aktuální událostí.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V průběhu studia žáci posilují své **kompetence k učení** (i samostatná kapitola předmětu), **k řešení problému** (jako jedna z hlavních vyučovacích metod i jeden z hlavních cílů - tedy schopnost argumentovat a kriticky myslet). **Komunikativní, personální a sociální kompetence** jsou jednak součástí obsahu výuky, jednak k jejich rozvíjení vedou metody ve výuce užívané. **Občanské kompetence** a jejich rozvoj jsou podstatou předmětu.

Předmět plně uplatňuje průřezové téma **Občan v demokratické společnosti** ve všech jeho oblastech. Průřezové téma [Člověk a digitální svět](#) je naplněno tak, že žák některé úkoly řeší pomocí počítače, internetu a hledání informací (vyhledávání vhodných předloh a reprodukcí), je tedy i výrazně rozvíjena kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi. Žák dbá etických a bezpečnostních opatření.

Digitální kompetence

Žák je veden k tomu, aby:

- vyhledával a kriticky hodnotil informace z různých digitálních zdrojů,
- posuzoval věrohodnost různých digitálních zdrojů jejich porovnáváním a kriticky přistupoval k získaným informacím
- vytvářel a upravoval texty, tabulky a prezentace v digitálních nástrojích,
- kombinoval textové, obrazové a zvukové formáty,
- uměl spravovat a zálohovat důležité materiály,
- uměl citovat a přiznávat zdroje.

- Žáci jsou vedeni k tomu, aby vnímali postavení, roli či vliv digitálních technologií a práci s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu

Vzdělávací obsah předmětu

roč.	téma	výstupní kompetence žáka	učivo	mezipředmětové vztahy průřezová témata
1.	Člověk jako jedinec, psychologie	Žák se učí rozpoznávat komunikační problémy a umí odhadnout jejich možné příčiny a důsledky, rozumí technice asertivní komunikace a chápe její smysl, rozumí tomu, co je manipulace, chápe její nebezpečí. Žák si je vědom nezbytnosti analyzovat příčiny konfliktního jednání jako prostředek řešení konfliktu. Rozlišuje jednotlivé etapy lidské existence a jejich význam pro rozvoj jáství a identity. Rozumí různým pohledům na strukturu osobnosti a chápe jejich vztah k umění a kultuře. Je si vědom komplikovanosti psyché.	Komunikace, náročné životní situace, konflikt a zpracování konfliktu, vývojová psychologie, struktura osobnosti, psychické jevy osobnosti, kreativita.	Komunikační techniky žák zdokonaluje ve všech předmětech , další odborné informace získá v českém jazyce . V souvislosti s tématem struktura osobnosti se seznamuje s významnými uměleckými díly zejména 20. století (dějiny výtvarné kultury) Žáci jsou vedeni k tomu, aby své psychické stavy vyjadřovali kresbou či malbou, rozumí terapeutickému charakteru umění, je podporována jejich potřeba se vyjadřovat výtvarně, čímž je předmět spjat i s odbornými výtvarnými předměty, především výtvarnou přípravou, fotografickou tvorbou , ale i dalšími.

2.	Člověk a společnost, sociologie	Žák chápe kulturu jako zdroj identity, respektuje kulturní rozdíly. Uvědomuje si, že hodnoty jeho vlastní kultury jsou relativní, chápe jejich historické kořeny a vnímá jejich proměnlivost v čase. Rozumí pojmu nerovnost, minorita a majorita, umí posoudit příčiny předsudků vůči minoritám a zaujmout poučené stanovisko k extrémním ideologiím. Debatuje o pozitivích a problémech multikulturní společnosti. Vysvětlí, čím jsou nebezpečné náboženské sekty, co je ateismus a jakou funkci má náboženství v současném světě.	Kultura, společnost a její struktura, sociální nerovnost, minorita a majorita, multikulturalita, migrace, etnicita, náboženství	Práce s ukázkami z dějin umění (dějiny výtvarné kultury), víra jako zdroj umělecké tematiky v evropských dějinách. Evropský kulturní prostor, jeho projevy ve výtvarném umění a literatuře – vztah ke všem výtvarným předmětům a k českému jazyku
----	---------------------------------	--	--	--

3.	Člověk jako občan, politologie Člověk a právo	Žák chápe podstatu demokracie, její principy, objasní, jaké má demokracie problémy. Chápe, co jsou lidská práva, popíše způsoby, jak je obhajovat. Charakterizuje politické systémy, rozumí funkci stran a svobodných voleb. Vysvětlí, co je občanská aktivita, rozumí pojmu občanská společnost, je si vědom hodnot občanské společnosti. Ví, co je právní stát, chápe dělení moci na exekuci, jurisdikci a legislativu. Vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost.	Principy demokracie, lidská práva, politické systémy, stát a občanství, volební systémy a volby, občanská společnost, média a jejich funkce. Právní stát, právo, trestní právo, trestní odpovědnost, rodinné právo, orgány činné v trestním řízení, notáři, advokáti, soudci.	
	Člověk v dějinách, 19.století, formování moderní společnosti	Vysvětlí vznik moderní společnosti, chápe ambivalentní charakter revolucí, rozumí příčinám vzniku nacionálních a socialistických ideologií v 19.st. Charakterizuje proces modernizace společnosti.	19. století, občanské revoluce, nacionalismus 19.st., modernizace společnosti . technická, průmyslová, komunikační. Urbanizace. Kolonialismus.	Téma vzniku moderní společnosti je probíráno v souvislosti s výukou literatury 19. století. Rozpad tradiční společnosti a vznik moderní je dokumentován ukázkami z výtvarného umění, demonstrován na změnách tematiky i zobrazovacích způsobů v umění 19.st. (dějiny výtvarné kultury)

4.	Člověk v dějinách, 20.století	Charakterizuje 1. republiku, její úspěchy i nedostatky, vysvětlí důsledky i příčiny hosp.krize. Charakterizuje nacismus, fašismus, komunismus. Rozumí příčinám a důsledkům 2.sv.války. Popíše válečné zločiny včetně holokaustu. Objasní vznik bipolárního světa, jeho důsledky pro ČR,. Rozumí charakteru republiky po válce, chápe proměny a příčiny trvání totalitního režimu v Československu. Chápe mocenské ambice v současném světě, rozumí funkci mezinárodních organizací. Diskutuje o možnostech řešit globální problémy, je si vědom svých vlastních možností k řešení přispívat. Žák vysvětlí, které otázky řeší filozofie. Rozumí významu filozofie a jejímu vztahu k umění. Debatuje o praktických a etických otázkách v souvislosti s tématy různých druhů umění, s tématy aktuálně vznikajícími v životě společnosti. Chápe význam filozofie a etiky pro bohatší a rozmanitější vnímání světa.	1.sv.válka, její důsledky, charakter 1. republiky, demokracie a diktatury mezi válkami, hospodářská krize, 2.sv.válka. Svět v blocích, studená válka, totalitní systémy, 3.svět, dekolonizace.	Učivo je probíráno v návaznosti na výuku literatury a dějin výtvarné kultury. Události 20.století jsou vnímány na základě četby lit.děl, úvah o charakteru moderního umění.
	Člověk a svět. Praktická filozofie	Problémy současného světa, globalizace.	Co řeší filozofie a etika. Počátky filozofie, základní filozofické otázky a obory. Mravní rozhodování a odpovědnost.	

ZÁKLADY PŘÍRODNÍCH VĚD

počet hodin týdně: 2+2+0+0, tj. celkem 4 hodiny během studia

Charakteristika předmětu

Obecný cíl a organizace předmětu

Základy přírodních věd v rámci RVP oboru Užitá malba **vycházejí ze vzdělávací oblasti přírodovědné vzdělávání**, obsahují v sobě složku fyzikálního vzdělávání, chemického i biologicko-ekologického, a to z varianty C fyzikální složky a z varianty B složky chemické. Žák získává poznatky z mechaniky, termiky, elektřiny a z oblasti vlnění a optika. Ke konci 2. ročníku jsou probírány základy fyziky atomu a poznatky o vesmíru a zákonitosti pohybu vesmírných těles. V chemické složce vzdělávání se student setkává s poznatky z obecné chemie a se systémem chemie anorganické. Ve druhém ročníku následuje systém chemie organické a základní poznatky z biochemie. Biologicko-ekologická složka se zabývá základy biologie v rámci ekologického vzdělávání a zjišťuje úlohu člověka v jeho životním prostředí.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka předmětu se snaží v žákovi probudit a živit vztah k životnímu prostředí a ke svému okolí, uvědomění si svou přináležitost k přírodě, chápání odpovědnosti jedince za životní prostředí, posilovat vědomí o souvislostech přírodních věd s uměním a poukazuje na propojenost vědy s uměním, zejména v oblastech, které přinášejí poznatky pro výtvarné umění.

Pojetí výuky

Vzhledem k povaze předmětu učitel zařazuje jak frontální výuku, tak samostatné (individuální i skupinové) práce, žáci pracují s referáty, pravidelně jsou zařazovány diskuse, aktuálně se uskutečňují návštěvy muzeí, výstav či vzdělávacích pořadů.

Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen především za faktické znalosti, schopnost uplatnit je v úlohách a také za schopnost samostatně uvažovat a aplikovat znalosti v profesní praxi.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezovým tématům

Předmět přispívá ke **kompetenci k učení** především tím, že žák se učí efektivně se učit. Úkoly k samostatné či skupinové práci rozvíjejí **kompetenci k řešení problémů**. Zadáváním referátů a diskusemi se rozvíjejí **kommunikativní kompetence**. Svým zaměřením na ekologické problémy se předmět dotýká i **občanských kompetencí**. V chemické i fyzikální části se rozvíjejí **matematické kompetence**.

V předmětu se odráží v plné míře průřezové téma **Člověk a životní prostředí**.

Průřezové téma Člověk a digitální svět je naplněno tak, že žák některé úkoly řeší pomocí počítače, internetu a hledání informací (vyhledávání vhodných předloh a reprodukcí), je tedy i výrazně rozvíjena kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi. Žák dbá etických a bezpečnostních opatření.

Digitální kompetence

Student využívá pro výpočty matematické aplikace a tabulkový procesor, umí si poradit se změnou vstupních podmínek. Dokáže připravit vlastní prezentaci na dané téma, vyhledá a interpretuje přírodovědné informace, doloží zdroje. Žáci se učí efektivně vyhledávat a hodnotit přírodovědné informace z různých digitálních zdrojů a aplikovat je při řešení problémů; Kriticky hodnotí a interpretují přírodovědné informace získané z digitálních zdrojů a využívají je při řešení environmentálních otázek;

Vzdělávací obsah předmětu

roč.	téma	výstupní kompetence žáka	učivo	mezipředmětové vztahy průřezová témata
1.	Mechanika Termika Základy chemie Vznik a vývoj života Elektřina Anorganická chemie	- žák definuje druhy fyzikálních pohybů, aplikuje vzorce při jednoduchých příkladech z praxe, reprodukuje základní zákony kinematiky, dynamiky i statiky - vysvětlí pojmy teplotní roztažnosti látek, pojem vnitřní energie soustavy, popíše princip tepelných motorů, popíše přeměny skupenství v přírodě a technické praxi pro výpočty využívá matematické aplikace, tabulkový procesor, umí si poradit se změnou vstupních podmínek - aktivně používá chemické názvosloví, definuje a vysvětlí chemické zákony, popíše stavbu atomu a chemickou vazbu, dokáže charakterizovat a objasnit fyzikální a chemické vlastnosti látek - z ekologického hlediska objasní vývoj Země, člověka, vznik a vývoj živých organismů, definuje pojem buňka, dědičnost - definuje elektrický náboj a elektrické pole, řeší úkoly na základě Ohmova zákona, rozezná jednoduchý a větvený el. obvod, definuje magnetickou sílu a Ampérovovy zákony, vysvětlí generování střídavého proudu - vysvětlí vlastnosti anorganických látek, charakterizuje prvky a sloučeniny anorganické chemie, využije své znalosti v praxi	Mechanika – druhy pohybů, zákon síly, gravitace, mechanická práce a energie, skládání, veličiny skalárové a vektorové tlakové síly a tlak v tekutinách Termika – přenos a přeměna energie, struktura a skupenství látek tepelné motory Základy chemie - Čističové složení látek, chemické názvosloví, periodická tabulka a její zákonitosti, chemické reakce, směsi a roztoky a jednoduché výpočty, oxidy, kyseliny, hydroxidy a soli Vznik a vývoj života, živé soustavy, složení a život buňky, zdravý životní styl rozmanitost organismů Elektrický náboj a elektrické pole, kapacita, vodič, elektrický proud a jeho zákonitosti, elektromagnetická indukce, střídavý proud a přenos elektrické energie Elektrochem. zdroje napětí elektrická síla, magnetické pole Charakteristika prvků a anorganických sloučenin – oxidy, hydroxidy, kyseliny a soli, reakce anorganických látek a výpočet rovnic Chemické reakce citlivé na světlo	Matematika ve fyzikálních i chemických výpočtech Technologie – znalost vlastností materiálů Chemická podstata foto materiálů

Ekologie	- vysvětluje základní pojmy z ekologie, charakterizuje a definuje podmínky života, pojem ekosystém, popíše a vysvětlí potravní řetězec, charakterizuje typy krajiny	základní názvosloví, vybrané prvky a jejich sloučeniny v běžném životě a odborné praxi
Obecné	Dokáže připravit vlastní prezentaci na dané téma, vyhledá a interpretuje přírodovědné informace, doloží zdroje	Základní ekologické pojmy , ekosystémy a jejich ochrana, potravní řetězec a koloběh látek v přírodě, typologie krajiny a její ochrana

roč.	téma	výstupní kompetence žáka	učivo	mezipředmětové vztahy průřezová témata
2.	Kmitání a vlnění	- rozlišuje a definuje druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření, charakterizuje vlastnosti zvuku, řeší a chápe úlohy na odraz a lom světla, aplikuje optické zákonitosti v praxi, definuje elmg. záření	Kmitání a vlnění , mechanický oscilátor, šíření vlnění, elmg vlnění a vlnová délka, odraz a lom světla, světlo a stín, rtg. Záření zvukové vlnění zrcadla, čočky, oko	Technologie, Základy fotografie - optické zákonitosti
	Organická chemie	- definuje homologické řady uhlovodíků, charakterizuje jejich deriváty, zvládá jednoduché chemické vzorce organických sloučenin, dokáže posoudit jejich vliv na životní prostředí a zdraví člověka	vlastnosti atomu uhlíku Uhlovodíky a jejich deriváty – kyslíkaté deriváty, nitroderiváty, aminosloučeniny, karboxylové kyseliny, aromatické sloučeniny (mono a polyjaderné) Plasty, makromolekulární látky, termosety a jejich využití ve výtvarné praxi	
	Ekologie	- hodnotí vliv činnosti člověka na životní prostředí - vysvětlí ekologii odpadů, bezodpadové technologie, vyjmenuje ekologické organizace u nás i ve světě, charakterizuje globální problémy na Zemi, uvede základní znečišťující látky v ovzduší, v půdě i ve vodě, zdůvodní odpovědnost každého jedince v procesu ochrany	Ochrana ekosystémů , globalizace a její důsledky Člověk a životní prostředí - vzájemné vztahy, přírodní zdroje energie a surovin, globální problémy, ochrana přírody a krajiny a nástroje k tomu, udržitelný rozvoj a jeho zásady, odpovědnost jedince za ochranu životního prostředí	
	Biochemie	- charakterizuje důležité přírodní látky, popíše biochemické děje, řeší základní rovnice biochemických dějů	Biochemické děje v přírodě – fotosyntéza a asimilace, využití biokatalyzátorů – enzymy, hormony, vitaminy, alkaloidy, terpeny... chemické složení živých organismů	
	Atom	- popíše strukturu atomu, stavbu atomového obalu a energii elektronů, vysvětlí	Jádro a obal atomu	

	podstatu radioaktivity, popíše princip jaderné energetiky	Radioaktivita, druhy záření a ochrana proti němu
		Jaderné elektrárny a jejich vliv na životní prostředí
Barvy	- popíše praktické využití vlastností barev v souvislosti s teplotou prostředí, světlem a chemickými vazbami sloučenin - vysvětlí vliv škodlivých látek /barev, rozpouštědel.../ na životní prostředí	Barvy a pigmenty a jejich chemické vlastnosti
		Bezpečnost práce s hořlavými materiály
Vesmír	- slunce, planety, jejich pohyb, komety - hvězdy a galaxie	- charakterizuje Slunce jako hvězdu; - popíše objekty ve sluneční soustavě; - zná příklady základních typů hvězd.

MATEMATIKA

počet hodin týdně: 2+2+0+0, tj. celkem 4 hodiny během studia

Charakteristika předmětu

Obecný cíl a organizace předmětu

Předmět matematika přímo vychází ze vzdělávací oblasti **matematické vzdělávání**. Je rozvržena na 2 hodiny týdně v prvním a druhém ročníku a prioritou výuky je naučit **používat matematické operace a matematické dovednosti** v praktickém životě, užití poznatků z planimetrie a stereometrie v praxi, řešit matematické problémy, porozumět matematickým pojmům, umět vytvořit jednoduché tabulky, grafy a diagramy.

V prvním ročníku žák zvládá matematické operace s čísly a výrazy, mocniny a odmocniny, úpravu lomených výrazů. **V druhém ročníku** učivo navazuje na řešení lineárních rovnic a funkcí úpravou funkcí kvadratických a řešením kvadratických rovnic a nerovnic. Učivo druhého ročníku se rozšiřuje o dovednosti zpracovávat data a využívání statistických souborů.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka předmětu se snaží v žákovi rozvíjet logické myšlení, používat matematické operace a dovednosti v praktickém životě i v profesním rozvoji, přispívá k finanční gramotnosti.

Pojetí výuky

Vzhledem k povaze předmětu učitel zařazuje jak frontální výuku, tak samostatné (individuální i skupinové) práce.

Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen především za schopnost řešit praktické matematické úlohy a aplikovat získané dovednosti na praktické úlohy každodenního života.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezovým tématům

Z podstaty předmětu výuka rozvíjí **matematické kompetence**. Předmět dále přispívá ke **kompetenci k učení** především tím, že žák se učí efektivně se učit. Úkoly k samostatné či skupinové práci rozvíjejí **kompetenci k řešení problémů**. Diskusemi nad řešením úloh se rozvíjejí **komunikativní kompetence**. Některé matematické úkony přispívají částečně k rozvoji **kompetencí využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi**.

Matematická gramotnost je nepřímou součástí průřezového tématu **Člověk a svět práce**. Průřezové téma [Člověk a digitální svět](#) je naplněno tak, že žák některé úkoly řeší pomocí počítače, internetu a hledání informací (vyhledávání vhodných předloh a reprodukcí), je tedy i výrazně rozvíjena kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi. Žák dbá etických a bezpečnostních opatření.

Digitální kompetence

Student je veden k tomu, aby uměl vytvářet jednoduché vzorce v tabulkovém procesoru a dokázal je použít k výpočtům. Vytváří vlastní grafy na základě vstupních hodnot ve vhodném softwaru, dokáže zpracovat hromadná statistická data do tabulek, grafů a prezentovat výsledky. Žáci se učí efektivně vyhledávat a hodnotit přírodovědné informace z různých digitálních zdrojů a aplikovat je při řešení problémů; Kriticky hodnotí a interpretují přírodovědné informace získané z digitálních zdrojů a využívají je při řešení environmentálních otázek.

Vzdělávací obsah předmětu

roč.	téma	výstupní kompetence žáka	učivo	mezipředmětové vztahy průřezová témata
1.	Operace s čísly a výrazy	Žák prohlubuje matematické dovednosti a provádí aritmetické operace v množině reálných čísel, znázorňuje interval a provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje lomené výrazy, využívá aritmetických vzorců, provádí operace s mnohočleny a zjednodušuje výrazy s mocninami a odmocninami. používá absolutní hodnotu, řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu umí vytvářet jednoduché vzorce v tabulkovém procesoru a dokáže je použít k výpočtům	číselné obory intervaly a jejich určování mocniny, odmocniny, mnohočleny, úprava lomených výrazů, procvičování vzorců a jejich využívání absolutní hodnota reálného čísla užití procentového počtu	Vztah k základům přírodních věd - využití práce s mocninami při aplikacích ve vzorcích v chemii a ve fyzice
	Funkce a její průběh Řešení rovnic a nerovnic	Dokáže určit druhy funkcí, orientovat se v definičních oborech a řešit lineární rovnice a jejich soustavy rozlišuje úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní vytváří vlastní grafy na základě vstupních hodnot ve vhodném softwaru	- základní pojmy při řešení rovnic, lineární rovnice a nerovnice, racionální funkce -základní pojmy - pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkcí	řešení logických slovních úloh pomocí rovnic, využití v ZPV
	Geometrie Planimetrie	Užívá základní geometrické pojmy, dokáže řešit pravoúhlý trojúhelník, používat trigonometrické funkce, využívat výpočty na kalkulačce, chytrém telefonu, určovat obvod a obsah mnohoúhelníků, pracovat s pojmy kruh a kružnice a určovat délku kružnice a obsah kruhu.	Základní planimetrické pojmy, pravoúhlý trojúhelník, rovinné obrazce, obsahy a obvody mnohoúhelníků, konstrukce mnohoúhelníků Pojmy: kružnice, kruh, mezikružní shodnost a podobnost trojúhelníků Euklidovy věty shodná a podobná zobrazení	- využití v předmětu technické kreslení
2.	Kvadratické rovnice a nerovnice Stereometrie Práce s daty	Řeší kvadratické rovnice, rozumí jejich grafickému znázornění, chápe vztahy mezi diskriminantem a kořeny kvadratických rovnic. Rozlišuje jednotlivá tělesa, dovede je znázorňovat a určovat jejich povrch a objem. Používá geometrické pojmy a vzorce dokáže aplikovat v praxi Sestavuje potřebné grafy a tabulky, vyhodnocuje je a používá statistické údaje dokáže zpracovat hromadná statistická data do tabulek, grafů a prezentovat výsledky	kvadratické rovnice a nerovnice, vzorce pro výpočet diskriminantů a kořenů stereometrie – základní pojmy /odchylky dvou rovin, vzdálenosti přímek atd./, povrchy a objemy těles práce s daty – statistické soubory, tabulky, grafy, využití v praktických příkladech tzv. finanční matematiky	Využití v základech přírodních věd - při chemických výpočtech a při příkladech ve fyzice, zvláště při počítání v mechanice Lze využít v ekonomice a ekonomických příkladech z finančnictví

Střední uměleckoprůmyslová škola a Základní umělecká škola Zámeček s. r. o.; Školní vzdělávací program: **Kamenosochařství**, odborné zaměření: **Prostorový design a sochařství**, platný od 1. 9. 2025; učební osnova předmětu:

TĚLESNÁ VÝCHOVA

počet hodin týdně: 2+2+2+2, tj. celkem 8 hodin během studia

Charakteristika předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět tělesná výchova je součástí vzdělávací oblasti **Vzdělávání pro zdraví**.

Základním cílem předmětu je, aby žáci dospěli k trvalému celoživotnímu pozitivnímu vztahu k pohybovým aktivitám. Usilujeme o optimální rozvoj a upevňování zdraví žáků, rozvíjení pohybových schopností, získávání pohybových dovedností, o utváření žádoucích etických a společenských hodnot a postojů, o přijímání zásad zdravého způsobu života. Součástí předmětu je výchova proti závislostem (kouření, alkohol, drogy, automaty...), ochrana osob při mimořádných událostech (živelné pohromy apod.) a dodržování zásad bezpečnosti a prevence proti úrazům.

Charakteristika učiva a organizace předmětu

Výuka je realizována **formou blokové výuky** ve smíšených skupinách. Obsah a učivo je stejné pro všechny ročníky, u žáků vyšších ročníků se předpokládá získání vyšší úrovně pohybových dovedností. K postupu na kvalitativně vyšší úroveň (obtížnější nebo rozšiřující prvky, vazby prvků, náročnější cviky a sestavy) je možné přejít po zvládnutí prvků nižší úrovně (dle úrovně pohybových schopností a dovedností jednotlivců ve skupině). To znamená, že po osvojení základních pohybových dovedností se budou žáci snažit získávat rozšiřující pohybové dovednosti ve všech sportovních činnostech. Součástí výuky je všesportovní příprava (kondiční průprava, obratnostní a koordinační cvičení, kompenzační cvičení, strečink, modifikované míčové hry). Obsah hodin tělesné výchovy je přizpůsoben zájmu aktuální skupiny žáků.

Prvky zdravotní tělesné výchovy (ZTV) jsou zahrnovány v rámci hodin povinné TV, Výuka probíhá jednak v pronajatých prostorách Gymnázia Plzeň (tělocvična, dvůr s umělým povrchem, posilovna, horolezecká stěna) a dále v dalších prostorách dle

zájmu studentů a dle uvážení pedagoga. Dle zájmu nabízíme výběrový lyžařský kurz nebo kurz sportovních her jako součást plenérů, popř. účast na vybraných sportovních soutěžích.

Oblast **péče o zdraví** je organizovaná mimo vypsání termínů cvičení, formou kurzů a přednášek zařazených každoročně v průběhu studia ve dnech, kdy musí odpadnout výuka ve škole (období klauzur) a v rámci krajinářských kurzů (plenérů).

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

V tělesné výchově se usiluje zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností, ke kompenzování negativních vlivů způsobu života a ke spolupráci při společných činnostech.

Pojetí výuky

Vycházíme především z motivující atmosféry, zájmu žáků a z jejich individuálních předpokladů. Obsah hodin tělesné výchovy je přizpůsoben zájmu aktuální skupiny žáků. Hodiny probíhají ve sportovním duchu, nejde o výkonnost, nýbrž o vztah k pohybovým aktivitám.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení je kladen důraz především na účast na výuce. Projevování zájmu o sport a pohybové aktivity je hlavním měřítkem hodnocení žáka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět rozvíjí především tyto **klíčové kompetence**:

- **Kompetence k učení** (přenesení řídicích funkcí na žáka v určitých situacích, vytváření prostředí pro sebehodnocení, analýza chyb)

- **Kompetence k řešení problémů** (vytváření podnětného učení pro tvořivou činnost, řešení herních situací, podílení se na řešení problémů)
- **Kompetence komunikativní** (cvičení s hudbou, psychomotorické aktivity, cvičení ve dvojicích a skupinách)
- **Kompetence sociální a personální** (vytváření týmu, týmová hra, hry a soutěže ve družstvech, zapojení do poskytování dopomoci a záchrany)

Předmět se dále dotýká těchto **průřezových témat**:

Občan v demokratické společnosti - osobnost a její rozvoj – tělesnou výchovou žák zvyšuje a upevňuje zdravé sebevědomí (zvládnutím pohybových dovedností a jejich zdokonalováním, zvyšováním tělesné kondice, překonávání překážek apod.); komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů – žák zlepšuje schopnost komunikace a jednání s lidmi (sportovní, míčové a netradiční hry, spolupráce a komunikace při nich, přizpůsobování se týmové taktice)

Člověk a životní prostředí - vliv prostředí na lidské zdraví - tělesnou výchovou si žák osvojuje zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Člověk a svět práce - trh práce, jeho trendy, požadavky zaměstnavatelů – zdraví životní styl jako základní předpoklad pro úspěšné fungování v pracovním procesu a na trhu práce

Informační a komunikační technologie – žák komunikuje s učitelem přes internet a e-mail, těmito kanály je organizována výuka a doplňkové akce.

Průřezové téma [Člověk a digitální svět](#) je naplněno tak, že žák některé úkoly řeší pomocí počítače, internetu a hledání informací (vyhledávání vhodných předloh a reprodukcí), je tedy i výrazně rozvíjena kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi. Žák dbá etických a bezpečnostních opatření.

Digitální kompetence

Průřezové téma je integrováno s cílem rozvíjet digitální kompetence žáků v souvislosti s péčí o zdraví a rozvojem pohybových dovedností. Žáci jsou vedeni k využívání digitálních technologií (např. aplikace pro monitorování pohybu, sportovní hodinky, online zdroje) k zaznamenávání, vyhodnocování a plánování vlastní pohybové aktivity. Důraz je kladen na rozvoj schopnosti kriticky pracovat s digitálními informacemi, uvědomovat si vliv digitálního prostředí na pohybový režim a podporovat smysluplné a vyvážené využívání digitálních nástrojů v souladu se zásadami zdravého životního stylu.

Očekávané výstupy (rozšíření)

- Žák využívá digitální technologie k monitorování, záznamu a vyhodnocování vlastní pohybové aktivity.
- Žák vyhledává a kriticky posuzuje informace podporující zdravý životní styl a rozvoj pohybových dovedností.
- Žák si uvědomuje vliv digitálních technologií na svůj pohybový režim a zdraví a dokáže vhodně regulovat jejich užívání.

Rozvoj klíčových kompetencí

Zařazením průřezového tématu dochází k rozvoji následujících klíčových kompetencí:

- **Kompetence digitální** – žák smysluplně využívá digitální technologie v oblasti pohybových aktivit a péče o zdraví, zpracovává a kriticky vyhodnocuje získaná data.
- **Kompetence k učení** – žák propojuje informace získané prostřednictvím digitálních nástrojů s vlastním pohybovým rozvojem a péčí o zdraví.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák uplatňuje digitální technologie k vyhodnocování pohybových dovedností a k optimalizaci svého pohybového režimu.

Vzdělávací obsah předmětu

roč.	téma	výstupní kompetence žáka	učivo
1.-4.	1.Činnosti ovlivňující zdraví	Žák si je vědom vlivu pohybové aktivity na zdravotní stav, disponuje zásobníkem cviků na protažení a posílení cílových svalových skupin a vyrovnávacích cvičení. Žák prožívá radost z pohybových činností. Žák je schopen podle svých individuálních dispozic adekvátně reagovat na mimořádné události ve svém okolí; organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity; usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti; vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy; v případě vlastního tělesného oslabení zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním omezením; využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci - uvědomuje si zdravotní rizika spojená s nadměrným užíváním digitálních zařízení a omezením pohybové aktivity.	zdravotně orientovaná zdatnost – složky ZOZ; kondiční testy svalová nerovnováha – příčiny svalové nerovnováhy; testy svalové nerovnováhy organismus a pohybová zátěž – způsoby zatěžování; kompenzace jednostranné zátěže individuální pohybový režim hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností – zásady jednání a chování v různém prostředí; úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek (možných rizik) první pomoc při sportovních úrazech – závažná poranění a život ohrožující stavy; improvizovaná první pomoc v podmínkách sportovních činností. zdravotně zaměřená cvičení – zdravotní tělesná výchova – základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky, oslabení pohybového aparátu.
	2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Žák podle svých předpokladů zvládá základní techniku běhu, hodů a skoků. Žák je schopen podle svých individuálních předpokladů tvořivě cvičit na nářadí a s náčiním. Žák podle svých individuálních předpokladů plave technicky správně alespoň jedním plaveckým způsobem a se správným dýcháním, uplave alespoň 100 metrů, ovládá dva plavecké způsoby.	atletika – běh na dráze a v terénu, skok do výšky nebo do dálky, hody, vrh koulí. gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení na nářadí, plavání – zdokonalování osvojených plaveckých technik, dopomoc unavenému plavci, záchrana

	Žák uplatňuje individuální dovednosti v jednotlivých sportovních a míčových hrách, respektuje zákl. pravidla osvojovaných sportů, spolupracuje ve prospěch družstva; osvojí si základní pravidla užívaných her, zvládá základní herní činnosti užívaných her, uplatňuje individuální dovednosti v jednoduchých herních cvičeních; osvojí si základní pravidla užívaných netradičních her, osvojí si a zvládá základy a zásady bezpečného lezení, jištění a slaňování na cvičné horolezecké stěně; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti; užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví; osvojí si základní formy cvičení s hudbou; provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů; zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení; uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí; poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách; respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících; volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje; -dokáže reflektovat vlastní pohybový výkon s využitím digitálních nástrojů -využívá digitální technologie ke zpětné vazbě a zlepšování pohybových dovedností. - orientuje se v digitálních zdrojích sloužících k rozvoji pohybových schopností a kriticky vyhodnocuje jejich obsah.	tonoucího sportovní hry – herní činnosti jednotlivce v podmínkách utkání (alespoň ve dvou vybraných sportovních hrách podle zájmu žáků – kopaná, florbal, košíková, házená) pohybové a malé sportovní hry různého zaměření (vybíjená, přehazovaná, modifikované (průpravné) míčové a síťové hry) další moderní a netradiční pohybové činnosti (činnosti jsou zařazovány podle zájmu žáků, např. lezení na cvičné stěně, frisbee, softbal, ringo, squash, badminton...) průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jinak zaměřená cvičení (s náčiním, kondiční trenažéry) kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem [určeno především děvčatům – alespoň dvě formy cvičení podle podmínek a zájmu žákyň, případně žáků – aerobic, bodyforming, pilates, jóga] Bruslení (dle zájmu skupiny) na ledě, in-line (základy jízdy, lední hokej) lyžování – běžecké, sjezdové; snowboarding (jednotlivé formy jsou zařazovány podle aktuálních sněhových podmínek, materiálních podmínek a zejména zájmu žáků)
3. Činnosti podporující pohybové učení	- užívá osvojované názvosloví - aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti (čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu) - dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji -spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	- komunikace v TV (vzájemná komunikace při pohybových činnostech) - sportovní výstroj a výzbroj (výběr) - pravidla osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží) - Fair play

	- dovede vyhledat informace o správném provádění cviků a zdravém životním stylu v digitálním prostředí. - diskutuje o vlivu digitálního prostředí na pohybový režim a zdraví, optimálně nastaví rovnováhu mezi užíváním digitálních technologií a aktivním pohybem.	
4. Péče o zdraví	Žák uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku; - popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí; - zdůvodní význam zdravého životního stylu; - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky; - dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností; - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus; - orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech; - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací; - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví; - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu; - kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu; - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel; - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat; - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným; - využívá digitálních aplikací a nástrojů ke sledování pohybové aktivity (krokoměry, sportovní aplikace, chytré hodinky). - dovede provést záznam a vyhodnocení vlastních sportovních výkonů pomocí digitálních technologií.	Zdraví - činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. - duševní zdraví a rozvoj osobnosti; sociální dovednosti; rizikové faktory poškozující zdraví - odpovědnost za zdraví své i druhých; péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci; práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu - partnerské vztahy; lidská sexualita - prevence úrazů a nemocí - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí - mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace) První pomoc - úrazy a náhlé zdravotní příhody - poranění při hromadném zasažení obyvatel - stavy bezprostředně ohrožující život

Střední uměleckoprůmyslová škola a Základní umělecká škola Zámeček s. r. o.; Školní vzdělávací program: **Kamenosochařství**, odborné zaměření: **Prostorový design a sochařství**, platný od 1. 9. 2025; učební osnova předmětu:

DĚJINY VÝTVARNÉ KULTURY

počet hodin týdně: 2+3+2/1+2/1, tj. celkem 11 hodin během studia

Charakteristika předmětu

Obecný cíl a organizace předmětu

Dějiny výtvarné kultury jsou tradiční teoretickou disciplínou, dodávající žákům orientaci v historii lidstva, orientaci v různých kulturách a klasických uměleckých směrech a slozích.

Ve vztahu k RVP oboru grafický design učivo postihuje především vzdělávací oblast **Uměleckohistorická a výtvarná příprava**, částečně také **Společenskovední vzdělávání**. Učivo je rozvrženo na celou délku studia, v prvním ročníku s dvouhodinovou a v dalších s tříhodinovou týdenní dotací.

Rozložení učiva

V prvním ročníku je výuka směřována klasickým rozšiřováním hranic „umělecké“ a „obecně rukodělné“ činnosti napříč celou lidskou historií. Jde o nutný mezník, který je potřeba určit pro následné budování teoretických znalostí umění.

Žák 1. ročníku je seznámen se způsobem života pravěkého člověka, se změnou planety po konci doby ledové a následném vzniku prvních lidských civilizací. Učivo je zaměřeno především na historii a umění kultur, které jsou pro kulturu evropskou hlavním zdrojem inspirace – tedy oblast Mezopotámie, Egypta, Řecka. Žák se během prvního ročníku neučí jen rozeznávat konkrétní umělecké památky, ale dozvídá se také mnoho zajímavostí o jejich kulturně-politickém pozadí, bez něhož by důvody vzniku těchto unikátů nebylo možné chápat.

Ve druhém ročníku žáci navazují na již poznané kulturní události a seznamují se s jednotlivými slohy v evropském kontextu. Žák 2. ročníku je seznámen s počátky křesťanské kultury na pozadí římské říše. V tavicím kotli střední Evropy 5. -10. století žák umí rozeznat jednotlivé vlivy různých kultur na pozdější románský a gotický sloh. **Třetím ročníkem** se před žáky otevírá novověk v podobě italské a evropské renesance v porovnání se středověkou kulturou, přes období baroka, s důrazem na baroko v Českých zemích až po postimpresionismus, a to vše na pozadí křesťanstvo – antických tradic v Evropě. Souběžně také v rámci DVK začíná seznamování s trendy a tématy umění 2. poloviny 20. století.

Ve čtvrtém ročníku se žáci seznamují s uměním konce 19. století- symbolismu a secese a moderním uměním první a druhé poloviny dvacátého století. To vše je propojeno s opakováním již poznaného z předešlých ročníků. Studenti se seznamují také s trendy a tématy současného umění.

Celý blok čtyřletého studia dějin výtvarné kultury je koncepčně prolínán s ostatními výtvarnými i teoretickými předměty a doplňován četnými návštěvami předních evropských galerií a poznávacími několikadenními zájezdy do oblastí středomoří a Francie.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Předmět DVK je pro žáka důležitý k **formování vlastních estetických preferencí**. Důležitá je nenásilná **výchova k úctě k trvalým kulturním hodnotám**, která vyúsťuje v úctu k práci druhých i ke své vlastní. V širším slova smyslu žák vnímá kulturu jako součást každodenního života a svými postoji kulturu také spoluvytváří.

Pojetí výuky

Dějiny umění je především vizuální záležitost. V hodinách je prvořadou metodou poznávání a vnímání uměleckých děl prostřednictvím obrazových materiálů, s využitím nejmodernějších technologií a přednáškami učitele. Na tyto metody navazují samostatné práce studentů formou referátů. To vše pak rozvíjí diskusi mezi žáky a učitelem k danému tématu. Tyto metody jsou pak motivačním faktorem k návštěvám galerií, světových muzeí i delším exkurzím do evropských zemí, kde žák vnímá umělecké dílo in situ.

Hodnocení výsledků žáků

V hodnocení žáků je nejvíce oceňována **orientace v jednotlivých slohových celcích**, kdy na konkrétních uměleckých dílech umí žák **popsat charakteristické znaky** slohu, směru, či jednotlivé autory. Žáci jsou hodnoceni za písemný i ústní projev a za samostatné písemné práce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel předkládá žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů, které jim umožní poznání dějin kultury vlastního národa a regionu v kontextu s evropským vývojem.

Směřujeme žáky k posouzení vlastního pokroku a ke kritickému hodnocení svých výsledků v rámci hodnocení v předmětu.

Přibližujeme žákům problematiku dějin kultury a umění a přínosu jednotlivých států, oblastí a civilizací.

Kompetence k řešení problémů

Umožňujeme žákům kriticky myslet a činit uvážlivá rozhodnutí.

Vytváříme pro žáky praktické problémové úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů.

Komunikativní kompetence

Nabízíme žákům dostatek možností v řízené diskusi naslouchat promluvám druhých a vhodně na ně reagovat.

Vybízíme žáky, aby kladli věcné otázky.

Vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému tématu.

Směřujeme žáky k výstižnému a logickému vyjadřování například při referátech, seminárních pracích apod.

Digitální kompetence

- student samozřejmě využívá a ovládá vhodné digitální technologie a jejich kombinace včetně umělé inteligence jako pracovní kreativní nástroj
- pomocí těchto technologií vytváří poznámky z výuky, používá je pro ověřování dané faktografie a vysvětlení odborného pojmosloví
- přirozeně pracuje s digitálním obrazovým materiálem, videem, digitálními sekvencemi, které jsou základním zdrojem a materiálem odborného teoretického poznání
- v digitálním prostředí ukládá a sdílí výsledky své práce, ukládá a zálohuje svá digitální data
- digitální technologie nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

Přínos předmětu k průřezovým tématům

Občan v demokratické společnosti

V předmětu DVK se žák učí poznávat umění a kulturu v nejširších souvislostech a tedy i na pozadí politicko – sociálních aspektů. Ze znalosti jednotlivých „řádů a režimů“ pak snadněji žák vnímá přínos demokracie pro rozvoj kultury a umění a svým konáním, skrze kulturu, kterou spoluvytváří, demokratickou společnost reprezentuje a ideály svobody nepřímo prosazuje.

Člověk a životní prostředí

Environmentální výchova je nenápadně vkládána do výuky prostřednictvím exkurzí a přednášek.

Člověk a svět práce

Znalosti, které žák získá v předmětu DVK, jsou nedílnou součástí jeho kvalifikace a jsou důležité i pro jeho profesní růst

Informační a komunikační technologie

Žák je veden k samostatnému vyhledávání informací a hodnocení jejich validity pro zadané téma

Průřezové téma [Člověk a digitální svět](#) je naplněno tak, že žák některé úkoly řeší pomocí počítače, internetu a hledání informací (vyhledávání vhodných předloh a reprodukcí), je tedy i výrazně rozvíjena kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi. Žák dbá etických a bezpečnostních opatření.

Mezipředmětové vztahy

DVK jsou prostřednictvím vzájemných odkazů na slohy i konkrétní díla svázány s **Českým jazykem a literaturou**, prostřednictvím historického kontextu díla také s **Občanskou naukou**. DVK jsou přímo provázány s **Technologií**. Studium klasických děl je nutné i pro **Praktická cvičení**, výtvarná díla se stávají také inspirací pro práci v **Deskové malbě, Písmu ve Figurálním kreslení a Užité malbě**. Historická díla jsou také motivací žákům k jejich vlastní tvorbě v **Užité malbě a Prostorovém vytváření**.

Vzdělávací obsah předmětu

roč.	téma	výstupní kompetence žáka	učivo	mezipředmětové vztahy průřezová témata
1.	Od paleolitu ke starému Řecku a Římu	pojmenuje konkrétní umělecké památky od období mladého paleolitu do období pádu římského impéria; dokáže z paměti nakreslit nejznámější výtvarné artefakty starověku; vysvětlí, proč vznikaly ve které době tyto památky a proč se výtvarný jazyk různých národů liší, a také popíše hlavní rozdíly mezi podobnými typy předmětů, vytvořenými však různými národy; určí, z jakého období konkrétních kultur jednotlivé artefakty pocházejí a své rozhodnutí vysvětlí; diskutuje o probíraném tématu s použitím nabytých znalostí a vyjadřuje svůj vlastní názor; vyjmenuje nejdůležitější moderní umělce a umělecké směry, které vycházejí z umění starověku, pravěku a umění přírodních národů; využívá inspirace pro svou vlastní tvorbu demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem	Umění paleolitu Zlomové období konce doby ledové Neolitické kultury, eneolit Megalitické stavby Mezopotámie, Sumer Egypt – od vzniku saharské pouště do pozdního období. Nejznámější kulturní památky Kréta, Kyklady a předřecké období Řecko – archaické, protogeometrické, geometrické a další klasická období, řecký helénismus Etruská a římská kultura Umění křesťanské antiky	

roč.	téma	výstupní kompetence žáka	učivo	mezipředmětové vztahy průřezová témata
2.	Od křesťanské antiky po gotiku	Žák samostatně porovná jednotlivé kultury s odlišným geopolitickým základem a nalézá a pojmenovává společné znaky těchto kultur díky znalosti dochovaných památek; aktivně využívá pojmy z doplňujících umělecko vědních disciplín-ikonografii antické a křesťanské, estetiky a filosofii umění; vyjmenuje jednotlivá světová náboženství, stručně je charakterizuje a zná jejich odraz ve výtvarném projevu; vysvětlí vývoj výtvarné kultury v Českých zemích v evropském kontextu; zná významné evropské a české památky.	Umění křesťanské antiky Byzantská kultura Nové náboženství Islám, expanze islámu Velké asijské tradice, Čína a Indie Barbarské umění, budování středověké Evropy Křesťansko antické tradice předrománského umění Románský sloh – Evropa, České země Gotický sloh – Evropa, České země	
3.	Od renesance po postimpresionismus /	objasní propojenost antiky s renesancí a humanismem a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí vymezí oblasti vzniku a šíření barokní kultury rozpozná a pojmenuje projevy barokní kultury zhodnotí nové myšlenky doby a vyjmenuje jejich hlavní představitele uvede významné památky a osobnosti baroka a českého baroka aplikuje poznatky o baroku na české baroko rozpoznává a pojmenuje výtvarné projevy jednotlivých uměleckých slohů a směrů vysvětlí vztah evropského a českého vývoje výtvarného umění orientuje se ve výtvarném umění současnosti a jeho vazbách na minulé	Italské malířství od Giotta k renesančním tendencím Massaccio Vliv Itálie na vývoj evropského umění novověku Renesanční sloh Manýrismus v evropském kontextu Zaalpská renesance Renesance v Českých zemích Příčiny vzniku barokního umění, tři proudy baroka Barokní architektura, sochařství, malířství Situace u nás po Bílé Hoře Baroko v Evropských zemích Český barok rokoko ve Francii a rokokové tendence v Evropě a u nás klasicismus romantismus realismus – projev zásadního zlomu v pojetí umělecké tvorby, jeho východiska a vývoj impresionismus – ideová východiska, teorie a metoda /	ČJ - literatura

	Um. směry po druhé sv. válce do 70. let		nefigurativní tendence 50. let, ideová východiska, existenciální a mimoevropské myšlení návrat figurace v 60. letech, odvrát od snahy o autorské gesto, zpochybnění nízkého a vysokého v umění nové strategie tvorby v 70. letech, nová média, vyhranění proti komercializaci tvorby	ZSV ČJ - literatura
roč.	téma	výstupní kompetence žáka	učivo	mezipředmětové vztahy průřezová témata
4.	Um. směry 20. století do druhé sv. války / od 70. let do současnosti	rozpoznává a pojmenuje výtvarné projevy jednotlivých uměleckých slohů a směrů vysvětlí podmínky vzniku jednotlivých směrů, jejich hlavní myšlenky a směřování přiřadí konkrétní díla k odpovídajícím směrům podle stylových znaků a obsahu uvede významné tvůrce a jejich díla v časové i obsahové souvislosti orientuje se v současném výtvarném světě diskutuje o probíraném tématu s použitím nabytých znalostí a vyjadřuje svůj vlastní názor	postimpresionisté – položení základů moderního umění symbolismus a secese umělecké směry 1. dekády 20. stol., jejich principů objevy, význam pro další vývoj umělci mimo směry a skupiny nefigurativní tvorba 1. pol. 20. stol. a její rozličná ideová východiska Dada a surrealismus Souhrnné opakování látky k maturitě / 70. léta jako základ současného vývoje postmoderna jako reakce na modernismus, zpochybnění originality a tradice Aktuální trendy - gender, aktivismus, feminismus, postkolonialismus, aropriace, vývoj graf. designu a fotografie Souhrnné opakování látky k maturitě	ČJ - literatura ZSV ČJ - literatura

Technické kreslení

počet hodin týdně: 2+0+0+0 celkem 2 hodiny během studia

Charakteristika předmětu

Obecný cíl předmětu

Předmět technické kreslení propojuje a rozvíjí matematické, výtvarné a logické schopnosti žáků. Je samostatnou vyučovací jednotkou, jejíž dílčí témata jsou základem pro řešení úloh v navazujících výtvarných předmětech. Žáci získávají a osvojují si základní estetické cítění, představivost, zobrazení prostoru a tvaru řešením úloh návrhů interiéru a exteriéru. Seznamují se základy tvorby a čtení technické dokumentace.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu Technické kreslení je rozděleno do tří základních oblastí: výtvarné technické zobrazování, kótování, praktické provedení a použití. Bylo vybráno z oblasti vzdělávání Technologická a technická příprava.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žák je veden ke schopnosti včasného vyhotovení zadaných úkolů s ohledem na přesnost a čistotu provedení. Skrze pracovní skupiny a řešení úkolů ve skupinách je rozvíjena jeho práce v kolektivu, zodpovědnost ke své práci a k práci druhých. Rozdělení skupinového úkolu na dílčí celky podporuje rozvoj organizačních schopností žáků, přenášení zodpovědnosti a řešení vzájemně navazujících úkolů. Ve výuce tohoto předmětu je kladen důraz na cit pro přesnost, čistotu, nápaditost a výsledné provedení. Dále je rozvíjeno prostorové a estetické cítění.

Pojetí výuky

Vyučování probíhá frontální metodou výuky, ve skupinách i samostatně individuální formou – konzultacemi prací jednotlivých žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen slovně, klasifikační stupnicí známek, body za písemné testy, domácí práce, práce v hodině a za připravenost na výuku. Hodnoceno je technické vypracování a výtvarné řešení úkolu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezovým tématům

Předmět Technické kreslení vede žáky k rozvoji klíčové **kompetence k učení** (žák musí umět pochopit výklad, zaznamenat z něj podstatné části, vyhledat důležité informace v dostupných textech, umět přijmout hodnocení své práce a rozvíjet svůj pozitivní vztah k učení), **dále kompetence k řešení problémů** (umět pochopit zadaný úkol, nalézt vhodný postup řešení, použít vhodné pomůcky – kružítko, pravítko, ..., ověřit jeho správnost), **sociální kompetence** (umět být součástí týmu, řešit společné úkoly, být přístupný k diskusi při práci v týmu a zachovat si vhodnou míru sebereflexe pro úpravu zvoleného postupu v řešení úkolu), **komunikativní kompetence** (umět formulovat své myšlenky s využitím získané odborné terminologie s dostatečnou mírou kultury projevu), **personální a sociální kompetence** (umět být součástí týmu, řešit společné úkoly), **občanské kompetence a kulturní povědomí** (přijmout odpovědnost sám za sebe a chápat význam být součástí celku), **matematické kompetence** (správně používat a převádět běžné jednotky, používat vlastnosti o základních tvarech předmětů v prostoru).

Průřezové téma **Občan v demokratické společnosti** je uplatněno v předmětu Technické kreslení zejména vedením žáků ke znalostem a dovednostem vyučované problematiky, vytvářením vzájemných vazeb učitel-žák. Téma **Člověk a životní prostředí** se uplatňuje zejména na sociálně-komunikativní úrovni při práci ve skupinách. K tématu **člověk a svět práce** přispívá hlavně tím, že seznamuje žáky s možnostmi vytváření technické dokumentace a výrobních výkresů, které nacházejí uplatnění nejen ve své profesi, ale i v širokém spektru oborů a běžném životě. Průřezové téma **Člověk a digitální svět** je naplněno tak, že žák některé úkoly řeší pomocí počítače, internetu a hledání informací (vyhledávání vhodných předloh a

reprodukcí), je tedy i výrazně rozvíjena kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi. Žák dbá etických a bezpečnostních opatření.

Mezipředmětové vztahy

Předmět technické kreslení svým zaměřením na výtvarně technické zobrazování rozšiřuje a procvičuje znalosti žáků z předmětu **Matematika**,

znalosti zde získané vychází a předává předmětu **Dějiny výtvarné kultury** a jsou následně využity v předmětech **Výtvarná příprava, Modelování a tvarování**.

Digitální kompetence

Žák zná nejběžnější aplikace pro CAD (computer aided drawing) a možnosti jejich využití. Umí vytvořit jednoduchý výkres v některé CAD aplikaci. Zná z předmětu IKT obsluhu některé CAD aplikace

Vzdělávací obsah předmětu

roč.	téma	výstupní kompetence žáka	učivo	mezipředmětové vztahy průřezová témata
1.		- Zná technické a kresebné prostředky, podložky a papíry - Používá – umí skicovat, vizovat, zhotovuje náčrtky, rysuje - Zná druhy čar a základy geometrického názvosloví - Chápe prostor vnější a vnitřní - Chápe rozdíly mezi trojrozměrným a dvojrozměrným tvarem a zakresluje je - Chápe rozdíly mezi objemem kubických a rotačních těles - Umí číst, popsat, označit a uchovat technický výkres - Zná základní adjustační úkony – formy, způsoby opravy technického výkresu - Zná technické výrazové a významové použití čar v technickém výkresu, návrhu - Používá měřítko - Zná možnosti kótování předmětů, objektů a základních stavebních prvků - Zná nejběžnější aplikace pro CAD (computer aided drawing) a možnosti jejich využití. Umí vytvořit jednoduchý výkres v některé CAD aplikaci	- Základy zobrazení, členění plochy, možnosti kompozičního řešení - Konstrukce zlatého řezu - Způsoby perspektivního pojetí tvaru a jeho přenosu. - Konstrukce tvarů, základ trojrozměrných prvků, možnosti zakreslení promítání tvarů. - Základy zhotovení technického výkresu, technické normované písmo. - Technická kresba ve výtvarné praxi, měřítko zobrazování. - Základy kótování, kótování ve stavebnictví. - Zobrazení, zakreslení interiéru či exteriéru. - Význam a hodnota barvy, psychologický a komunikační význam v souvislosti při získávání zkušenosti zakreslení interiéru - CAD aplikace a jejich využití v oboru	- Využívá z předmětu Technologie znalosti o formátech papíru - Zná tužky, pera číslování měkkosti - Využívá znalost a pojetí barvy, základní rozdělení a funkci barev - Na předmět navazuje učivo Dějiny výtvarné kultury a předává získaný náhled na záznam reality a jeho přenos v kulturně historickém vývoji člověka a společnosti - Získanou zkušenost a konstrukci tvaru a zakreslení prostoru využívá ve Výtvarné přípravě v ateliérové výuce a v plenéru - Zná z předmětu ICT obsluhu některé CAD aplikace

Střední uměleckoprůmyslová škola a Základní umělecká škola Zámeček s. r. o.; Školní vzdělávací program **Kamenosochařství**, odborné zaměření: **Prostorový design a sochařství**; platný od 1. 9. 2025; učební osnova předmětu:

Výtvarná příprava

počet hodin týdně: 8+5+0+0, tj. celkem 13 hodin během studia

Charakteristika předmětu

Obecný cíl a organizace předmětu

Výuka předmětu směřuje k získání vzdělání v oboru Kamenosochařství a čerpá ze základu tradice západní výtvarné kultury, je podstatnou součástí výuky odborných výtvarných škol. Vychází z oblasti vzdělávání **Uměleckohistorická a výtvarná příprava**. Je podpořená výukou předmětu **Kamenosochařství** a všech ostatních předmětů z oblasti Uměleckohistorická a výtvarná příprava a společně tak vytváří podstatný profil absolventa SSUPŠ- zámeček v oboru Kamenosochařství.

Předmět staví základ ke zvládnutí kreslířských a modelovacích dovedností, rozvíjí nápaditost, schopnost správného proporčního vnímání a zobrazování podle reálného motivu a také dovednost přenést jeho tvar do modelovacích hmot.

Kresba bývá první fází jakékoliv práce, proto zvládnutí této umělecké disciplíny je významné pro rozvoj výtvarného myšlení, tvořivosti fantazie, ke kultivaci výtvarného vidění a vyjadřování každého studenta. V obou ročnících je důraz kladen na věcnou kresbu podle skutečnosti, zachycenou pomocí základních kreslířských technik., na studium vztahů hmoty, prostoru, perspektivy, linie a plochy, tvaru a objemu, světla a stínu. Při práci s modelovacími hmotami student získá nejprve povědomí o materiálu, s nímž pracuje a jak s ním má zacházet, a následně se naučí vystavět z této hmoty modelovaný objekt i za pomoci vnitřní opěrné konstrukce, kterou sám navrhne a vytvoří. Postup práce je veden od celkových objemů a tvarů k jednotlivostem, a následnému vypracování detailů. Postupně se vzrůstající tvarovou náročností je student seznamován s tvarovou redukcí a posunem. Koncem prvního a v průběhu druhého ročníku student vyzkouší možnost tvorby vlastních návrhů pro zadané téma, student tak rozvíjí

výtvarné myšlení, cit, smysl pro harmonii, a je nucen řešit vzešlé technické problémy. Student nejprve vlastní návrhy zaznamená kresbou, kterou rozpracuje pro třírozměrný výstup a současně také vytváří malé plastické skici. Celá práce pak vyústí ve vytvoření finálního modelu.

Žáci jsou v tomto předmětu obvykle vedeni jedním učitelem v obou ročnících.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žák je v procesu praktické výuky výtvarného vzdělání kultivován obecně v oblasti výtvarné kultury a potažmo tak společenských hodnot. Na základě rozvíjení schopnosti vizuálního vidění a vnímání reálného přírodního světa získává cit pro souměrnost, vyváženost a harmonii, učí se o konstrukčnosti, funkčnosti a zároveň rozmanitosti forem v něm obsažené a je veden, aby tyto poznatky dokázal dále propojit a zužitkovat v rámci jiných předmětů i vlastního života. Jeho vnímání je zjemňováno a zosťřováno současně. V rámci předmětu je žák také směřován, aby byl schopen vnitřní disciplíny, soustavné soustředěné a rozvíjející se práce, budování vlastního názoru, ale akceptování názorů a potřeb druhých, vlastní odpovědnosti a snaze porozumět ostatním.

Pojetí výuky

Výuka probíhá především v ateliérech, případně v plenéru. Učitel zadá žákům společně úkol, vysvětlí jim možnosti a postupy a dále již pracuje s jednotlivými žáky individuálně osobními, konkrétně mířenými konzultacemi. Stejně jako samostatná práce žáka v ateliéru je důležitá i jeho domácí příprava, kterou učitel zadává, důsledně kontroluje a jednotlivě konzultuje.

Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen za úkoly zpracovávané v ateliéru jak slovně, tak běžnou klasifikací. Rovněž je klasifikována kvalita a množství domácích prací. Pololetní klauzurní práce jsou navíc také klasifikovány bodovým ohodnocením od 1 do 15 bodů. V celkové známce na vysvědčení se zohledňuje osobní rozvoj žáka - invence a technické zpracování a jeho přístup k zadávaným úkolům – soustředění, včasné odevzdání, a pracovní nasazení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezovým tématům

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí:

Předmět rozvíjí převážně **odborné kompetence** a to v celém jejich spektru (žák se učí ovládat prostředky výtvarné užité tvorby, realizovat zadanou práci podle požadovaného výstupu a usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, chovat se ekologicky v rámci používání potřebných materiálů a zvažovat ekonomické nároky zadávaných úkolů). Dále pak rozvíjí **klíčové kompetence k učení** (žák se učí v oblasti výuky výtvarné přípravy porozumět teoretickým radám vyučujícího, následně je aplikovat, ale současně i hledat vlastní způsob zdokonalování, uplatňovat vlastní výtvarný názor a samostatně se vyjadřovat, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí, hledat a využívat různé inspirační zdroje), **kompetence k řešení problémů** (žák se musí naučit vhodně volit prostředky a způsoby tak, aby zadaný úkol pojal k uspokojivému výsledku, učí se neempirickému myšlení), **personální a sociální kompetence** (žák je součástí skupiny a je nucen ke spolupráci při přípravách, učí se toleranci, rozvíjení mezilidských vztahů), **komunikativní kompetence** (žák je podněcován k dialogům na probíraná témata, musí umět vyjádřit slovně i písemně svůj výtvarný záměr, obhájit ho a patřičně prezentovat), **kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** (výuka

předmětu je nedílným článkem vývoje žáka v prohlubování jeho osobnostních a odborných předpokladů, pro jeho úspěšné uplatnění ve světě práce a pro rozvoj jeho profesní kariéry. Rovněž se žák učí efektivně organizovat svoji práci vzhledem ke stanovenému termínu).

Přínos předmětu k průřezovým tématům:

V předmětu Výtvarná příprava se průběžně uplatňují průřezová témata **Občan v demokratické společnosti, Člověk a životní prostředí a Člověk a svět práce**. Téma **Občan v demokratické společnosti** se v předmětu promítá v rámci osobnostního a pracovního rozvoje žáka v průběhu výuky. Důležitým bodem v tomto rozvoji je vzájemná komunikace, vedení hodin k neustálému zamýšlení se a zhodnocování pozic jednotlivce, kolektivu i společnosti. Téma **Člověk a životní prostředí** je přítomno díky důkladnému pozorování přírody, člověka a společnosti na zadaných úkolech, v žákovi se vytváří užší pochopení přírodních jevů, estetické citění a citové vnímání. Každoroční krajinářské kurzy poskytují možnost užšího sepejetí s krajinou a její citlivé pozorování. Prakticky je toto téma promítnuto způsobem zacházení s výtvarnými prostředky a materiály. Téma **Člověk a svět práce** se ve výuce vyskytuje v rámci předávání žáku hodnot vlastní odpovědnosti a sebe-motivace, žák během výuky hledá směr budoucího pracovního naplnění. Průřezové téma [Člověk a digitální svět](#) je naplněno tak, že žák některé úkoly řeší pomocí počítače, internetu a hledání informací (vyhledávání vhodných předloh a reprodukcí), je tedy i výrazně rozvíjena kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi. Žák dbá etických a bezpečnostních opatření.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Výtvarná příprava staví základ pro další rozvoj dovedností v následujících ročnících. Je úzce navázán na předmět **Kamenosochařství**, při kterém student

získává své kamenosochařské zkušenosti a který následuje v zužitkování naučených výtvarných technik. V souběhu využívá v hodinách **Štukatéřství** možnost dalšího zpracování svých výtvarných prací a zároveň získává zpětnou vazbu pro práci modelační. Poznatky získané v Technologii uplatňuje při práci v hodinách Výtvarné přípravy. Předmět se též opírá o znalosti získané v **Dějínách výtvarné kultury** (ukázky významných děl a inspirační zdroj, práce podle reprodukce, návštěvy výstav – orientace v kontextech současné výtvarné tvorby) a rovněž také s předměty **Český jazyk a literatura** a **Občanská nauka** (zadávané motivy často souvisejí s literárními předlohami, filozofickými, psychologickými a ekologickými tématy).

Digitální kompetence

Studenti jsou vedeni k digitální dovednosti v oblasti výtvarné přípravy, a to ve vyhledávání zdrojů potřebných k naplnění zadaného tématu. Současně jsou studenti vedeni k integraci digitálních technologií do odborné komunikace, prezentace vlastní tvorby a její dokumentace.

Studenti pracují v rámci předmětu s digitálními technologiemi a AI, která jim pomáhá především při návrhové části. Studenti se snaží pochopit nové technologie, které mohou být nápomocní k zpracování návrhů, inspiraci soudobým trendům.

Studenti se musí zorientovat v současném světě sociálních sítí a nových médií. Zároveň dbají na etiku práce.

Vzdělávací obsah předmětu

Roč.	téma	výstupní kompetence žáka	učivo	mezipředmětové vztahy průřezová témata
1.	Kresby a modelování jednoduchých objemových těles podle modelu Kresby a modelování podle kompozic a sestav z reálných předmětů Studie přírodnin, a zoomorfních motivů Kresba v plenéru	Žák – Přesvědčivě kresbou vyjádří skutečnost, s důrazem na kompoziční řešení, proporce modelaci předmětu, objemy a budování prostoru. – Správně aplikuje poznatky o základech perspektivy u jednotlivých předmětů v zátiší, v městském prostředí, v krajině. – Využívá široké škály kreslířských výtvarných pomůcek. – Ovládá práci s běžnými modelovacími hmotami. – Správně používá širokou škálu modelovacího náčiní a pomůcek. – Navrhne a postaví vnitřní opěrnou konstrukci pro jednoduché modelované objekty. – Zreprodukuje v přímém měřítku do modelovacích hmot a tvarově jednodušší předměty i jejich	- Základy kreslení a modelování , liniová kresba, objemová kresba linkou, šrafura, stínování. Způsoby vytváření objemu v kresbě. Základy práce s modelovací hmotou, stavba a vytváření modelovaného objektu od celků k jednotlivostem. - kresebné a modelační studie objemových těles s důrazem na linii, objem, proporce, světlo a stín materiál: tužka, tuž, uhl, rudka, modelovací hmota - kresebné a modelační studie zátiší s důrazem na tvar, proporce, objem a strukturu jednotlivých předmětů, světlo a stín, budování prostoru a kompozice - stylizace, tvarový posun a redukce - krajinářský kurz (použití kreslířských prostředků, objemy, perspektiva, prostor).	- nácvik technik v předmětu Kameno-sochařství odlévání modelů a další spolupráce ve štukatérně - materiály a pracovní postupy v předmětu Technologie

		sestavy. – Zvládá základy tvarové redukce a posunu. Aplikuje získané dovednosti při tvorbě vlastních návrhů.	- průběžné návštěvy aktuálních výstav i stálých sbírek umění	
--	--	--	---	--

Roč.	téma	výstupní kompetence žáka	učivo	mezipředmětové vztahy průřezová témata
2.	Studie podle přírodního světa Kresba v plenéru Plastika se zoomorfní, rostlinnou tematikou Užitná plastika Architektonický prvek Plastika s figurální tematikou	Žák: – prohlubuje své dosavadní kreslířské dovednosti a znalosti. – Ovládá kresbu k zachycení vlastních nápadů, zvládá jejich kresebné rozpracování pro tří rozměrný výstup. – V určeném měřítku reprodukuje tvarově složitější sestavu předmětů do modelovací hmoty. – Prohloubí vlastní zkušenost ve smyslu tvarové redukce a posunu, abstrahování tvarů a charakteru modelovaných objektů. – Využívá světla a stínu při tvarových redukcích. – Pracuje s určeným měřítkem – V průvodní zprávě popíše způsob své práce, techniku a technologii vztahující se k jeho návrhu.	-studie přírodního světa (rostlin, zvířat -návštěvy zoo trénink vizuální paměti, pohybové studie) a následné zpracování v zadaných úkolech - kresebné a modelační studie podle anatomických modelů (odlitky , lebka, a.j.) porovnávací studie podle skutečnosti - kresebné a modelační studie zoomorfních a rostlinných motivů - návrhy užitné plastiky, architektonického prvku, zoomorfní, figurální plastiky s využitím nastudovaného materiálu - průběžně krátká zadání na prohlubování kreativity a fantazie - vypracování průvodní zprávy - nepovinně krajinářský kurz-malba v plenéru - průběžné návštěvy aktuálních výstav i stálých sbírek umění	- nácvik technik v předmětu Praktická cvičení - materiály a pracovní postupy v předmětu Technologie

Technologie

počet hodin týdně: 2+2+2+2 tj. celkem 8 hodin během studia

Charakteristika předmětu

Obecný cíl a organizace předmětu

Předmět technologie vychází ze vzdělávací oblasti technická a technologická příprava. Ve školním vzdělávacím programu je součástí výuky všech čtyř ročníků.

Cílem vyučovacího předmětu technologie je poskytnout žákům potřebné vědomosti, intelektuální a manuální dovednosti o kamenosochařských materiálech, jejich zpracování a o základních uměleckých průmyslových reprodukčních technikách, o historickém a současném vývoji restaurování a konzervaci památek a o jejich začlenění do současného života. Vytvoření dodatečně široké základny pro technologické zvládnutí praktického a sochařského vytváření v oblasti vlastní tvorby. Výuka obsahuje teoretickou i praktickou část v návaznosti na dílenskou výuku. V průběhu studia žáci absolvují odbornou praxi. Předmět technologie je zakončen maturitní zkouškou.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby si vážili svých vědomostí, své práce, byli zodpovědní, dokázali obhájit svůj názor i tolerovali názory jiných.

Pojetí výuky

Pojetí výuky je zaměřeno na propojení teoretických poznatků s praktickým uplatněním sochařského a kamenického řemesla. Uplatňuje se individuální přístup k jednotlivým žákům zejména v rovině výkladu a vysvětlení látky.

Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen při ústním zkoušení, písemných testech a praktickém užití technologických zařízení a pomůcek. Důraz je kladen zejména na praktické uplatnění získaných vědomostí a na svědomitou průběžnou přípravu na vyučovací hodiny. Při hodnocení se využívá ústního a bodového hodnocení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Předmět technologie kamenosochařská a restaurátorská rozvíjí klíčově:

Kompetence k učení – žák má být schopen vnímat výklad vyučujícího, dělat si poznámky, pracovat s textem. Vyhledávat a používat různé informační zdroje, sledovat vývoj v oboru, využívat zkušenosti odborníků, využívat získané vědomosti v oboru pro své povolání.

Kompetence k řešení problémů – žák má být schopen reagovat na problémy, které se vyskytnou při technologickém řešení daných úkolů, stanovit priority a postupná nebo dílčí řešení v návaznosti na termín nebo sezónnost práce.

Komunikativní kompetence – spočívá ve formulaci myšlenek a technických řešení v jejich ústní i písemné podobě s užitím správné odborné terminologie, dokázat přijmout a vhodně reagovat na odbornou kritiku.

Kompetence k pracovnímu uplatnění – žák zodpovědně utváří svoji profesní budoucnost uplatňováním odborných znalostí a přijímáním nových poznatků.

Občanské kompetence – žák se učí ekonomicky a ekologicky využívat materiály a suroviny, svěřený materiál a strojní vybavení. Poznáním historických technik a technologií se seznámí s tradicí a hodnotami našeho, evropského i světového kulturního dědictví a bude je chránit.

Matematické kompetence – žák je schopen základní vědomosti uplatnit při výpočtech kamenorezu a spárořezu, konstrukci prováděcích výkresů a dílčím řešení receptur a technik restaurování.

Digitální kompetence

Kompetence při používání prostředků digitálních technologií patří nedílně k výuce technologie. K získávání nových informací, vědomostí, k rozvíjení technologických poznatků zejména v oblasti restaurování dochází nyní zejména prostředky digitálních médií. Dále se dovednosti také využívají při zpracování studijních materiálů a prezentací. Také zde poměrně nově vznikla řada nových postupů opracování kamene, kde je nutné tyto kompetence uplatňovat.

Přínos předmětu k průřezovým tématům

Průřezové téma Občan v demokratické společnosti je uplatněno v cílevědomém úsilí o dobré znalosti, dovednosti, nové informace a jejich využívání v praxi.

Téma Člověk a životní prostředí je využíváno v kapitolách o těžbě, složení hornin a o jejich ekonomickém a ekologickém využívání. O krajinnotvorném a estetickém působení památek v kontextu jejich zachování a obnovy.

K tématu Člověk a svět práce přispívá předmět tím, že učí žáky ručním a strojním technologickým dovednostem jako základu pro jejich budoucí praktické uplatnění.

Téma **Člověk a digitální svět** je přirozeně zapojen do obsahu předmětu díky moderním technologiím používaných při zpracování kamene, kde se CNC stroje a

robotické pracoviště staly obvyklou součástí provozů pro zpracování kamene. S tím souvisí také práce s počítačovými 3D technologiemi. Nástroje IA však mohou sloužit pro analýzu nových informací z oboru práce s kamenem, případně i nových informací z přírodovědných oborů. Další nezbytnou schopností jsou dovednosti v oblasti prezentace v různých formách, kde současné digitální nástroje výrazně zrychlují a efektizují tyto činnosti.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Technologie je úzce spjat s předmětem Praktická cvičení, navazuje na výtvarnou tvorbu a realizaci v materiálu. Základní poznatky o chemickém a mineralogickém složení materiálů potřebných pro tvorbu čerpá ze Základů přírodních věd. Širší povědomí o souvislostech výtvarných a historických nachází

v Dějinách výtvarné kultury, zejména v oblasti klasických technologických postupů a poznatků nutných ke konzervaci, restaurování a rekonstrukci památek. Předměty Písmo, Technické kreslení, Figurální kreslení a anatomie, Počítačová grafika. Základy fotodokumentace přispívají k rozvoji dovedností při zhotovování technické a výtvarné dokumentace a jejich aplikaci v technické i výtvarné praxi.

V zájmu bezpečnosti práce žáků a ochrany jejich zdraví při práci jsou žáci o všech rizicích a předpisech informováni na začátku školního roku a dále při provádění prací v předmětu Praktická cvičení.

Vzdělávací obsah předmětu

roč.	téma	výstupní kompetence žáka	učivo	mezipředmětové vztahy průřezová témata
1.	d	Žák: -vyjmenuje používaná zařízení, stroje, nástroje, nářadí a pomůcky, popíše jejich funkce, ošetřování, použití -vyjmenuje pomocné materiály, popíše konstrukce pro modelování, výrobu a použití sádry a druhy forem -vyjmenuje a rozezná druhy klasických a syntetických modelovacích hmot, popíše jejich vlastnosti a způsob použití -popíše technologické postupy ručního opracování kamene a jeho tvarování -popíše geologickou stavbu Země, její umístění ve sluneční soustavě, určí geologické vrstvy Země, vysvětlí exogenní a endogenní procesy -popíše geologický vývoj ČR, vyjmenuje významné oblasti nerostných surovin -vyjmenuje a určí základní minerály, popíše jejich strukturu, fyzikální, optické a chemické vlastnosti, vztah k horninám -vyjmenuje a určí druhy hornin, jejich naleziště, vznik, vlastnosti a použití -ovládá postupy ručního opracování kamene a tvarování říms a složitých kamenických tvarů	1. Nástroje a nářadí, zařízení dílny, prostředky pro měření a manipulaci s kamenem, ochranné prostředky. 2. Základní prostředky pro separaci, druhy sádry, výroba a rozdělení forem. 3. Výtvarné materiály – hlína, vosk, plastelína, syntetické-monoplast, akvadurit a modurit, lukopren, tvorba forem. 4. Základní opracování kamene-hranol sklížení, úhlování, římsový profil, šablona 5. Základy geologické stavby Země, procesy při vzniku minerálů a hornin, složení a užití. 6. Geologická mapa ČR, těžba základních materiálů, pískovec, mramor, žula, opuka 7. Minerál, nerost, hornina, krystal a jejich vztahy, přehled základních vlastností, horninotvorné minerály, chemické složení 8. Horniny magmatické, usazené a přeměněné, příklady v ČR, Evropě a svět, užití v historii výtvarného umění. 9. Zhotovování základních tvarů pro římsové profily, drážka oblouku, výžlabek zasazená plocha, rohový obrat, koutový obrat, zborcená plocha	Praktická cvičení Základy přírodních věd Praktická cvičení Základy přírodních věd Chemie Praktická cvičení

2.	Žák: -popíše technologické postupy zhotovení složitých dekorativních a užitných tvarů v kameni -popíše tvary, užití a kompozice písma, zvolí typ písma a účinnost nápisu -vysvětlí postupy vyměřování sochařských prací v kameni a opracování kamenného bloku, použití redukčních prostředků, historický přehled reprodukce -uvede faktory, které ovlivňují výsledné výtvarné vzezření reprodukováného díla, objasní jejich působení -popíše technologické postupy strojního opracování kamene, uvede tradiční metody a vývojové postupy, má přehled o využití jednotlivých strojů - orientuje se v moderních technologiích zpracování kamene (CNC, robotické ramena) -popíše náležitosti manipulace s hotovým kamenosochařským dílem -popíše štukatérské techniky a postupy při tažení profilů, dekorativních prvků, umělý mramor -vysvětlí výběr a užití pomocných zařízení při manipulaci s hotovým kamenosochařským dílem a jeho instalaci	1. Zapsání technologických postupů, zhotovení římsy, madla, kuželky, válce a koule, zhotovení žlabu. 2. Písmo na kamenných objektech, druhy písma, kompozice, zapsání a provádění, drážkové, klínové, žlábkové a mělce reliéfní písmo. Dokončování a provádění ornamentu, písmo na čepech, barvení a zlacení písma, reprodukční mechanismy. 3. Historický přehled techn. postupů při reprodukci sochařských děl, tečkovací stroje, konstrukce, údržba, nosný kříž, hlavní body na modelu a kameni. příprava modelu a kamenného bloku, tečkování nahruho a načisto, reprodukce reliéfů. Reprodukce třemi kružítky, příprava bodů na modelu a kameni, redukční úhly pro zvětšování a zmenšování. Restaurování, autorská tvorba a reprodukce děl na zakázku, postup v soutěži. Dokumentace a umístění prací v architektuře. 4. Šablony, receptury a zařízení pro práci se štukem. Tažené profily, profily na jádrech, profily do oválu a kruhu. Instalace a osazování štukatérských prvků. Historie štukatérských prací, tvary lešení, plošiny a zvedací zařízení pro instalování hotového díla a jeho restaurování.	Dějiny výtvarné kultury Praktická cvičení Základy přírodních věd Chemie Základy přírodních věd Chemie Dějiny výtvarné kultury Praktická cvičení Fotografie a tech. kreslení
3.	Žák: -popíše technologické postupy kamenorezu a spárořezu	1. Kamenorez a spárořez – historický průřez stavebními slohy, statické, technologické a estetické (architektonické) hledisko. Zaměřování objektů 2. Druhy dlažeb a obkladů, normy materiálů, prostředky pro instalaci dilatace, osazování dlažeb a obkladů.	Dějiny výtvarné kultury Základy přírodních věd Chemie

4.

-vyjmenuje jednotlivé druhy obkladů a dlažeb a jejich osazování
 -vyjmenuje základní typy schodů a schodišť, zná základní normy pro jejich výpočet
 -určí vztah kamenorezu a spárořezu ke konečnému vyznění kamenosochařského díla
 -vyjmenuje druhy technických výkresů a jejich náležitosti
 -vyjmenuje kamenické prvky v architektuře a popíše jejich stavební funkci.

Žák:

-popíše základní typy ochrany památek v ČR a postup při přípravě práce
 - dokáže provádět dokumentace uměleckého díla pomocí moderních digitálních prostředků (dig.i fot. 3d scan)

3. Skladba a vazba kamenného zdiva, slohové zvláštnosti a charakteristika. Detailování kamenických celků.
 4. Masivní a snímané schody, druhy a konstrukce. Výpočty kamenných schodišť. Schodiště přímá, točitá a podkovovitá. Jejich užití.
 5. Konstrukce kleneb, klenební oblouk, historický vývoj. Klenby složené - klášterní a křížová, luneta, nika. Kupole a klenba sférická.
 6. kamenorez a spárořez gotické architektury, gotická okna, klenby, opěrný systém, portály a sloupy.
 7. Spojování plastiky při konečném osazování. pomocné konstrukce a technologický postup, lešení.
 8. Úvod do restaurování kamene, etický kodex restaurátora, záměr, průběh a realizace restaurování – konzervace, restaurování rekonstrukce kamenných památek.

1. Restaurování kamene, zásady bezpečnosti a ochrany zdraví.
 2. Příčiny poškození kamene, průzkum, návrh restaurování, průběh restaurování a konzervace památky, závěrečná zpráva.
 3. Postupy dokumentace restaurovaného díla
 4. Čištění kam. památek architektonických částí a článků, anorganické a organické prostředky, mechanické čištění.
 5. náhrady chybějících částí, vysazování prvků a doplňování kamene. Faksimile.

Dějiny výtvarné kultury

Základy přírodních věd

Technické kreslení

Základy přírodních věd
 Chemie

Dějiny výtvarné kultury

Dějiny výtvarné kultury

Občanská nauka
 Dějiny výtvarné kultury
 3d

Technologie str. 6

PÍSMO

počet hodin týdně: 2+2+0+0, tj. celkem 4 hodiny během studia

Charakteristika předmětu

Obecný cíl a organizace předmětu

Písmo je ve studijním oboru kamenosochařství součástí vzdělávací oblasti **uměleckohistorická a výtvarná příprava**, v druhém ročníku vychází z oblasti **výtvarná tvorba a realizace v materiálu**. Seznamuje s historií psaného, tiskového, kaligrafického a volně psaného písma. Základem pro rukopisné zvládnutí základních druhů a řazení písma je poznání schopnosti nástrojů použitelných pro písmo. Postupně narůstají nároky na kompozici písmových řádků od základní ke kompozicím v různých sestavách i nekonvenčně. Kompoziční řešení textů s vymezenou funkcí otevírá otázky slovní formulace textů, udržení jejich významových celků, určení stupňů písma a jeho sdružování. Cílem předmětu je umožnit žákům, aby si prakticky vyzkoušeli použití nejdůležitějších výtvarných technik probíraných teoreticky v předmětu **technologie**. S předmětem **technologie** a **kamenosochařství** se pak vytváří oboustranná informační vazba. Ve druhém ročníku se výuka přesouvá do ateliérů, kladen je důraz na rozvíjení dovednosti motorického ovládání nářadí a čistoty práce. Žáci dle zadání realizují vlastní návrhy, pracují s různými druhy materiálů ať přírodními tak umělými. V souvislosti se zadaným úkolem si vytváří pomocné technologické prostředky, jako jsou třeba šablony, konstrukce, atd.

Absolvent 2. ročníku přenáší osvojené dovednosti v předmětu písmo do dalších předmětů, kde je schopen samostatně realizovat vlastní návrhy. Stanovit samostatně optimální postup pro dosažení zvoleného výsledku. Použití získaných dovedností uplatňuje také u praktické maturitní zkoušky.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žák je veden k tomu, aby se skrze zadávané úkoly hlouběji zajímal o kulturu písma, obecně o výtvarnou kulturu, orientoval se v oblasti umění a zpětně byl schopen hodnotit a zaujímat osobní stanovisko ke své práci i k práci druhých. Je veden k odpovědnosti za vlastní výsledky, ke schopnosti přijímat kritiku, k toleranci a solidaritě vůči ostatním. Je veden jednak k úctě k trvalým hodnotám, ale i ke schopnosti tvůrčím způsobem se vypořádat s úkoly a přistupovat k nim nekonformně, nekonvenčně. Žáci jsou vedeni k zodpovědnému plnění praktických úkolů, dále k potřebné míře tolerantnosti a schopnosti kooperace při plnění individuálních úkolů ve skupině na společném pracovišti. Vzájemná interakce předmětů **výtvarná příprava, modelování a tvarování, kamenosochařství, štukatéřství** má umožnit žákům prožitek vnitřního procesu tvorby od pojetí záměru (ať už je jím studijní práce nebo vyjádření vlastní myšlenky na dané téma) přes realizační fázi až po konečné sebehodnocení. Praktické vyzkoušení si práce v dané technice, výsledek této práce a její přiměřeně kritické hodnocení má žákům umožnit vytvářet si zdravé sebevědomí odborně fundovaného jedince.

Pojetí výuky

Pedagogická metoda vychází z aplikace výuky na významných uměleckých školách, závěrů tvarové psychologie a teorie rozvíjení tvořivosti na stupeň možných požadavků na žáky střední uměleckoprůmyslové školy. Řešení výtvarných úkolů probíhá ve třech fázích. Zadání výtvarného úkolu, jeho řešení ve skicovním materiálu, které probíhá jako iritující diskuze k tvůrčímu řešení a techniky čistě

provedené definitivy. Dále žáci pracují samostatně s individuální korekturou učitele, obvykle s ukázkou praktické činnosti. Důležité je seznámení se zásadami bezpečnosti práce pro konkrétní materiály. Techniku lze také uvést do širších souvislostí v oblasti výtvarného umění, probrat její výrazové možnosti společně v relevanci s reálnou tržní praxí. Hlavní náplní výuky je praktická činnost žáků pod učitelovým individuálním vedením. Výuka probíhá převážně v ateliéru nebo v štukatérské dílně.

Hodnocení výsledků žáků

Náročné hodnocení výtvarných úkolů bere ohled na náročnost řešení, stupeň žákovy samostatnosti, na výtvarné kvality a čistotu technického provedení, stejně jako na žákovu svědomitost a plnění zadaných termínů. Využívá se klasická stupnice 1 – 5, významnou úlohu hraje slovní hodnocení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezovým tématům

Předmět rozvíjí klíčové **kompetence k učení** (žák se učí zdokonalovat svoje dovednosti, vyhledáváním a zpracováváním informací se učí orientaci ve světě výtvarného umění, učí se uplatňovat vlastní výtvarný názor, samostatně se vyjadřovat, hledat a využívat různé inspirační zdroje). Svou náročností řešení úloh předmět významně rozvíjí **kompetence k řešení problémů**, dále rozvíjí **komunikativní kompetence** (žák musí umět vyjádřit slovně i písemně svůj výtvarný záměr, obhájit ho a patřičně prezentovat), **kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** (výuka směřuje přímo k oblastem úkolů, se kterými se žák ve své profesi může setkat, jeho dovednosti jsou významné pro úspěšné uplatnění ve světě práce a pro rozvoj jeho profesní kariéry; rovněž se žák učí efektivně organizovat svoji práci vzhledem ke stanovenému termínu). **Občanské kompetence a kulturní povědomí** jsou rozvíjeny především prací s kulturními hodnotami, které jsou součástí zadání písmových úloh. **Kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi** se uplatňují přímo při vyhledávání informací, hledání inspirace, pozdější práci v grafických počítačových programech. **Personální a sociální kompetence** rozvíjejí žáci především zodpovědným přístupem k práci na zadaném úkolu. Při praktické činnosti v dílně nebo ateliéru musejí dodržovat základní zásady tolerance mezi jednotlivými členy skupiny a vzájemně si vytvářet optimální prostředí k práci. Důležitá je oboustranná odpovědnost, vzájemná úcta a přiměřená tolerantnost ve vztahu mezi učitelem a žákem.

Předmět uplatňuje průřezové téma **Občan v demokratické společnosti** v osobnostním a pracovním rozvoji každého žáka v rámci kolektivu a ve způsobu výuky. Důležitým bodem je komunikace během procesu práce a diskuse při samotném hodnocení. Téma **Člověk a životní prostředí** může být rozvíjeno jednak prakticky – způsobem zacházení s výtvarnými prostředky a materiály - jednak slouží jako široká oblast témat pro zadávané úkoly. K tématu **Člověk a svět práce** předmět přispívá především přípravou pro konkrétní pracovní úkoly, se kterými se žák ve své profesi setká. Téma **Informační a komunikační technologie** je uplatňováno prací na počítači především v grafických programech a vyhledáváním informací na internetu. Průřezové téma [Člověk a digitální svět](#) je naplněno tak, že žák některé úkoly řeší pomocí počítače, internetu a hledání informací (vyhledávání vhodných předloh a reprodukcí), je tedy i výrazně rozvíjena kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi. Žák dbá etických a bezpečnostních opatření.

Mezipředmětové vztahy

Dovednosti získané v předmětu písmo se přímo zúročují ve všech odborných výtvarných předmětech, především ve **Výtvarné přípravě, v Kamenosochařství, Štukatérství**. Žákovy dovednosti se významně zúročují u **praktické maturitní zkoušky**.

Využití digitálních technologií v oboru

Je to tradiční disciplína, která má právě ve své konvenční podobě smysl a význam. Žáci jsou vedeni ke koncentraci na samotný tah klasickým nástrojem. Jsou vedeni k estetickému kouzlu ručně psaného písmene. Přes to všechno i zde uplatňujeme digitální média zejména při výkladu a následném trénování rozpalu písma. To lze nacvičovat na počítači v grafickém editoru. Velké transparenty s hesly a citáty lze vytvářet přenosem obrazu pomocí dataprojektoru. Ve II. ročníku už lze provádět prostorové kompozice z písem v programu Rhinoceros. Výsledek lze efektně vizualizovat za pomoci 3D tisku

Vzdělávací obsah předmětu

roč.	téma	výstupní kompetence žáka	učivo	mezipředmětové vztahy průřezová témata
1.	Úvod do studia	Žák umí vybrat vhodnou literaturu, nástroje a pomůcky pro psaní písma.	Úvod do předmětu a způsob jeho výuky. Písmo v užité grafice.	Vztah k předmětu český jazyk, občanská nauka, výtvarná příprava, grafický design.
	Stručná historie vývoje psaného písma	Vysvětlí vztah nástroje ke stopě a tvarům písma, používá základní pojmy, definuje prvky písma.	Význam písma. Základní momenty vývoje psaného písma a kritéria jeho hodnocení.	
	Základní forma hůlkového písma	Propočítá písmový obrazec ve formátu. Vytváří písma dle vytvářecích prvků při správném vedení nástroje.	Propočet písmového obrazce ve formátu. Síla stopy písma k jeho stupni. Nácvik abecedy.	
	Základní forma latinkového písma	Určí stupně písma dle použitého nástroje a jeho vedení při rozdílných stopách písma. Napíše abecedu daného písma.	Nácvik abecedy.	
	Řazení písma do slov	Řadí písmo do slov.	Odhad zálivů mezi písmeny dle typických skupin písmen. Nácvik řazení na vybraných slovech.	Vztah individuálního výběru slov k tématu občan v demokratické společnosti.
	Řazení písma do slovních celků	Správně řadí písmo ve větším slovním celku. Komponuje písmové řádky ve vztahu k funkci a obsahu textu.	Vztah mezer mezi slovy i k optickému indexu písma. Negativní příklady jeho řazení, základní druhy kompozice písmových řádků.	Texty ve vztahu k péči o životní prostředí, individuální výběr textu.
	Písmo kreslené a konstruované	Provede kresebné verze latinkového písma. Dodržuje významové celky textu a stupně písma v nich. Využívá skic.	Rozdíly v technickém provedení písem. Leták a jeho funkce.	Vazba k předmětu český jazyk.
	Kreslené lineární bezserifové písmo	Provede text kresleným lineárním bezserifovým písmem v řazení na osu maketou.	Výraz a proporce lineárního bezserifového písma. Pamětní deska.	Hrdost na významné osobnosti a místo jejich působnosti. Estetická funkce písma v umělém životním prostředí.
			Výrazový charakter lineárního serifového	

	Kreslené lineární serifové písmo Stručný vývoj tiskové latinky ke klasicistní antikvě Římská kapitála Renesanční antikva s kresebnou verzí Kresebná verze klasicistní antikvy	Provádí kresebné verze písma. Využívá možnosti sdružování sourodých a nesourodých písem. Vyjmenuje řezy tiskového písma v historické podmíněnosti vzniku ve vazbě k použitému nástroji, vzoru nebo realizační technice. Zvládá římskou kapitálu v psané a kresebné verzi. Využívá variantního řešení výtvarné úlohy ve skicách. Provádí psanou a kreslenou renesanční antikvu. Výtvarně zpracuje diplom. v komplexnosti jeho podmínek. Provede kresebnou verzi klasicistní antikvy. Řadí text na křivce.	písma. Firemní označení jako kontrast dvou řezů písma. Sdružování písma. Význam Guttenbergova objevu pro demokratizaci vzdělání a rozvoj kultury. Klasifikace tiskových písem. Římská kapitála, nácvik kresebné verze po předchozím napsání. Aplikace na výtvarné řešení nápisu na přední stranu knižního přebalu. Proporce, vznik stopy a výraz renesanční antikvy. Diplom jako výtvarný úkol se slavnostním výrazem řešení. Požadavky na výtvarné řešení. Klasicistní antikva jako statické písmo. Řazení textu na křivce s aplikací na řešení medaile nebo reversu mince.	Motivace k samostatnosti při volbě textů pro instituce péče o zvířata. Záslužné občanské postoje, statečnost a společensky významná činnost. Významná výročí české historie, významné sportovní akce státního nebo celosvětového významu.
2.	Návrh a realizace značky, loga v materiálu	Žák aktivně využívá základní kompoziční principy, ve vztahu na vlastnostech zvoleného materiálu, volí optimální řez písma. Využívá vybavení dílen a organizuje svoji práci. Používá tradiční a moderní technologické postupy a techniky, vhodně je kombinuje.	Soudobá i historická souvislost užití písma v architektuře. Písmo jako součást kompozice, realizace písma v materiálu. Technické postupy přenesení šablony, vzoru do pevného, nebo licího materiálu. Ekonomická hlediska realizace a formulace rozpočtu.	Vazba k předmětu štukatérství a kamenosochařství.
	Povrchová úprava písma	Žák optimálně zvolí vhodnou technologii k povrchové úpravě realizovaného návrhu s ohledem na jeho budoucí umístění a užití. Uvědomuje si finanční rozsah realizace a je schopen v předstihu si zajistit potřebné prostředky pro realizaci. Používá klasické i moderní podkladové prostředky pro pozlacovačské materiály, rozpoznává a využívá nástroje.	Zlacení a jiné kolorování písma. Technologie metalického ošetření povrchu kamene, dřeva, kovu vhodné pro exteriér a interiéru. Ekonomická nákladnost jednotlivých technologických postupů ve vztahu k jejich stálosti.	Vazba k předmětu kamenosochařství.

		Zdokonaluje si drobné motorické dovednosti a rozvíjí smysl pro čistotu práce, detail.		
	Návrh a realizace domovního znamení, vývěsného štítu	Žák samostatně hledá a využívá inspiračním zdroje, pracuje s odbornou literaturou a využívá informační technologie. Uplatňuje netradiční myšlenky a metody práce, experimentuje. Vhodným způsobem prezentuje navrhované řešení zadaného úkolu, využívá výtvarné a výrazové možnosti materiálu, technologických postupů a technik. Při tvorbě výtvarného záměru zohledňuje technologická a ekonomická hlediska při realizaci. Volí a připravuje k práci vhodný materiál.	Architektura tvaru a jeho výtvarný výraz ve vztahu k zadanému tématu. Harmonický vztah návrhu a okolní architektury, pokročilé výtvarné ztvárnění zadaného úkolu. Zakreslení návrhu do plánovaného prostoru umístění, prezentace návrhu potenciálnímu zákazníkovi. Technické řešení kotvení objektu do fasád, základových desek apod. Pokyny k užívání díla pro zákazníka.	Vazba k předmětu štukatérství a kamenosochařství

Střední uměleckoprůmyslová škola a Základní umělecká škola Zámeček s. r. o.; Školní vzdělávací program **Kamenosochařství**, odborné zaměření: **Prostorový design a sochařství**; platný od 1. 9. 2025; učební osnova předmětu:

FIGURÁLNÍ KRESLENÍ A ANATOMIE

počet hodin týdně: **0+3+3+0**, tj. celkem 6 hodin během studia

pro zkrácenou formu studia (2 roky) počet hodin týdně **3+3** tj. celkem 6 hodin během studia

Charakteristika předmětu

Obecný cíl a organizace předmětu

Kresba figury je tradiční praktickou umělecko-vědnou disciplínou na všech typech odborných výtvarných škol.

Předmět vychází z oblasti vzdělávání Uměleckohistorická a výtvarná příprava, probíhá ve druhém a třetím ročníku.

Výuka začíná ve druhém ročníku a přímo navazuje na předmět **Výtvarná příprava**. Před zahájením praktické výuky ve druhém ročníku je žák seznámen se způsoby zobrazování lidské figury v historii od Egypta po moderní umění. Výuka začíná kresbou jednodušších detailů lidské postavy (ruka, noha) pokračuje přes výuku správného zobrazení lidské postavy jako celku v různých měřítkách. Práce probíhá podle modelů sádrových i živých. V rámci domácí přípravy jsou realizovány kopie podle předloh ale i drobnější studie detailů anatomie. U sochařské kresby je vždy kladen důraz na vnitřní konstrukci, která vychází z anatomie a objemovost. Ve třetím ročníku se prohlubují znalosti anatomie studiemi kostry, lebky a to nejen lidských. Zkouší se různé kreslířské materiály a způsoby kresby. Kromě konstrukce a objemu je kladen důraz na celkovou kompozici a využití kontrastů v kresbě. Od realističtějších studií přechází i k dalším možnostem zobrazení postavy, zkouší možnosti stylizace formy a hledají osobitý přístup k zobrazovanému námětu. Žáci dále prohlubují všechny získané dovednosti a začínají pracovat s portrétem jako dílem se silnou psychologickou složkou. Dále rozvíjejí své teoretické znalosti o figuře jak v oblasti anatomie, tak i v možnostech způsobu vyjadřování. V závěru by

měl student zvládnout klasickou studii figury, portrét i volnou kresbu s tématem lidské figury.

U **zkrácené formy studia** předmět **figurální kresba** pobíhá v prvním druhém ročníku a celkový rozsah učiva ani jeho obsah se nemění. Je předpokládána větší míra vyspělosti žáka a větší samostatnost při plnění zadaných úkolů

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žák je veden k soustředěné systematické práci, aby se skrze zadávané úkoly hlouběji zajímal o výtvarnou kulturu, orientoval se v oblasti umění a zpětně byl schopen hodnotit a zaujímat osobní stanovisko ke své práci i k práci druhých. Je veden k odpovědnosti za vlastní výsledky, ke schopnosti přijímat kritiku, k toleranci a solidaritě vůči ostatním.

Pojetí výuky

Výuka probíhá především v ateliérech, případně v plenéru. Učitel zadá žákům společně úkol, vysvětlí jim možnosti a postupy a dále již pracuje s jednotlivými žáky individuálně osobními, konkrétně mířenými konzultacemi. Stejně jako samostatná práce žáka v ateliéru je důležitá i jeho domácí příprava, kterou učitel zadává, důsledně kontroluje a jednotlivě konzultuje.

Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen za úkoly zpracovávané v ateliéru jak slovně, tak běžnou klasifikací. Rovněž je klasifikována kvalita a množství domácích prací. Čtvrtletní práce většího rozsahu a pololetní klauzurní práce jsou klasifikovány bodovým ohodnocením. V celkové známce na vysvědčení se zohledňuje přístup žáka k zadávaným úkolům, soustředění a pracovní nasazení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezovým tématům

Předmět rozvíjí klíčové **kompetence k učení** (žák se učí zdokonalovat svoje dovednosti v oblasti kresby, vyhledávání a zpracováváním informací se učí orientaci ve světě výtvarného umění, učí se uplatňovat vlastní výtvarný názor, samostatně se vyjadřovat, hledat a využívat různé inspirační zdroje), dále rozvíjí **komunikativní kompetence** (žák musí umět vyjádřit slovně i písemně svůj výtvarný záměr, obhájit ho a patřičně prezentovat), **kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** (výuka předmětu je důležitým článkem vývoje žáka v prohlubování jeho osobnostních a odborných předpokladů, pro jeho úspěšné uplatnění ve světě práce a pro rozvoj jeho profesní kariéry. Rovněž se žák učí efektivně organizovat svoji práci vzhledem ke stanovenému termínu).

Předmět Figurální kresba uplatňuje průřezové téma **Občan v demokratické společnosti** v osobnostním a pracovním rozvoji každého žáka v rámci kolektivu a ve způsobu výuky. Důležitým bodem je zde vzájemná komunikace během procesu práce a diskuse při samotném hodnocení. Téma **Člověk a životní prostředí** je rozvíjeno jak prakticky – způsobem zacházení s výtvarnými prostředky a materiály,

tak i jako široká oblast témat pro zadávané úkoly. Tematické figurální práce mohou podle svého zadání prostupovat **všemi průřezovými tématy**. Průřezové téma [Člověk a digitální svět](#) je naplněno tak, že žák některé úkoly řeší pomocí počítače, internetu a hledání informací (vyhledávání vhodných předloh a reprodukcí), je tedy i výrazně rozvíjena kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi. Žák dbá etických a bezpečnostních opatření.

Mezipředmětové vztahy

Získané kreslířské dovednosti žák zúročí především v předmětu **Výtvarná příprava** či **Modelování a tvarování**, okrajově i v předmětu **Praktická cvičení**. Informace o technikách a materiálech si žák přináší z předmětu **Technologie**. Předmět se též opírá o znalosti získané v **Dějínách výtvarné kultury** (ukázky prací významných kreslířů, práce podle reprodukce, návštěvy výstav – orientace v kontextech současné výtvarné tvorby). Svým společným úsilím o profesní dovednost je figurální kresba ovšem spjata **se všemi odbornými výtvarnými předměty**.

Digitální kompetence

Žáci jsou vedeni k digitální dovednosti v oblasti výtvarné přípravy, a to ve vyhledávání zdrojů potřebných k naplnění zadaného tématu. Současně jsou studenti vedeni k integraci digitálních technologií do odborné komunikace, prezentace vlastní tvorby a její dokumentace.

Vzdělávací obsah předmětu

Roč.	téma	výstupní kompetence žáka	učivo	mezipředmětové vztahy průřezová témata
2.	Studie lidského těla, detail i celek	- prohloubení dosavadních kreslířských dovedností -schopnost aplikovat poznatky o správném zobrazení modelu v prostoru (perspektiva a modelace)i na novém námětu (figura) - znalost zásad správné konstrukce lidské postavy v celku i jednotlivých detailech, poznatky dokáže použít ve vlastní kresbě (základní poučení o stavbě lidského těla, proporční vztahy jednotlivých částí lidské postavy, konstrukce jednotlivých částí lidské postavy, konstrukce charakteristických postojů) -použití kresebného záznamu jako prvotní krok sochařské i jiné výtvarné práce	- studie detailů lidského těla podle modelu či předlohy (kresba ruky, nohy) – materiál tužka - rychlé pohybové studie lidské postavy v různých pozicích – materiál tužka, pero, uhl apod. - studie lidské postavy podle modelu v měřítku 1:1 - důraz na správnou konstrukci figury, správné proporce, správné vystižení pohybu – materiál uhl - průběžně cvičení - pohybové studie podle předlohy	

Roč.	téma	výstupní kompetence žáka	učivo	mezipředmětové vztahy průřezová témata
3.	Studie lidské postavy podle modelu Postava v pohybu Kompozice	-disponuje znalostmi z oblasti anatomie v dostatečné úrovni pro zpracování zadaných úkolů. - zkomponuje figurální námět (jedna i více postav) v zadaném formátu a měřítku - uplatňuje poučení na významných dílech představitelů figurální kresby, pojmenovává kontexty uměleckého vývoje - využívá prohloubeného rejstříku vyjadřovacích možností v kresbě (pracuje v různých materiálech, účelně je kombinuje, snaží se vyjádřit adekvátní dojem) - získané kreslířské dovednosti zúročí dalších předmětech	-studie anatomické, kostra lebka, svalovec, literatura - studie lidské postavy podle modelu, důraz na správnou konstrukci figury, správné vystižení pohybu – materiál uhel, rudka, tužka, pero, pastelky, štětcová kresba - průběžně tématická figurální cvičení – důraz na kompozici figury v prostoru - studie objemové, důraz na objem a prostor, možnost stylizace, exprese apod. - průběžně návštěva výstav s figurální tematikou (Figurama, Bienále kresby...)	
	Figura- transformace, stylizace Portrét- psychologie a forma	-žák uplatňuje a zdokonaluje dovednosti získané v předchozích ročnících - přesahuje formální stránku práce a koncipuje kresbu jako samostatné výtvarné dílo	- kresba podle živého modelu - kresba figury bez přítomnosti modelu, podle připravených skic - průběžně studie detailů lidské hlavy podle předlohy i modelu (oko, ucho, nos, rty...) - důraz na správnou konstrukci, proporce - studijní kresba podle živého modelu - materiál uhel, tužka, pero, pastelky, štětcová kresba - studie vlastní hlavy – věcný autoportrét, - emocionálně motivovaný autoportrét, portrét -	

MODELOVÁNÍ A TVAROVÁNÍ

počet hodin týdně: 0+0+8+8, tj. celkem 16 hodin během studia
zkrácené studium (2 roky) počet hodin týdně 0+10 tj. celkem 10 hodin během studia

Charakteristika předmětu

Obecný cíl a organizace předmětu

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti **výtvarná tvorba a realizace v materiálu**

Cílem výuky je dát žákům informace o způsobu práce v sochařské tvorbě a s tím souvisejícími sochařskými materiály. Také se žák naučí pochopit a hodnotit sochařská díla obecně a v návaznosti na předmět dějiny umění je zařadit stylově i časově. Navazuje na předmět výtvarná příprava, na jehož základech dále rozvine znalosti sochařské kompozice, stylizace a abstrakce. V závěru studia bude student schopen samostatně vytvořit sochařkou studii podle reality i navrhnout vlastní plastiku.

Předmět je vyučován v 3. a v 4. ročníku, přičemž v obou ročnících je klauzurní

Ve třetím ročníku je rozvíjena schopnost sochařského vnímání předmětů i lidské figury a možnosti převodu do trojrozměrného umělecko-řemeslného díla nebo reliéfu. Studijní úkoly jsou koncipovány jako příprava pro navrhované úkoly, které obvykle směřují ke klauzurní práci. Jsou rozvíjeny schopnosti umělecké stylizace a abstrakce. Kompoziční principy jsou ověřovány při vytváření přípravných plastických a kresebných skic. Také jsou řešeny otázky povrchové struktury díla vzhledem k předpokládanému finálnímu materiálu. V případě dobrého výsledku je možné vzniklé dílo realizovat v materiálu (kameni) v rámci předmětu **praktická cvičení**

Ve čtvrtém ročníku jsou dále rozvíjeny studijní schopnosti žáka prostřednictvím studie hlavy či figury, důraz je však kladen především na navrhování děl vlastních. Jedná se o umělec-řemeslné prvky využitelné v architektuře, nebo volná sochařská díla na zadaná témata. Teoretické znalosti z oblasti sochařství a teorie umění jsou

aplikovány v rámci zadaných úkolů a prokazovány formou písemných i ústních obhajob v průběhu hodnocení. V tomto ročníku se počítá s maximální samostatností žáka při řešení zadaných úkolů, některé úkoly si žák může zvolit sám

Žáci jsou v průběhu obou ročníků vedeni v rámci předmětu modelování a tvarování k systematické práci na zadaných úkolech. Průběh tvůrčího i pracovního procesu dokumentují, tak, aby mohly nabyté zkušenosti dále využít při dalším studiu na vysoké škole nebo i v profesním životě.

U **zkrácené formy** studia předmět modelování a tvarování pobíhá ve **druhém ročníku** a celkový rozsah učiva ani jeho obsah se nemění. Je předpokládána větší míra vyspělosti žáka a větší samostatnost při plnění zadaných úkolů.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Práce se sochařskou hlinou je nejzákladnější dovednost sochaře. Jde o velmi intimní kontakt s materiálem, jehož zpracování má v lidské společnosti velmi dlouhou tradici. Vnímání těchto tradic i fyzický kontakt s materiálem zavazuje žáka k serióznímu přístupu k tvorbě a mnohdy náročným pracovním postupům sochařské práce. Při výběru témat pro volnou práci je kladen důraz na rozvoj osobnosti studenta ve všech oblastech života od duchovních až po slečenko-politické, kdy vyjadřuje vlastní názor prostřednictvím své práce. Dále rovněž žák přijímá bezvýhradnou zodpovědnost za svoji práci v rovině materiální i duchovní. Výsledky své práce uvádí do kontextu s prací svých spolužáků i sochařskými díly obecně a rozhoduje o svém dalším postupu profesním i osobním.

Pojetí výuky

Vlastní výuka probíhá především v sochařském ateliéru. Součástí sochařské práce v přípravné fázi je však také seznámení s prostorem, do kterého je dílo určeno, což se realizuje formou exkurse spojenou s motivační přednáškou. U všech z úkolů se nejprve proběhne zadání formou výkladu učitele. V písemné podobě je vyvěšeno na nástěnce. Studie podle modelu probíhají v ateliéru v předem vymezeném čase, učitel práci průběžně koriguje. Navrhované úkoly jsou v první fázi řešeny v rámci domácí přípravy, kdy žák samostatně shromáždí potřebné informace a navrhne varianty možné koncepce řešení. Společně s učitelem vybere optimální variantu a dále ji rozvíjí v ateliéru za průběžných korektur učitelem.

Hodnocení výsledků žáků

Vyučující ústně hodnotí průběžně při korekturách, kdy je nutná pozornost všech žáků vůči hodnocení jednotlivců. Hodnocení probíhá i v individuálních konfrontacích nad návrhy k danému tématu. Součástí hodnocení je i hodnocení domácí přípravy a domácích prací v rámci daného zadání, výběr prací do archivu, na školní výstavy aj. akce.

Hodnotí se řemeslné dovednosti při práci s materiálem, schopnost samostatného řešení technických problémů. Nejdůležitějším kritériem hodnocení je však výtvarná kvalita, tvůrčí invence a kvalita modelace. V neposlední řadě je hodnocení ovlivněno mírou osobní iniciativy žáka a zájmem o zvolený obor.

Hodnocení je běžné na škále známek 1 až 5; u klauzurních prací se hodnotí body v rozpětí 0-15.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení, komunikativní kompetence.

Žáci jsou vedeni k dlouhodobější koncentraci při řešení rozsáhlejších úkolů a schopnosti samostatného nastudování informací pro jejich řešení. Následně se naučí společně s pedagogem hodnotit výsledky své práce, jakož i práce spolužáků. Zároveň rozvíjí komunikativní kompetence prostřednictvím obhajoby své práce, která je realizována slovní i písemnou formou. V průběhu řešení úkolů, které jsou většinou dlouhodobějšího charakteru si žáci vzájemně posuzují výsledky své práce a vyměňují si názory.

Personální, sociální a občanské kompetence

V případech, kdy je realizována fyzicky náročná manipulace s těžkými objekty, je nutná spolupráce mezi studenty a stanovení neoptimálnějšího postupu práce s ohledem na neefektivitu a bezpečnost. Student posuzuje schopnosti své i schopnosti oslovených spolužáků a zároveň si uvědomuje nutnost dobrých sociálních vazeb pro realizaci studijních úkolů.

Kulturní kompetence

Jsou rozvíjeny odkazy na dějiny umění, předkládání literatury o výtvarném umění, monografií, ilustrací, doporučování návštěvy výstav a diskuse o nich. Každé zadání je motivováno ukázkami výtvarného umění vztahujícími se k tématu. Studenti jsou vyzýváni k samostatnému vyhledávání inspiračních zdrojů z oblasti výtvarného umění i v přírodě

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

Výuka předmětu zkvalitní žákovy osobnostní a odborné předpoklady pro jeho úspěšné uplatnění ve světě práce a rozvíjení profesní kariéry. Znalosti a dovednosti

nabyté v předmětu modelování a tvarování žákovi pomohou také v osobním tvůrčím růstu.

Důležité je vedení žáků k sebereflexi nejen tvůrčí, ale i k efektivní organizaci vlastní práce v čase, vytvoření návyku dodržovat zadané termíny a plnění úkolů v požadované formě, šíři a kvalitě.

Kompetence matematické

Při realizaci mnohých úkolů student nevyužívá jen svého pozorovacího talentu, ale rovněž měření, které je založeno na obecných matematických pravidlech. Měření a výpočty musí být přesné. Nutné jsou rovněž dobré znalosti geometrie, protože sochařská konstrukce vychází z geometrických těles a rovněž kompozice výtvarných děl je tvořena geometrickým základem. Správné měření a výpočty jsou nezbytné při objednávání materiálu a chyby mohou vést k velkým ztrátám na materiálu, nebo neúměrnému zvýšení pracnosti.

Digitální kompetence

Rozvíjení kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi probíhá v tomto předmětu především ve fázi výtvarné a technologické přípravy, ale i v průběhu práce se mohou vyskytnout momenty, kdy je nutné některé informace doplnit. Práce s počítačem, je také nedílnou součástí řešení úkolů v předmětu modelování a tvarování. Od získání vstupních informací k řešení zadaného úkolu přes dokumentaci pracovního procesu až po vytvoření závěrečné obhajoby v dostatečné grafické úpravě včetně fotografické dokumentace. Žáci nově rozvíjejí kompetence také prostřednictvím nástrojů umělé inteligence. Tyto nástroje využívají

pro generování inspiračních návrhů a technických řešení, hledání alternativních řešení a vytváření podkladů k obhajobě. Učí se posuzovat důvěryhodnost výstupů a chápat rizika jejich využití. Žáci se učí tvořivě a bezpečně používat digitální nástroje, včetně AI. Rozvíjejí schopnost spravovat svou digitální identitu, eticky sdílet obsah a chránit osobní data. Práce zahrnuje i kritické hodnocení digitálních výstupů a jejich dopad na společnost.

Přínos předmětu k průřezovým tématům

Předmět Modelování a tvarování má možnost uplatnit všechna průřezová témata, a to vhodnou volbou námětu zadání, diskusí o něm a v širším kontextu poukázáním na vazbu na běžný denní život. Vzhledem k tomu, že kromě studijních úkolů řeší i úlohy na zadané téma je možné se adekvátní způsobem dotknout prakticky všech průřezových témat. Průřezové téma [Člověk a digitální svět](#) je naplněno tak, že žák některé úkoly řeší pomocí počítače, internetu a hledání informací (vyhledávání vhodných předloh a reprodukcí), je tedy i výrazně rozvíjena kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi. Žák dokáže vyhotovit digitální dokumentaci svého díla, využít AI při vizualizaci návrhu a efektivně prezentovat výstup digitální formou. Žák dbá etických a bezpečnostních opatření.

Vzdělávací obsah předmětu

roč.	téma	výstupní kompetence žáka	učivo	mezipředmětové vztahy průřezová témata
3.	STUDIE SLOŽITĚJŠÍCH PLASTICKÝCH TVARŮ VOLNÁ PLASTIKA NA ZADANÉ TÉMA STUDIE HLAVY DLE SÁDROVÉHO MODELU STUDIE HLAVY DLE ŽIVÉHO MODELU SOCHAŘSKÝ PRVEK VYUŽITELNÝ V ARCHITEKTUŘE	- Pochopení vnitřní stavby tvaru v prostoru a principy převodu do sochařského díla - Základní seznámení s anatomii člověka a funkcí lidského těla. - Osvojení pomocných měřících technik při práci na sochařské studii a správné určení proporcí a směrů - Osvojení schopnosti sochařskými prostředky vyjádřit druh a charakter materiálu - Seznámení se s principy stylizace a abstrakce reálných tvarů. - Poučení o sochařské kompozici a jejích možnostech. - Poučení o vztahu sochařského díla a okolního prostředí - Základní poučení o začlenění sochařského prvku do architektury	- Plastické studie reálných tvarů v životní velikosti, jejich zvětšování a zmenšování- draperie - Reliéf, redukce tvarů do reliéfu,perspektiva, budování prostoru , - Volná plastika na zadané téma z využitím nastudovaných tvarů - abstrakce tvarů, kompozice - Studie anatomie podle sádrového modelu- hlava , svalovec - Studie hlavy podle živého modelu- stavba, proporce - Sochařský prvek využitelný v architektuře- stylizace, kompozice, poučení o architektonických slozích	DVK, IKT, Praktická cvičení, Základy přírodních věd, Matematika, Tělesná výchova.
4.	STUDIE HLAVY – PORTRÉT VOLNÁ KOMPOZICE FIGURATIVNÍ VOLNÁ KOMPOZICE ABSTRAKTNÍ	- Pochopení podstaty sochařského portrétu - Osvojení anatomie lidského těla - Znalost kompozičních zákonů v sochařské tvorbě a jejich využití ve vlastní tvorbě - Zvládnutí postupu stylizace a abstrakce - Znalost různých možností prostorové tvorby, využití alternativních materiálů. - Uvědomění si významu měřítka díla ve vztahu k okolí	- Hlava- portrét, hledání podoby a výrazu, anatomie, konstrukce, psychologie portrétu - Volná sochařská kompozice na zadané téma, kompozice dynamická a statická - Abstraktní kompozice- vyjádření tématu nefigurativními prostředky „Objekt“ jako specifické sochařské dílo - Písemná obhajoba vlastní práce jako součást hodnocení.	DVK, IKT, Praktická cvičení, Základy přírodních věd, Matematika, Tělesná výchova.

	• Schopnost vyhotovení kvalitní dokumentace vlastního díla a pracovního postupu• Schopnost adjustace a prezentace vlastní práce.• Znalost ekonomiky sochařské práce a schopnost vytvořit fundovaný rozpočet na vytvoření sochařského díla	

POČÍTAČOVÁ GRAFIKA

počet hodin týdně: 0+0+2+0, tj. celkem 2 hodiny během studia

Charakteristika předmětu

Obecný cíl a organizace předmětu

Počítačová grafika je dnes v oboru Konzervování nepostradatelná, zejména v oblasti vizualizací interiérových i exteriérových realizací, v dokumentaci a archivaci a propagaci vlastní práce, každý výtvarník se setkává i s požadavky na užitou grafiku např. ve formě knihy nebo i reklamy. Ve školním vzdělávacím programu SSUPŠ Zámeček je součástí výuky třetího ročníku. Ve vztahu k RVP učivo vychází ze vzdělávací oblasti **vzdělávání IKT**

Jeho cílem je, aby žáci zvládli po technické stránce ovládání potřebného softwaru včetně volby tiskových výstupů a základního zpracování internetových stránek, byli schopni posoudit vhodnost hardwarových prostředků pro svou práci, znali pravidla bezpečnosti práce s hardwarem. Úzce se dotýká tematiky IKT, 3D vizualizace a základů fotografie.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Práce v předmětu počítačová grafika je pro žáka příležitostí nejen k osvojení potřebných znalostí, ale i k rozvoji jeho myšlení, schopnosti nacházet řešení problémů, schopnosti učit se novým postupům a technologiím, stejně jako komunikativních dovedností

Pojetí výuky

Výuka má převážně praktický charakter a probíhá téměř výhradně v počítačové učebně. Po vysvětlení a předvedení pracovních postupů si žáci daný postup samostatně vyzkoušejí přímo v prostředí vhodného programu. Větší celky výuky jsou uzavřeny komplexním úkolem, který žáci zpracují samostatně nebo pod vedením učitele. V menší části je používán frontální výklad a společné opakování, zejména z oboru technologie, a kolektivní práce.

Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen především za zpracování dílčích i komplexních úkolů, důležitá je správnost technologického postupu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Předmět rozvíjí zejména klíčové **kompetence k učení** (žák musí umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, s porozuměním poslouchat mluvený projev učitele a pořizovat si poznámky, využívat k učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí, sledovat a hodnotit pokrok, přijímat hodnocení od jiných a seznamuje se s možnostmi svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání), dále všechny **kompetence k řešení problémů** (učí se řešit technologické problémy, které ho v oboru mohou potkat), **komunikativní kompetence** (musí umět formulovat své myšlenky srozumitelně a správně v písemné i ústní podobě za použití odborné terminologie), **kompetence k pracovnímu uplatnění** (poznáváním technologických postupů a odborných technik k nim žák získává vztah a představu o tom, co ze svých dovedností může uplatnit v které pracovní oblasti; učí se zvolit vhodnou techniku a technologický postup při realizaci výtvarného záměru, **občanské kompetence** (žák se učí ekologicky zacházet s materiálem, se kterým pracuje a o kterém se učí, rovněž i **matematické kompetence** (při řešení dílčích technologických úkolů) a **kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi**. [Člověk a digitální svět](#) je naplněno tak, že žák některé úkoly řeší pomocí počítače, internetu a hledání informací (vyhledávání vhodných předloh a reprodukcí), je tedy i výrazně rozvíjena kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi. Žák dokáže vyhotovit digitální dokumentaci svého díla, využít AI při vizualizaci návrhu a efektivně prezentovat výstup digitální formou. Žák dbá etických a bezpečnostních opatření.

Přínos předmětu k průřezovým tématům

Předmět počítačová grafika uplatňuje průřezové téma **Občan v demokratické společnosti** především v cílevědomém úsilí o dobré znalosti a dovednosti žáků, aby je dále mohli využívat a uplatňovat v praxi. K tématu **Člověk a svět práce** přispívá tím, že uvádí žáky do pracovního prostředí oboru, který si zvolili jako budoucí povolání. Ovládání **digitálních kompetencí** je vlastním obsahem předmětu. K digitálním kompetencím patří mimo jiné

práce se staženými daty s ohledem na duševní vlastnictví a autorský zákon, bezpečnost dat, etické použití dat v digitálním prostředí

Mezipředmětové vztahy

Vzhledem k současným tendencím v oblasti výtvarné kultury je předmět počítačová grafika potřebný pro předměty modelování a tvarování, základy fotodokumentace a 3Dvizualizace, úzce souvisí s písmem a vychází z učiva IKT.

Vzdělávací obsah předmětu

[illegible]

	• amostatně připraví vektorové i rastrové podklady pro zadané úlohy • řipraví pro tisk vícestránkovou publikaci • má přehled o pravidlech používání dat z jiných zdrojů, uvažuje o etice vytvořené práce • má přehled o pravidlech používání dat z jiných zdrojů, uvažuje o etice vytvořené práce	• místní změny obrazu – práce s výběry (maskami) a s osnovami (cesty) • vytváření vrstev (objekty), práce s nimi • bitmapové formáty pro tisk a internet – rozlišení, volba komprese atp. sazba a lámání publikací, časopisů a novin: • pracovní prostředí zvoleného editoru (InDesign) – seznámení s ovládáním programu zakládání dokumentu, knihy, knihovny – organizace práce • vkládání objektů, rámce, příprava obrazů pro vložení, možnosti vkládání • vkládání a řetězení textu, formátování textu • formátování textu předtisková příprava • příprava fotografických, vektorových i textových podkladů pro tisk, sazba • příprava dok. pro tisk, PDF autorská práva, duševní vlastnictví, použití cizích zdrojů, bezpečnost dat	IKT písmo průřezové téma dig. kompetence
--	--	---	---

Střední uměleckoprůmyslová škola a Základní umělecká škola Zámeček s. r. o.; Školní vzdělávací program **Kamenosochařství**, odborné zaměření: **Prostorový design a sochařství**; platný od 1. 9. 2025; učební osnova předmětu:

KAMENOSOCHAŘSTVÍ

počet hodin týdně: 5+5+8+8, tj. celkem 26 hodin během studia

Charakteristika předmětu

Obecný cíl a organizace předmětu

Předmět **kamenosochařství** vychází z vzdělávací oblasti **návrhová a realizační tvorba**. Cílem předmětu je umožnit žákům, aby si prakticky vyzkoušeli použití nejdůležitějších výtvarných, řemeslných technik, probíraných teoreticky v předmětu **technologie**. Praktickou činností se prohloubí a upevní teoretické znalosti žáků o chemickém složení a původu jednotlivých materiálů i o fyzikálních a chemických procesech probíhajících při práci s nimi. V tomto směru souvisí praktická cvičení také s předmětem **základy přírodních věd**. S předmětem **technologie** se pak vytváří oboustranná informační vazba. V **kamenosochařství** se žáci seznamují s výtvarnými technikami převážně po stránce řemeslné a technické, na rozdíl od předmětů **výtvarná příprava, modelování a tvarování**, zaměřených více na výtvarné vyjádření a využívajících syntézu praktických a teoretických poznatků z předmětu **technologie**.

1. ročník je zaměřen na dodržování bezpečnosti práce, základní řemeslné postupy. Ve **2. ročníku** je kladen důraz na rozvíjení dovedností motorického ovládání ručního nářadí, tvarování v kameni, pozorování základních rozměrů a jejich přenesení do kamene. Ve **3. ročníku** se žáci setkávají s technikami pokročilé kamenosochařské reprodukce, aktivně a samostatně využívají již celou škálu kamenosochařského ručního nářadí. Důraz je kladen na zvládnutí organizace času ve vztahu k zadané práci. **4. ročník** je zejména věnován zdokonalování sochařko-řemeslných dovedností, rozvíjení „cítění“ materiálu jako výrazového prostředku. Žáci pracují

s různými druhy materiálů ať přírodními tak umělými, používají elektrické, nebo pneumatické nářadí k zefektivnění své práce. Využívají celou škálu výrazových prostředků v kameni, ať je to struktura povrchu, barevnost, kombinace materiálu apod. Vzhledem k vysoce praktickému zaměření tohoto předmětu může být do výuky operativně zařazena práce na veřejné zakázce zadané škole nebo na přípravě školní akce, pokud takové práce vhodně korespondují s celkovou náplní výuky.

Použití získaných dovedností vrcholí praktickou maturitní prací, na níž si žáci ověří skutečnou souvislost mezi návrhovou a realizační fází výtvarného díla. Nedílnou součástí výuky i samotné maturitní práce je také využití digitálních technologií, a to jak pro dokumentaci a prezentaci výsledků, tak pro návrhové činnosti. Žáci jsou seznamováni rovněž se základními možnostmi využití umělé inteligence při hledání inspiračních zdrojů či při tvorbě variant výtvarného řešení.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žáci jsou vedeni k zodpovědnému plnění praktických úkolů, dále k potřebné míře tolerančnosti a schopnosti kooperace při plnění individuálních úkolů ve skupině na společném pracovišti. Vzájemná interakce předmětů výtvarná příprava, figurální kreslení, modelování a tvarování má umožnit žákům prožitek vnitřního procesu tvorby od pojetí záměru (ať už je jím studijní práce nebo vyjádření vlastní myšlenky na dané téma) přes realizační fázi až po konečné sebehodnocení. Praktické vyzkoušení si práce v dané technice, výsledek této práce a její přiměřeně kritické hodnocení má žákům umožnit vytvářet si zdravé sebevědomí odborně fundovaného jedince.

Pojetí výuky

Práce na daném úkolu začíná verbálním vysvětlením principu dané techniky a postupu při práci, pokračuje předvedením praktické činnosti učitelem. Důležité je seznámení se zásadami bezpečnosti práce pro konkrétní materiály a pracovní postupy. Techniku lze také uvést do širších souvislostí v oblasti výtvarného umění a probrat její výrazové možnosti. Hlavní náplní výuky je praktická činnost žáků pod učitelovým individuálním vedením. Výuka probíhá převážně v sochařské dílně nebo v ateliéru, případně na sympóziu. Žáci si průběžně zaznamenávají postup práce prostřednictvím digitálních prostředků, vytvářejí fotodokumentaci nebo krátká videa, čímž si osvojují i základní digitální kompetence potřebné pro profesní praxi.

Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen za výsledek své práce z technického a výtvarného hlediska. Přihlíží se však důrazně také k průběhu práce, k tomu, jak se na ni žák připravoval, soustředil a jak zodpovědně pracoval, jak si osvojil správné pracovní návyky, jak dovedl zúročit konzultaci své práce s učitelem. Součástí hodnocení je také schopnost žáka vhodně využít digitální technologie pro dokumentaci a prezentaci své práce. Využívá se klasická stupnice 1 – 5, významnou úlohu hraje slovní hodnocení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezovým tématům

Kompetence k učení rozvíjí předmět **kamenosochařství zejména** tím, že vyžaduje od žáka, aby teoretický výklad a praktickou ukázkou činnosti využil ke správnému výkonu daného pracovního postupu. Důležité je analyzování vlastních chyb při práci a využití těchto poznatků pro další činnost.

Kompetence k řešení problémů jsou rozvíjeny při osvojování si nových technik a pracovních postupů, kdy vznikají situace vyžadující zvýšené soustředění, případně promptní nápravu chybných úkonů.

Komunikativní kompetence jsou rozvíjeny jednak v úvodním stádiu práce na daném úkolu, kdy žák musí vnímat výklad učitele a následně z něho vyvodit adekvátní praktickou činnost, jednak při individuálních konzultacích v průběhu práce, kdy dochází k oboustranné komunikaci mezi žákem a učitelem. Ta má vést k co nejlepšímu výsledku práce žáka. Hraje zde roli také vzájemné sdělování poznatků mezi jednotlivými žáky.

Personální a sociální kompetence rozvíjejí žáci především zodpovědným přístupem k práci na zadaném úkolu. Při praktické činnosti v dílně nebo ateliéru musejí dodržovat základní zásady tolerance mezi jednotlivými členy skupiny a vzájemně si vytvářet optimální prostředí k práci. Důležitá je oboustranná odpovědnost, vzájemná úcta a přiměřená tolerantnost ve vztahu mezi učitelem a žákem.

Občanské kompetence a kulturní povědomí jsou rozvíjeny bezprostředním kontaktem s výtvarnými technikami, které jsou nedílnou součástí celé kulturní struktury naší civilizace. Žák se prostřednictvím praktické činnosti dotýká principu zobrazení reality a vytváření nové reality výtvarného díla určitými technickými postupy.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám rozvíjejí žáci získáváním nových praktických dovedností, které jim rozšíří možnosti budoucího pracovního uplatnění.

Matematické kompetence rozvíjejí žáci při určování poměrů jednotlivých materiálů při přípravě směsí a při úvahách o velikostech a proporcích v souvislosti s vytvářeným objektem.

Digitální kompetence

Kompetence k využívání prostředků informačních a komunikačních technologií mohou žáci rozvíjet zejména při vyhledávání doplňujících informací k učivu. Dále žáci pravidelně využívají digitální nástroje pro dokumentaci a zpracování prezentací své práce, vytvářejí digitální skici a modely, a seznamují se s možnostmi využití umělé inteligence jako inspirativního či podpůrného prostředku. Průřezové téma **člověk a digitální svět** se realizuje prostřednictvím aktivního využívání digitálních technologií během výuky. Žáci jsou vedeni k tomu, aby se bezpečně a tvořivě pohybovali v digitálním prostředí, rozuměli významu své digitální stopy a identity a uměli kriticky hodnotit získané digitální zdroje a informace.

Průřezová témata

K průřezovému tématu **občan v demokratické společnosti** přispívá předmět kamenosochařství tím, že žáka vede od seznámení s určitou praktickou činností, k jejímu ovládnutí a tím i k přiblížení se širším duchovním souvislostem, jichž je tato

výtvarná činnost součástí. Tento proces přispívá k uvědomění si vlastního místa v celku určitého lidského společenství jakékoli úrovně. Průřezové téma **člověk a životní prostředí** se uplatňuje při správné, šetrné a odborně fundované manipulaci s používanými materiály, při uplatňování zásad bezpečnosti práce s těmito materiály a při ekologické likvidaci odpadů. Průřezové téma **člověk a svět práce** se naplňuje samou podstatou předmětu s jeho praktickým zaměřením, se zvláštním přihlédnutím k požadavku zodpovědného přístupu žáka k plnění zadaného úkolu. Průřezové téma **informační a komunikační technologie** se uplatňuje při vyhledávání doplňujících informací k zadaným praktickým úkolům. Člověk a digitální svět je naplněno tak, že žák některé úkoly řeší pomocí počítače, internetu a hledání informací (vyhledávání vhodných předloh a reprodukcí), je tedy i výrazně rozvíjena kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi. Žák dokáže vyhotovit digitální dokumentaci svého díla, využít AI při vizualizaci návrhu a efektivně prezentovat výstup digitální formou. Žák dbá etických a bezpečnostních opatření.

Vzdělávací obsah předmětu

roč.	téma	výstupní kompetence žáka	Učivo	mezipředmětové vztahy průřezová témata
1.	Lámání kamene, manipulace s břemenem a bezpečnost práce na pracovišti	Žák: Rozpoznává základní druhy hornin, je schopen vyměřit blokové rozměry. Samostatně stanoví nejvhodnější postup pro dělení kamene v rovnováze s úsporou kamene a případnou kazivostí materiálu. Dodržuje bezpečnost práce a je schopen „předvídat“ bezpečnostní rizika vyplývající z aktuální situace na pracovišti a to jak pro sebe tak i ostatní účastníky. Aktivně používá manipulační prostředky a vhodně je uplatňuje při práci.	Bezpečnostní rizika spojená s prací v kamenosochařské dílně, názvosloví ručního nářadí, rozměření kamene, ruční lámání kamene, manipulace s břemenem	

	Základy ručního opracování kamene	Aplikuje a převádí teoretické znalosti o základním opracování kamen v praxi. Rozměří plochu, rozpozná případné nepřesnosti a stanoví nejefektivnější postup pro jejich nápravu. Ovládá běžné měřicí, záznamové a kontrolní prostředky. Uplatňuje principy práce s časem a jeho organizaci ve vztahu ke stanoveným termínům.	Špicování, lemování, plocha, hrana	
	Pokročilé ruční tvarování kamene	Realizuje vlastní návrh do kamene, využitím teoretických i praktických zkušeností. Konstruuje jednoduché geometrické prvky v šabloně a dokáže je převést do kamene. Předvídá možné využití svého návrhu v konkrétní situaci s návazností na osobní zkušenost. Svou práci přitom průběžně dokumentuje digitální formou (fotografie, krátký popis či prezentace).	Práce se šablonou, Fixace kresby na kameni, zajištění hran, profilace na kameni	
2.	Písmo na kameni	Navrhne a realizuje vlastní kompozici písma. Používá vhodné nástroje vzhledem k použitému materiálu. Navrhne finální povrchovou úpravu s ohledem na budoucí expozici díla.	Základní rozdělení písma, kompoziční návrh s využitím řezu písma vhodného pro realizaci v kameni	
	Jednoduché kamenosochařské reprodukční techniky zaměřené na reprodukci reliéfu	Vyměří model do kamene, určí nejvhodnější reprodukční techniku, osadí hlavní body, a dodržuje stanovenou technologii sochařské reprodukce. K dokumentaci a průběžné kontrole výsledků aktivně využívá digitální prostředky, například fotografie nebo jednoduchá digitální měření proporcí.	Pokročilé metody měření modelu v kameni pomocí os a využíváním vhodných měřících prostředků. Správný postup přibližování ke konečnému povrchu, tvarování na rezervu, doměření, posun modelu v kameni, kontrola měření	
3.	Pokročilé kamenosochařské reprodukční techniky I	Žák zná a aktivně používá teorii vrcholné kamenosochařské reprodukce pomocí tečkovacího strojku. Nečinní mu problém navázat jak na své tak na práci započaté někým jiným. Dokáže si rozdělit čas v závislosti na náročnosti zadaného úkolu. Svoji práci průběžně ověřuje a dokumentuje také pomocí digitálních metod (například fotogrammetrie nebo digitální kontrola přesnosti bodů).	Zaměření náročného modelu do kamene, Zaměření hlavních bodů, příprava kříže, tečkovacího stojku. Správná péče tečkovacího strojku a dalších měřících prostředků	

	Pokročilé kamenosochařské reprodukční techniky II	Žák aktivně využívá získaných zkušeností a znalostí, samostatně si vyměří materiál, Určí reprodukční poměr a zkonstruuje požadovaný redukční úhel.	Reprodukce pomocí tří kružidel dle sádrového modelu. Přenesení měř v požadovaném měřítku z modelu na kámen a zpětná kontrola.	
4.	Strojní opracování kamene	Dodržuje bezpečnost práce, dbá na své zdraví a zdraví svého okolí. Stanoví optimální postup jak dosáhnout efektivně určeného cíle. Předvídá možná rizika spojená s mechanickým odebráním materiálu.	Broušení kamene, řezání úhlovou brusku. Výběr a použití abrazivních prostředků k danému povrchu a kameni.	
	Umělé směsi kamene, tmely a další druhy materiálů používané v sochařské praxi	Namíchá a používá retušující směs umělého kamene dopovídající barevnosti a zrnitosti. Vytváří, zpracovává polosuché směsi pro tvorbu výdusků, upravuje jejich strukturu a barevnost dle potřeb. V průběhu realizace vytváří digitální dokumentaci pracovního postupu a využívá digitální technologie včetně základních nástrojů umělé inteligence k přípravě prezentací a portfolií.	Základy retušování kamene, lepení, tmelení. Možnosti uplatnění umělého kamene, povrchové zpracování pohledových ploch	

Střední uměleckoprůmyslová škola a Základní umělecká škola Zámeček s. r. o.; Školní vzdělávací program **Kamenosochařství**, odborné zaměření: **Prostorový design a sochařství**; platný od 1. 9. 2025; učební osnova předmětu:

ŠTUKATÉRSTVÍ

počet hodin týdně: 0+3+0+0, tj. celkem 3 hodin během studia

Charakteristika předmětu

Obecný cíl a organizace předmětu

Předmět **štukatérství** navazuje na předmět **kamenosochařství a modelování a tvarování**. Cílem předmětu je umožnit žákům, aby si prakticky vyzkoušeli použití nejdůležitějších řemeslných technik, probíraných teoreticky v předmětu **technologie**. Praktickou činností se prohloubí a upevní teoretické znalosti žáků o postupech a metodice práce s tradičními materiály i o fyzikálních a chemických procesech probíhajících při práci s nimi. V tomto směru souvisí štukatérství také s předmětem **základy přírodních věd**. S předmětem technologie se pak vytváří oboustranná informační vazba. V hodinách **štukatérství** se žáci seznamují s výtvarnými technikami převážně po stránce řemeslné a technické.

Předmět **štukatérství** je cíleně zaměřen na **2. ročník**, kde je kladen důraz na rozvíjení dovedností motorického ovládnutí nářadí a práce se sádrou. Ať jako pomocného prostředku pro formování, či jako modifikovanou verzi užívanou v architektuře. Důraz je kladen na zvládnutí organizace času ve vztahu k zadané práci a stanovené technologii. Žáci pracují s různými druhy materiálů ať přírodními tak umělými. V souvislosti se zadaným úkolem si vytváří pomocné technologické prostředky, jako jsou šablony, konstrukce, atd.

Využívají celou řadu škál výrazových prostředků vyplývajících z procesů převodu modelu z pracovního materiálu do konečné podoby. Vzhledem k vysoce praktickému zaměření tohoto předmětu může být do výuky operativně zařazena

práce na veřejné zakázce zadané škole nebo na přípravě školní akce, pokud takové práce vhodně korespondují s celkovou náplní výuky.

Absolvent 2. ročníku přenáší osvojené dovednosti v předmětu štukatérství do dalších předmětů, kde je schopen samostatně realizovat vlastní návrhy. Stanovit samostatně optimální postup pro dosažení zvoleného výsledku. Použití získaných dovedností uplatňuje také u praktické maturitní zkoušky.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žáci jsou vedeni k zodpovědnému plnění praktických úkolů, dále k potřebné míře tolerantnosti a schopnosti kooperace při plnění individuálních úkolů ve skupině na společném pracovišti. Vzájemná interakce předmětů **výtvarná příprava, modelování a tvarování a kamenosochařství** má umožnit žákům prožitek vnitřního procesu tvorby od pojetí záměru (ať už je jím studijní práce nebo vyjádření vlastní myšlenky na dané téma) přes realizační fázi až po konečné sebehodnocení. Praktické vyzkoušení si práce v dané technice, výsledek této práce a její přiměřeně kritické hodnocení má žákům umožnit vytvářet si zdravé sebevědomí odborně fundovaného jedince.

Pojetí výuky

Práce na daném úkolu začíná verbálním vysvětlením principu dané techniky a postupu při práci. Žáci pracují dále samostatně s individuální korekturou učitele, obvykle s ukázkou praktické činnosti. Důležité je seznámení se zásadami

bezpečnosti práce pro konkrétní materiály. Techniku lze také uvést do širších souvislostí v oblasti výtvarného umění, probrat její výrazové možnosti společně v relevanci s reálnou tržní praxí. Hlavní náplní výuky je praktická činnost žáků pod učitelovým individuálním vedením. Výuka probíhá převážně v štukatérské dílně nebo v ateliéru.

Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen za výsledek své práce z technického a výtvarného hlediska. Přihlíží se však také k průběhu práce, k tomu, jak se na ni žák připravoval, soustředil a jak zodpovědně pracoval, jak si osvojil správné pracovní návyky, jak dovedl zúročit konzultaci své práce s učitelem. Využívá se klasická stupnice 1 – 5, významnou úlohu hraje slovní hodnocení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezovým tématům

Kompetence k učení rozvíjí předmět štukátérství zejména tím, že vyžaduje od žáka, aby teoretický výklad a praktickou ukázkou činnosti využil ke správnému výkonu daného pracovního postupu. Důležité je analyzování vlastních chyb při práci a využití těchto poznatků pro další činnost.

Kompetence k řešení problémů jsou rozvíjeny při osvojování si nových technik a pracovních postupů, kdy vznikají situace vyžadující zvýšené soustředění, případně promptní nápravu chybných úkonů.

Komunikativní kompetence jsou rozvíjeny jednak v úvodním stádiu práce na daném úkolu, kdy žák musí vnímat výklad učitele a následně z něho vyvodit adekvátní praktickou činnost, jednak při individuálních konzultacích v průběhu práce, kdy dochází k oboustranné komunikaci mezi žákem a učitelem. Ta má vést k co nejlepšimu výsledku práce žáka. Hraje zde roli také vzájemné sdělování poznatků mezi jednotlivými žáky.

Personální a sociální kompetence rozvíjejí žáci především zodpovědným přístupem k práci na zadaném úkolu. Při praktické činnosti v dílně nebo ateliéru musejí dodržovat základní zásady tolerance mezi jednotlivými členy skupiny a vzájemně si vytvářet optimální prostředí k práci. Důležitá je oboustranná odpovědnost, vzájemná úcta a přiměřená tolerantnost ve vztahu mezi učitelem a žákem.

Občanské kompetence a kulturní povědomí jsou rozvíjeny bezprostředním kontaktem s výtvarnými technikami, které jsou nedílnou součástí celé kulturní struktury naší civilizace. Žák se prostřednictvím praktické činnosti dotýká principu zobrazení reality a vytváření nové reality výtvarného díla určitými technickými postupy.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám rozvíjejí žáci získáváním nových praktických dovedností, které jim rozšíří možnosti budoucího pracovního uplatnění.

Matematické kompetence rozvíjejí žáci při určování poměrů jednotlivých materiálů při přípravě směsí a při úvahách o velikostech a proporcích v souvislosti s vytvářeným objektem.

Kompetence k využívání prostředků informačních a komunikačních technologií mohou žáci rozvíjet zejména při vyhledávání doplňujících informací k učivu.

K průřezovému tématu **občan v demokratické společnosti** přispívá předmět **štukátérství** tím, že žáka vede od seznámení s určitou praktickou činností, k jejímu ovládnutí a tím i k přiblížení se širším duchovním souvislostem, jichž je tato výtvarná činnost součástí. Tento proces přispívá k uvědomění si vlastního místa v celku určitého lidského společenství jakékoli úrovně. Průřezové téma **člověk a životní prostředí** se uplatňuje při správné, šetrné a odborně fundované manipulaci s používanými materiály, při uplatňování zásad bezpečnosti práce s těmito

materiály a při ekologické likvidaci odpadů. Průřezové téma **člověk a svět práce** se naplňuje samou podstatou předmětu s jeho praktickým zaměřením, se zvláštním přihlédnutím k požadavku zodpovědného přístupu žáka k plnění zadaného úkolu. Průřezové téma **informační a komunikační technologie** se uplatňuje při vyhledávání doplňujících informací k zadaným praktickým úkolům. [Člověk a digitální svět](#) je naplněno tak, že žák některé úkoly řeší pomocí počítače, internetu a hledání informací (vyhledávání vhodných předloh a reprodukcí), je tedy i výrazně rozvíjena kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi. Žák dokáže vyhotovit digitální dokumentaci svého díla, využít AI při vizualizaci návrhu a efektivně prezentovat výstup digitální formou. Žák dbá etických a bezpečnostních opatření.

Vzdělávací obsah předmětu

roč.	Téma	výstupní kompetence žáka	Učivo	mezipředmětové vztahy průřezová témata
2.	Základní zpracování sádry. Modifikace vlastností sádry, urychlení, zpomalení, zpevnění, kolorování. Ztracená forma, formování vlastního návrhu v hlíně.	Žák rozmíchá sádru. Používá aktivně postupy na urychlení, zpomalení tuhnutí sádry. Formuje a odlévá jednoduchý reliéf, zpravidla vlastního návrhu na ztracenou formu.	Příprava sádry v potřebném množství a správném poměru. Druhy aditiv a jejich vliv na vlastnosti sádry. Odlévání reliéfu. Signální vrstva, dělící rovina, separace sádry, armování formy a odlitku.	
	Vícedílné formy (klínové, kombinované lukoprenové) příprava, péče a uskladnění forem.	Samostatně zrealizuje formu na plasticky vyvinutější model. Kombinuje materiály jako sádra, šelak, lukopren. Vytváří kombinovanou lukoprenovou formu a opakovaně odlévá odličky. Pečuje o formu tak aby ji bylo možné opětovně použít.	Zaformování modelu z pevného materiálu (sádra, kámen, dřevo) Volba optimální technologie (separační prostředky, penetrace podkladu) Navrhování formy - správné, funkční dělení formy. Péče o již odlité formy, jejich rozdělení a uskladnění.	
	Tažení jednoduché profilace, rotačního	Snáší profilaci z originální předlohy, navrhuje vlastní členění profilace. Ovládá pokročilé	Příprava profilace - studie blízkého okolí, návrh vlastní koncepce profilace. Výroba pomůcek	

Digitální kompetence

Žáci jsou vedeni k digitální dovednosti v oblasti výtvarné přípravy, a to ve vyhledávání zdrojů potřebných k naplnění zadaného tématu. Současně jsou studenti vedeni k integraci digitálních technologií do odborné komunikace, prezentace vlastní tvorby a její dokumentace.

tělesa.	zpracování sádry. Retušuje, lepí sádro.	jako vodící lať, šablona. Tažení, vytáčení sádrového objektu pomocí šablony. Retušování sádrového výrobku.	
Patinování sádry, možnosti retušování a další úpravy povrchu.	Aplikuje vybranou patinu, tak aby byla podpořena výrazová stránka realizace. Kombinuje různé druhy pigmentů a pojiv.	Druhy patin, rozdělení na základě pojiv a určení. Příprava sádrového modelu na patinování. Údržba a obnova patiny.	
Alternativní moderní lící a formovací materiály (epoxidy, polymery, atd.)	Vyhledává a osvojuje si moderní lící materiály. Na základě jejich specifických vlastností volí optimálně aplikaci na zadaný úkol.	Moderní, testovací prostředky pro formování, odlévání. Zdroje informací, veletrhy, distributoři. Ukázka z „start“ setů.	

3D vizualizace

počet hodin týdně: 0+0+0+2, tj. celkem 2 hodin během studia

Charakteristika předmětu

Obecný cíl a organizace předmětu

Předmět **3D vizualizace** navazuje na předmět **kamenosochařství a modelování tvarování**. Cílem předmětu je umožnit žákům, aby si prakticky vyzkoušeli použití moderních vizualizačních technologií v návaznosti na využití v kamenosochařské praxi. Praktickou činností si žáci prohloubí orientaci a práci ve virtuálním prostoru. Předmět 3D vizualizace vychází z technologie předmětů **informační a komunikační technologie, matematika a technické kreslení**. Žák rozvíjí již nabyté dovednosti a obohacuje je o další rozměr softwarové prostorové modelace. S předmětem **modelování tvarování** se pak vytváří oboustranná informační vazba.

Předmět **3D vizualizace** je cíleně zaměřen na **4. ročník** kde je kladen důraz na rozvíjení prostorové představivosti a schopnosti danou představu uvědoměle prezentovat okolí. Důraz je kladen na formulaci drobnějších kroků a rozložení v čase tak aby byl splněn stanovený termín. Žáci pracují s různými druhy softwaru ať na úpravu fotografií, nebo přímo na modelování ve virtuálním prostoru. V souvislosti se zadaným úkolem si stanovují formu prezentace ať jako finální referovaný snímek, nebo přímo datový výstup pro 3D tiskárnu.

Přesto že se jedná o virtuální prostor, žáci využívají celou řadu škál výrazových prostředků vyplývajících z potřeby cílené prezentace. Vzhledem k vysoce praktickému zaměření tohoto předmětu může být do výuky operativně zařazena simulace reálné zakázky s výstupem na vizualizaci veřejného prostoru se zakomponovaným návrhem. V rámci předmětu se žáci seznamují také se základními možnostmi využití

umělé inteligence jako nástroje, který jim umožňuje efektivnější návrh, analýzu variant řešení či optimalizaci finálních vizualizací. Absolvent 4. ročníku přenáší osvojené dovednosti v předmětu 3D vizualizace do dalších předmětů, kde je schopen samostatně realizovat vlastní návrhy. Stanovit samostatně optimální postup pro dosažení zvoleného výsledku. Použití získaných dovedností uplatňuje také u praktické maturitní zkoušky v rámci dokumentace a obhajoby.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žáci jsou vedeni k zodpovědnému plnění praktických úkolů, dále k potřebné míře tolerantnosti a schopnosti kooperace při plnění individuálních úkolů ve skupině na společném pracovišti. Vzájemná interakce předmětů **výtvarná příprava, modelování a tvarování, kamenosochařství** má umožnit žákům prožitek vnitřního procesu tvorby od pojetí záměru (ať už je jím studijní práce nebo vyjádření vlastní myšlenky na dané téma) přes realizační fázi až po konečné sebehodnocení. Praktické vyzkoušení si práce v dané technice, výsledek této práce a její přiměřeně kritické hodnocení má žákům umožnit vytvářet si zdravé sebevědomí odborně fundovaného jedince.

Pojetí výuky

Práce na daném úkolu začíná verbálním vysvětlením principu dané techniky a postupu při práci. Žáci pracují dále samostatně s individuální korekturou učitele, obvykle s ukázkou praktické činnosti. Techniku lze také uvést do širších souvislostí v oblasti výtvarného umění, probrat její výrazové možnosti společně v relevanci

s reálnou tržní praxí. Hlavní náplní výuky je praktická činnost žáků pod učitelovým individuálním vedením. Výuka probíhá převážně v počítačové učebně. Učitel průběžně reflektuje vývoj digitálních technologií v oblasti 3D modelování a aktivně žáky seznamuje s novými softwarovými nástroji nebo technologickými trendy, včetně využití AI či virtuální reality. V rámci školního roku je možné vyučování průběžně přerušit, či případně doplnit o vyučovací bloky předmětu kamenosochařství a to vždy v závislosti na klimatických podmínkách a zadaném úkolu.

Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen za výsledek své práce z technického a výtvarného hlediska. Přihlíží se však důrazně také k průběhu práce, k tomu, jak se na ni žák připravoval, soustředil a jak zodpovědně pracoval, jak si osvojil správné pracovní návyky, jak dovedl zúročit konzultaci své práce s učitelem. Využívá se klasická stupnice 1 – 5, významnou úlohu hraje slovní hodnocení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezovým tématům

Kompetence k učení rozvíjí předmět 3D vizualizace zejména tím, že vyžaduje od žáka, aby teoretický výklad a praktickou ukázkou činnosti využil ke správnému výkonu daného pracovního postupu. Důležité je analyzování vlastních chyb při práci a využití těchto poznatků pro další činnost.

Kompetence k řešení problémů jsou rozvíjeny při osvojování si nových technik a pracovních postupů, kdy vznikají situace vyžadující zvýšené soustředění, případně promptní nápravu chybných úkonů.

Komunikativní kompetence jsou rozvíjeny jednak v úvodním stádiu práce na daném úkolu, kdy žák musí vnímat výklad učitele a následně z něho vyvodit adekvátní praktickou činnost, jednak při individuálních konzultacích v průběhu práce, kdy dochází k oboustranné komunikaci mezi žákem a učitelem. Ta má vést k co

nejlepšímu výsledku práce žáka. Hraje zde roli také vzájemné sdělování poznatků mezi jednotlivými žáky.

Personální a sociální kompetence rozvíjejí žáci především zodpovědným přístupem k práci na zadaném úkolu. Při praktické činnosti v dílně nebo ateliéru musejí dodržovat základní zásady tolerance mezi jednotlivými členy skupiny a vzájemně si vytvářet optimální prostředí k práci. Důležitá je oboustranná odpovědnost, vzájemná úcta a přiměřená tolerantnost ve vztahu mezi učitelem a žákem.

Občanské kompetence a kulturní povědomí jsou rozvíjeny bezprostředním kontaktem s výtvarnými technikami, které jsou nedílnou součástí celé kulturní struktury naší civilizace. Žák se prostřednictvím praktické činnosti dotýká principu zobrazení reality a vytváření nové reality výtvarného díla určitými technickými postupy.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám rozvíjejí žáci získáváním nových praktických dovedností, které jim rozšíří možnosti budoucího pracovního uplatnění.

Matematické kompetence rozvíjejí žáci při určování poměrů jednotlivých materiálů při přípravě směsí a při úvahách o velikostech a proporcích v souvislosti s vytvářeným objektem.

Kompetence k využívání prostředků informačních a komunikačních technologií mohou žáci rozvíjet zejména při vyhledávání doplňujících informací k učivu.

Digitální kompetence

Žáci dále pravidelně využívají digitální technologie pro vlastní tvůrčí činnost – od vyhledávání inspirace, přes digitální modelaci až po finální vizualizaci a prezentaci návrhu. Rozvíjejí kompetence i v oblasti práce s daty, jejich strukturací, bezpečným

uchováváním a sdílením. Učitel průběžně reflektuje vývoj digitálních technologií v oblasti 3D modelování a aktivně žáky seznamuje s novými softwarovými nástroji nebo technologickými trendy, včetně využití AI či virtuální reality. V rámci předmětu se žáci seznamují také se základními možnostmi využití umělé inteligence jako nástroje, který jim umožňuje efektivnější návrh, analýzu variant řešení či optimalizaci finálních vizualizací.

Průřezové téma **Člověk a digitální svět** se přirozeně naplňuje vzhledem k digitální povaze předmětu. Žáci se učí bezpečně a odpovědně pracovat s digitálními technologiemi, využívat vhodný software pro řešení zadání, kriticky posuzovat zdroje informací, spravovat a prezentovat digitální obsah, reflektovat svou digitální stopu a chápat základní etická pravidla práce s digitálními nástroji

K průřezovému tématu **občan v demokratické společnosti** přispívá předmět **3D vizualizace**, že žáka vede od seznámení s určitou praktickou činností, k jejímu ovládnutí a tím i k přiblížení se širším duchovním souvislostem, jichž je tato výtvarná činnost součástí. Tento proces přispívá k uvědomění si vlastního místa v celku určitého lidského společenství jakékoli úrovně. Průřezové téma **člověk a životní prostředí** se uplatňuje při správné, šetrné a odborně fundované manipulaci s používanými materiály, při uplatňování zásad bezpečnosti práce s těmito materiály a při ekologické likvidaci odpadů. Průřezové téma **člověk a svět práce** se naplňuje samou podstatou předmětu s jeho praktickým zaměřením, se zvláštním přihlédnutím k požadavku zodpovědného přístupu žáka k plnění zadaného úkolu. Průřezové téma **informační a komunikační technologie** se uplatňuje při vyhledávání doplňujících informací k zadaným praktickým úkolům.

Vzdělávací obsah předmětu

roč.	Téma	výstupní kompetence žáka	Učivo	mezipředmětové vztahy průřezová témata
4.	Seznámení s uživatelským prostředím programu. Orientace ve virtuálním prostoru, umístění primitiv. Rozdělení těles na surface a polygony.	Žák se orientuje v základním uživatelském rozhraní. Používá základní ovládací prvky, orientuje se v prostoru jak pomocí tří základních os, tak pomocí doprovodných nástrojů. Dokáže vysvětlit rozdíl a dle potřeby použít správný typ konstrukce těles.	Základní ovládací prvky. Nástrojová lišta, její položky v závislosti na požadované funkci. Rozdělení prostoru pomocí tří os (x,y,z) jejich značení v programu. Možnosti zobrazení tělesa. Dělení těles, jejich vlastnosti v závislosti s konkrétním případem užití.	
	Pokročilá modelace polygonálních těles. Tvorba vlastních objektů složených z primitiv.	Umisťuje přednastavené objekty – primitiva do prostoru, Aktivně užívá všech vizualizačních prostředků. Spojuje, dělí, vyčleňuje průniky těles, tvoří vlastní základní tělesa.	Úkol: Modelování jednoduchého polygonálního tělesa. Kombinace více těles, Volba vlastností průniku těles a jeho využití ve tvorbě vlastního tělesa.	
	Návrh a modelace vlastního objektu. Umístění do virtuálního	Dle nákresu, převede do virtuálního prostředí návrh na zadané téma. Používá měřítko, modeluje scénu v kompozici se vkládaným objektem. Žák	Navrhnout vlastní model a zakomponovat jej do scény. Zaměření objektu, použití kresby jako předlohy pro modelování v počítači.	

prostor dle zadaných parametrů.	využívá digitální zdroje, včetně základních možností umělé inteligence, k vytvoření efektivnějšího návrhu a ověření vhodnosti zvolených řešení.		
Nasvícení scény, texturování, finální render	Používá různé druhy světél dle užití na konkrétní scéně. Používá vestavěné textury, vytváří vlastní textury, převádí je z grafického programu. Základní možnosti využití generativní AI při tvorbě textur či finálních vizualizací.	Druhy světél a jejich použití na scéně, stínování a vlastnosti stínů. Standardní, vestavěné textury. Jejich modifikace a kombinace.	
Práce s kamerou.	Umístění kamery a její základní nastavení v závislosti na požadovaném výsledku	Vložení kamery, nastavení úhlu záběru a renderu. Použití křivky k pohybu kamery.	

Střední uměleckoprůmyslová škola a Základní umělecká škola Zámeček s. r. o.; Školní vzdělávací program **Kamenosochařství**, odborné zaměření: **Prostorový design a sochařství**; platný od 1. 9. 2025; učební osnova předmětu:

Základy fotodokumentace

počet hodin týdně: **0+0+2+0**, celkem **2 hodiny** během studia

Charakteristika předmětu

Charakteristika předmětu fotografie

ve studijním programu SSPŠ Zámeček znamená poskytnout žákům potřebné základní vědomosti, intelektuální a manuální dovednosti související se vznikem a podstatou fotografického obrazu, technikou používanou při jeho snímání, zákonitostmi skladby a kompozice fotografického zobrazování, měření expozice a teploty světla v různých podmínkách interiéru i exteriéru, následné zpracování fotografického obrazu a jeho uplatňování v praxi.

Pro důležitost znalosti fotodokumentace od počátku každé práce je učivo zařazeno již do 1. ročníku studia.

V teoretické části výuky se žáci seznámí se základy nauky o světle a záření, jeho zdrojích, vlastnostech a způsobech měření, stručnými základy optiky, aplikované optiky, s konstrukcí a druhy a využití fotografické techniky.

V praktické části si osvojují specifika jednotlivých fotografických žánrů při práci ve fotografickém ateliéru i exteriéru. Prakticky poznávají zásady bezpečnosti a hygieny práce. I když je výuka pro razantní nástup digitálních technologií a s výhledem na uplatnění žáků v praxi orientovaná především na tuto platformu, jsou žáci seznamováni i s historií a vývojem analogového obrazu a formou fotogramu si vyzkouší i praxi fotografické laboratoře.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žák je veden k tomu, aby si vážil své práce a svých vědomostí a byl schopen ocenit přínos, který mu poskytuje učitel, společnost, ale i kolektiv spolužáků.

Choval se ohleduplně ke svěřené technice a vybavení. Dokázal obhájit svůj názor i tolerovat názory druhých.

Pojetí výuky

Pojetí výuky je zaměřeno na propojení teoretických poznatků s praktickým nácvikem jednotlivých operací, které žák zúročí v převážně samostatném přístupu k jednotlivým úkolům. Výuka probíhá v ateliérech, počítačové učebně, exteriérech, případně ve fotokomoře. Uplatňován je individuální přístup k jednotlivým žákům, s důrazem na rozvoj osobnosti. Průběžně jsou žákům předkládány jednotlivé monografie, publikace i originální fotografie významných tvůrců naší i světové fotografie. Též jsou aktuálně seznamováni s probíhajícími dostupnými výstavami z oboru. Je kladen důraz na současné rychle se vyvíjející znalosti a postupy v oboru, při digitální zpracování fotografií a tiskových výstupů, zálohování.

Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen za výtvarnou, technickou a obsahovou kvalitu snímků, originální přístup a vlastní obhajobu práce. Dále za aktivní přístup k zadaným úkolům a plnění termínů. Žáci se učí hodnotit své práce navzájem. V hodnocení se využívá zažitá stupnice 1 – 5. Nedílnou formou hodnocení je i prezentace nejlepších prací na školních výstavách, prezentacích, webu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Předmět Základy fotodokumentace rozvíjí klíčové **kompetence k učení** (být schopen si operativně pořizovat fotografické poznámky, zaznamenávat různá zajímavá řešení a nápady ze svého oboru, být schopen efektivně vyhledávat a

používat různé informační zdroje. Učí se obrazem vyjadřovat srozumitelněji, rychleji, efektivněji, úderněji). **Kompetence k řešení problémů** (učí se řešit technické, technologické, softwarové a hardwarové problémy ve zpracování obrazu, které ho v oboru mohou potkat), **komunikativní kompetence** (musí umět formulovat své myšlenky, obhajovat svá řešení písemnou i ústní formou, učí se komunikovat obrazem). **Personální a sociální kompetence**, (poznává své místo v kolektivu, ve společnosti, je veden k toleranci, ale i ke schopnosti obhájit své názory). **Kompetence k pracovnímu uplatnění** (fotografická zkušenost, volba vhodného přístupu k jednotlivým žánrům, tématům a zadání a schopnost vyjádřit myšlenku obrazem je předpokladem k úspěšnému uplatnění nejen v oboru Restaurování kamene). **Občanské kompetence** (žák se učí ekologicky a ekonomicky zacházet s materiálem, svěřeným vybavením a technikou. Seznamuje se s historickým vývojem a přínosem fotografie v umění, vědě, mezilidských vztazích). **Matematické kompetence** (při zpracování kompozičních a proporčních řešení jednotlivých úloh). **Kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi** (práce s počítačem po nástupu digitální fotografie je nedílnou součástí výuky, IKT jsou jedním z dominantních technologických prostředků ve výuce i zpracování fotografie). Je kladen důraz na etickou stránku rychle se vyvíjející technologie, na znalost a uplatňování právních norem v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých a osobních údajů, duševního vlastnictví a kybernetické bezpečnosti.

Přínos předmětu k průřezovým tématům

Předmět Základy fotodokumentace uplatňuje průřezové téma **Občan v demokratické společnosti** především schopností vnímat okolní svět a své postavení v něm prostřednictvím fotografického obrazu. V tématu **Člověk a životní prostředí** i **Člověk a svět práce** má fotografie nezastupitelnou úlohu při uvědomování si prostředí, ve kterém žijeme a spoluutváříme, prostřednictvím svého

objektivu, ale i fotografických prací mnohých významných i bezejmenných autorů. Člověk a digitální svět je naplněno tak, že žák některé úkoly řeší pomocí počítače, internetu a hledání informací (vyhledávání vhodných předloh a reprodukcí), je tedy i výrazně rozvíjena kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi. Žák dokáže vyhotovit digitální dokumentaci svého díla, využít AI při vizualizaci návrhu a efektivně prezentovat výstup digitální formou. Žák dbá etických a bezpečnostních opatření.

Digitální kompetence

jsou neoddělitelnou součástí a základním prostředkem výuky a zpracování fotografie současnosti. Součástí je i získávání dat, informací a obsahu z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používají různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzují jejich spolehlivost a úplnost. Žáci kriticky posuzují vývoj technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka, společnosti a životního prostředí, zvažují vhodnost a etiku použitých technologií, jsou schopni zvážit rizika zanechávaných digitální stop.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Základy fotodokumentace je úzce spjat s předmětem **Informační a komunikační technologie** a fotografický obraz je v mnoha směrech základním stavebním kamenem jeho realizací. V oblasti optiky a záření se prolíná s učivem **Základy přírodních věd**. Na obsahu učiva fotografické dokumentace úspěšně staví předměty **Počítačová grafika**, **3 D vizualizace** a tvoří s nimi neoddělitelnou součást a v mnoha případech je základním materiálem pro jejich fungování. Prostřednictvím fotografie se žák dovídá značný objem učiva z **Dějin výtvarné kultury**. Zřejmá je i souvislost s předměty **Výtvarná příprava**, **Figurální kreslení a anatomie**, **Písmo**, **Technické kreslení**, **Modelování a tvarování**. V předmětu **Kamenosochařství** se fotodokumentace dotýká obsahem učiva po celou dobu studia, Nemálo významná je

spolupráce s **Českým jazykem a literaturou** i **Občanskou naukou** při komunikaci obrazem či formulování textů jako součást fotografické práce. **Matematické** dovednosti uplatní při měření a korekci expozice. Získané vědomosti a dovednosti z

fotografické praxe jsou jednou z podmínek při úspěšné realizaci praktické maturitní práce.

Vzdělávací obsah předmětu

Roč.	téma	výstupní kompetence žáka	učivo	mezipředmětové vztahy průřezová témata
1	Vznik a vývoj fotografie fotografické žánry fotografické přístroje a nástroje světlo a jeho zdroje bezpečnost práce zdroje praxe	Student má obecné povědomí o vzniku, vývoji a současných trendech fotografického obrazu - orientuje se v jednotlivých fotografických žánrech, jejich specifikách přístupu. - dokáže vyhodnotit světelnou atmosféru, technické možnosti svého fotoaparátu a zvolit optimální přístup k řešení daného úkolu - dokáže upravovat snímky ve vhodných počítačových programech, archivovat, ukládat do vhodných formátů, dle specifiků užití snímku, připravit optimální výstup pro tisk - umí obsluhovat světelné tělesa fotoateliéru, nastavovat optimální hodnoty, měřit a korigovat světelné hodnoty - dbá na bezpečnost práce a chová se ohleduplně ke svěřeným hodnotám - je schopen vidět a cítit vyváženost kompozice, účinnost kontrastů, umět rozeznat harmonii od disharmonie a správně je využít pro výtvarný záměr a nosnou myšlenku. - orientuje se ve fotografických směrech, dokáže si v literatuře a na internetu dohledat potřebné informace a využít je pro svoji tvorbu - dokáže při fotodokumentaci před započatím práce odhadnout a vyhodnotit veškeré aspekty pro zdárný průběh práce a přesvědčivý doklad o svém konání - na počítačové simulaci umí deklarovat předpokládaný konečný stav projektu - získané fotografické dovednosti dokáže aplikovat po celou dobu studia , při dokumentaci a prezentaci své restaurátorské	- Příčiny a podmínky vzniku fotografie - Co je to fotografie /význam, dělení, žánry - Stručný úvod do vývoje a historie fotografie / Camera obscura, Niepce - Daguer - Talbot, latentní obraz, - Konstrukce fotoaparátu – objektiv závěrka, clona, hledáček, display, světelnost, citlivost, ohnisková vzdálenost, dělení fotopřístrojů dle konstrukce, užití - Technické parametry - hodnocení tech. parametrů pro výběr vhodného přístroje - Teoretické základy nauky o světle, záření, optice, aplikované optice - Exponometrie / měření světla, kvalita světla, korekce naměř. hodnot. - Digitální fotografie vers. analogová - Bezpečnost práce v temné komoře, fotografickém ateliéru, učebně, plenéru - Vybavení temné komory /cvičení - fotogram / pod dohledem vyučujícího, ev. camera obscura - Digitální fotografie / základní parametry vzniku a přenosu digitálního obrazu - Práce se stativem - Světelné zdroje, teplota světla, vyvážení bílé - Digitalizace / scanování - přenos dat do počítače, rozlišení, archivace snímků - Základy práce ve Photoshopu /bitmapovém editoru / základní úpravy obrazového souboru, lokální úpravy os, formáty os, barevné prostory, ukládání os, , retuše, úpravy výběru, využití AI	– úzce komunikuje a v mnoha směrech se stává výchozí materií při výuce, Informační a komunikační technologie) – Časté prolínání s předmětem DVK (prezentace uměleckých děl, slohů, stylů a forem) – uplatně ní znalostí optiky a podstaty záření ze Základů přírodních věd. – Při formulování textů a hesel a obhajobách fot. záměrů úzce spolupracuje s Českým jazykem a literaturou. – Matem atické dovednosti uplatní při měření a korekci expozice – Zřejmě je i souvislost s předměty Výtvarná příprava, Figurální kreslení a anatomie, Písmo, Technické kreslení, Modelování a tvarování. – V předmětu Kamenosochařství se fotodokumentace prolíná učivem po celou dobu studia

specifika fotografie	tvorby, ale i při vlastních fotografických projektech	- Žák si vytvoří vlastní digitální archiv, logicky členěný, použitelný pro tvorbu portfolia, výstavy apod. - Obecné skladebné principy fotografického snímku - Specifika fotografování - struktury - Specifika fotografování – portrét, figura / aranžovaný, dokumentární, symbolický / osvětlení, zasazení do prostředí, vztah k portrétovanému, ohnisková vzdálenost, možnosti úpravy v počítači - Specifika fotografování - zátiší / aranžované, nalezené - Specifika fotografování - krajina / klasická, minimalistická, portrét krajiny, subjektivní krajinářská fotografie, inspirace krajinou využívající nekrajinné prvky, promítnutí se v krajině - Specifika fotografování – architektura / architekt. detail, celek, sochy, plastiky - Specifika fotografování - reportážní a dokumentární fotografie / technické předpoklady, znalost problematiky jednotlivých témat, vztah k fotografovanému subjektu, zásady etiky, - Časosběrný dokument – krátkodobý, střednědobý, dlouhodobý. Zásady postupů při mapování jednoho místa (objektu) s ohledem na časovou osu, roční a denní dobu, světelné podmínky, ohniskovou vzdálenost, nároky na použití - Fotografická simulace modelu do reálného prostředí interiéru či exteriéru /aplikace ve Photoshopu (součást maturitní práce)	Na obsahu učiva fotografické dokumentace úspěšně staví předměty Počítačová grafika, 3 D vizualizace a tvoří s nimi neoddělitelnou součást a v mnoha případech je základním materiálem pro jejich fungování S nástupem digitalizace se fotografie stává neodmyslitelnou součástí každodenního života a jako taková prostupuje všemi průřezovými tématy
užití v praxi			

		<i>- Užitá fotografie - spojení fotografie s textem, příp. grafickou zkratkou, příprava pro tisk, aplikaci na webu</i>	
--	--	--	--

Střední uměleckoprůmyslová škola a Základní umělecká škola Zámeček s. r. o.; Školní vzdělávací program **Kamenosochařství**, odborné zaměření: **Prostorový design a sochařství**; platný od 1. 9. 2025; učební osnova předmětu:

:

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

počet hodin týdně: 2+2+0+0, tj. celkem 4 hodiny během studia

Charakteristika předmětu

Obecný cíl a organizace předmětu

Obsah předmětu je zaměřen na získání a prohloubení znalostí práce s PC – zejména na zvládnutí funkcí textového editoru a tabulkového kalkulátoru, získávání, zpracovávání a prezentování informací, ověřování jejich věrohodnosti. Předmět má dotaci jednu dvouhodinu týdně v prvních dvou ročnících.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání v předmětu IKT:

- podchycuje a rozvíjí zájem o informační technologie;
- vede žáky k vyhledávání informací za využití výpočetní techniky
- poskytuje žákům prostředky a pro prohlubování znalostí v ostatních oblastech vzdělávání
- podporuje u žáků vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování.

Žáci:

- si osvojují základní pojmy z oblasti hardware, software a sítí;
- ovládají práci s textem, grafikou, tabulkami a multimédií;
- pro vzájemnou komunikaci používají elektronickou poštu a elektronické konference;
- získají základní představu o e-learningu;
- znají a dodržují pravidla informační etiky.

Pojetí výuky

- Žáci zpracovávají samostatně práce, využívají nápovědu programů, řeší problémové situace.
- Učitel vede žáky k tomu, aby si při práci s informacemi ověřovali kvalitu informačního zdroje. V souvislosti s touto činností dbá učitel na dodržování autorského práva.
- Ve výuce se využívá interaktivních forem vzdělávání na internetu a intranetu. Žáci k tomuto účelu využívají e-learningové systémy a elektronické

konference týkající se okruhů problémů, které řeší; pracují na projektech a komunikují s žáky své školy i jiných škol.

- Výuka probíhá prakticky na PC, učitel seznámí žáky s novým tématem a pak žáci samostatně zpracovávají práce. Rozšíření základních myšlenek mohou získávat diskusí, v programových nápovědách nebo z vnějších zdrojů.

Hodnocení výsledků žáků

V hodnocení žáků je nejvíce ceněno pochopení problému a samostatnost při rozšiřování základních dovedností a vědomostí.

Přínos předmětu k rozvoji průřezových témat

Předmět rozvíjí v plné míře průřezové téma **Informační a komunikační technologie**. Dále se realizuje průřezové téma **Občan v demokratické společnosti**, a to v oblasti komunikace, masová média a autorské právo. Z průřezového tématu **Člověk a svět práce** předmět poukazuje na nutnost celoživotního učení, učí žáka vyhledávat a posuzovat informace (využitelné při vyhledávání práce), učí ho pracovat s programy, kterými se žák může prezentovat. [Člověk a digitální svět](#) je naplněno tak, že žák některé úkoly řeší pomocí počítače, internetu a hledání informací (vyhledávání vhodných předloh a reprodukcí), je tedy i výrazně rozvíjena kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi. Žák dokáže vyhotovit digitální dokumentaci svého díla, využít AI při vizualizaci návrhu a efektivně prezentovat výstup digitální formou. Žák dbá etických a bezpečnostních opatření.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Samou podstatou předmětu je především rozvíjení **kompetencí využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi**. Předmět dále rozvíjí tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Učitel:

- učitel vede žáky k samostatné práci s ICT a navrhuje a předvádí možnosti k zefektivnění práce

Žák:

- v hodinách i při domácí přípravě používá odbornou literaturu, výukové, aplikační a komunikační programy
- ovládá práci s výpočetní technikou i periferním zařízením

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- podněcuje v žácích snahu o samostatné nalezení řešení problémů
- průběžně kontroluje postup žáků při řešení úkolů
- při zpracovávání úlohy učitel průběžně kontroluje práci žáků a hodnotí případné nedostatky či úspěchy
- volí náročnost úloh tak, aby v daném čase byl nucen používat co nejefektivnější postupy. Vyučující není v pozici řešitele, ale pomocníka, žák si musí najít svou cestu k řešení úlohy

Žák:

- problémy řeší samostatně i ve skupině, což ho učí být tolerantní i k jiným názorům a možnostem řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- předkládá skupinové aktivity s přiřazením rolí a pravidel pro komunikaci
- vyžaduje od studentů střídme, jasné a logicky strukturované vyjádření
- podporuje v žácích zájem o smysluplné využívání komunikačních prostředků včetně komunikace živé

Žák:

- učí se vyjádřit svůj názor, zapojit se do diskuse, argumentovat a svůj názor také obhajovat.

Kompetence personální a sociální

Učitel:

- při práci v páru či skupině rozvíjí schopnost žáků spolupracovat.
- v rámci debat a diskusí v malém a větším kolektivu vede žáky k naslouchání jeden druhému, k pochopení a toleranci jiných názorů

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Učitel:

- učí žáky kriticky posuzovat jednotlivá řešení problémů z oblasti IKT ve společnosti, oceňovat ta dobrá a užitečná, a motivuje žáky k aktivnímu zapojení vlastní tvorbou
- učí žáky znát a uplatňovat svá práva a zodpovědně přistupovat k občanským povinnostem

Žák:

- je veden k rasové, náboženské a kulturní toleranci a k odmítání a zamezování jakékoliv diskriminace

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Učitel:

- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi
- důsledně dbá na kontrolu plnění zadaných úkolů a povinností

Mezipředmětové vztahy

Výpočetní technika zasahuje do všech výukových předmětů buď programovým vybavením, nebo hledáním informací s daným předmětem souvisejících.

Digitální kompetence

Digitální kompetence jsou vlastním obsahem předmětu.

Vzdělávací obsah předmětu

Ročník	Téma	výstupní kompetence žáka	Učivo
1.	Hardware	- Žák - používá počítač a jeho periferie, detekuje a odstraňuje chyby - zná základní součásti počítače a jejich funkci - umí sestavit počítač a vyměnit některou součást	Vnitřní součásti počítače Periferní součásti počítače
	Operační systémy	- chápe význam pojmu operační systém - vybere operační systém a přihlásí se na svůj uživatelský účet - nastaví si prostředí podle zvyklostí svých a možností pc - najde a spustí potřebný program - využívá systém manuálů a nápověd	Operační systém Windows Operační systém Linux Konfigurace uživatelského prostředí Programové vybavení Nápovědy, manuály a jiná dokumentace
	Správa dat	- orientuje se v souborovém systému, umí uložit a najít svá data - ovládá základní práce se soubory - rozlišuje různé typy souborů - rozlišuje různé typy souborových systémů, zná jejich možnosti - umí zálohovat data na různá média, ovládá komprimaci dat - využívá prostředky zabezpečení dat	Souborový systém Typy souborů Nástroje pro správu dat Zabezpečení dat Zálohování
	Počítačové sítě	- umí připojit stanici do sítě - rozlišuje lokální a síťovou autentizaci - umí využívat síťových prostředků - uvědomuje si rizika při práci v síti	Počítačové sítě Význam počítačové sítě Síťové přihlášení
	Textový editor	- je seznámen s kancelářským balíkem a zná význam jednotlivých aplikací - rozlišuje různé druhy formátů souboru - dokáže převést dokument z jednoho formátu do jiného - umí vytvořit zformátovaný textový dokument - umí vytisknout dokument v požadovaném formátu	Formáty textových dokumentů Tvorba textového dokumentu Styl textu Formát stránky Tisk dokumentu
2.	Tabulkový kalkulátor	- umí zapsat a zpracovat data v tabulkovém kalkulátoru - využívá dalších možností tabulkového kalkulátoru - provádí v tabulkách jednoduché výpočty	Formáty tabulkových kalkulátorů Tvorba tabulky Výpočty v tabulce
	Další kancelářské aplikace	- rozpozná formát souboru s prezentací - vytváří jednoduché prezentace	Elektronická prezentace

Ročník	Téma	výstupní kompetence žáka	Učivo
	Grafické formáty	- rozeznává a využívá různé formáty grafických dat - umí měnit formát, vlastnosti i obsah obrázku - vytvoří animaci grafickým editorem	Grafické formáty Grafické editory Jednoduché animace
	Internet		Internetové služby Vyhledávací servery v Internetu
	Webové technologie		Webový klient Tvorba HTML stránky Vzhled webové stránky – CSS Jednoduché procedury v JavaScriptu Formulář

Střední uměleckoprůmyslová škola a Základní umělecká škola Zámeček s. r. o.; Školní vzdělávací program **Kamenosochařství**, odborné zaměření: **Prostorový design a sochařství** platný od 1. 9. 2025; učební osnova předmětu:

EKONOMIKA

počet hodin týdně: 0+0+1+2, tj. celkem 3 hodiny během studia

Charakteristika předmětu

Obecný cíl a organizace předmětu

Předmět přímo vychází ze vzdělávací oblasti **Ekonomické vzdělávání**. Cílem předmětu je rozvíjet ekonomické myšlení žáků a vést je k pochopení fungování tržní ekonomiky a porozumění podstaty podnikání. Žáci získávají předpoklady pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit a uzavírání pracovně-právních vztahů. Získávají znalosti o fungování tržního hospodářství v EU.

Předmět je zařazen v učebním plánu **do 3. a 4. ročníku**. Učivo je rozděleno do osmi hlavních celků, z čehož je hlavní důraz kladen na podnikovou ekonomiku. Ve výuce se usiluje o to, aby žák získal základy ekonomického myšlení, aby dokázal posoudit reálné možnosti svého ekonomického jednání a vytvořil si bezpečné ekonomické zázemí pro sebe a svou rodinu.

Předmět Ekonomika **je součástí modulu Marketing a reklama**, a to ve 3. ročníku tematickým celkem *Marketing a management* v rozsahu 15 vyučovacích hodin (tj. 0,2 h týdně).

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka je zaměřena na to, aby žák pracoval poctivě, svědomitě a přesně, nepodporoval stínovou ekonomiku a nepodváděl zaměstnavatele, naučil se myslet ekonomicky a marketingově.

Strategie výuky

Výuka je zaměřena na provádění praktických úkolů a součástí výuky jsou rovněž cvičení v rozsahu nejméně jedné třetiny celkové hodinové dotace. Žáci si osvojují využívání poznatků v samostatném rozhodování, učí se činit rozhodnutí a předcházet rizikům.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení je založeno na kombinaci známek získaných z testů, referátů a samostatných projektů a ústního zkoušení. Důraz je kladen na hloubku porozumění učiva a na schopnosti aplikovat získané vědomosti v praxi.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

V předmětu jsou rozvíjeny **Občanské kompetence a kulturní povědomí** tím, že žák se učí jednat odpovědně, samostatně, aktivně a iniciativně, a to nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu veřejném v souladu s rozvojem dané společnosti, aktivně se zajímat o politické a společenské dění u nás a ve světě a zajímat se o veřejné záležitosti místního charakteru; chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v souladu s ekonomickým myšlením. **Komunikativní kompetence** jsou rozvíjeny tím, že žák se učí účastnit se aktivně diskusí, prezentovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých lidí v souladu s demokratickými principy. **Personální a sociální kompetence** žák rozvíjí tím, že se učí přijímat hodnocení svých výsledků a způsobů jednání ze strany druhých, přiměřeně na ně reagovat, naučit se přijímat rady i kritiku.

Ve značné míře předmět přispívá ke **kompetenci k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**, protože žákům dává přehled o možnostech uplatnění na trhu práce, rozhodovat se o své budoucí profesní a vzdělávací dráze, tvoří si reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady, učí se získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat služeb z oblasti světa práce, znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků, rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání a také dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

Digitální kompetence.

ke kterým je žák veden, jsou v dnešní době nezbytné pro zaměstnanost, osobní naplnění a zdraví, aktivní a odpovědné občanství i sociální začlenění každého žáka, žák ovládá digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků, vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy, žák používá digitální nástroje pro výpočty ekonomických údajů jako jsou mzdy, úrokové sazby, odpisy a vytváří podnikatelské plány.

Vzdělávací obsah předmětu

roč.	téma	výstupní kompetence žáka	učivo	mezipředmětové vztahy průřezová témata
3.	Podstata fungování tržní ekonomiky	Žák: - používá a aplikuje základní ekonomické pojmy - na příkladu popíše fungování tržního mechanismu - posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku - vyjádří formou grafu rovnovážnou cenu - ukáže na příkladu omezení zdrojů, vysvětlí trvale udržitelný rozvoj	- potřeby, statky, služby, spotřeba, životní úroveň - výroba, výrobní faktory, hospodářský proces - trh, tržní subjekty, nabídka, poptávka, zboží a cena	
	Marketing	Žák: - vysvětlí, co je marketing, jeho podstatu a význam v tržní ekonomice - vysvětlí, co je marketingová strategie - zpracuje jednoduchý průzkum trhu - na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu v oboru	- podstata marketingu - průzkum trhu - produkt, cena, distribuce a propagace	
	Management	Žák: - vysvětlí tři úrovně managementu - popíše základní zásady řízení - zhodnotí využití motivačních nástrojů v oboru	- dělení managementu - funkce managementu – plánování, organizování, vedení a kontrolování	
4.	Podnikání	Žák: - orientuje se v různých formách podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky - vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet - na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu - rozlišuje oběžný a dlouhodobý majetek - charakterizuje jednotlivé druhy nákladů a výnosů - vypočítá výsledek hospodaření - stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků místa a období	- podnikání podle živnostenského zákona a zákona o obchodních korporacích - podnikatelský záměr, zakladatelský rozpočet - povinnosti podnikatele - majetek podniku - náklady, výnosy, zisk/ztráta - cena	

V předmětu je realizováno průřezové téma **Občan v demokratické společnosti** s tím, že žáci jsou vedeni k dodržování zákonů a pravidel chování v oblasti podnikání. Téma **Člověk a životní prostředí** je uplatňováno tak, že se žáci učí organizovat činnosti firmy v duchu udržitelného rozvoje. Průřezové téma **Člověk a svět práce** vede k osvojení kompetence aktivně rozhodovat o vlastní profesní kariéře. Průřezové téma **Informační a komunikační technologie** je zaměřeno na jeho efektivní využívání v rámci odborné kvalifikace. **Člověk a digitální svět** – žáci bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě využívají digitální technologie pro učení, vzdělávání se a zvyšování vlastní kvalifikace, stejně jako při práci, občanských aktivitách i ve volném čase, je to jedna z klíčových kompetencí a je nezbytná pro schopnost celoživotního učení i zapojení absolventů do společenského a pracovního života.

Zaměstnanci	<u>Žák:</u> - vyhledá informace o nabídkách zaměstnání a vzdělávání - orientuje se v požadavcích zaměstnavatele při získání a výběru pracovníků - popíše obsah pracovní smlouvy - rozliší pracovní poměr a jiné formy pracovněprávních vztahů - vypočítá hrubou a čistou mzdu, sociální a zdravotní pojištění a zálohy na daň - vysvětlí a vzájemně porovná druhy odpovědnosti za škody ze strany zaměstnance a zaměstnavatele	- zaměstnanci - pracovněprávní vztah, pracovní poměr, vznik a skončení - mzda, druhy - úkolová, časová podílová - výpočet hrubé a čisté mzdy - odpovědnost zaměstnance a zaměstnavatele, BOZP	
Finanční vzdělávání	<u>Žák:</u> - orientuje se v platebním styku a směni peníze podle kurzovního lístku - vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory - vysvětlí, způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu - charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění - sestaví jednoduchý rodinný rozpočet, zdůvodní význam tvorby finančních rezerv - popíše rizika zadlužení, exekuce a osobního bankrotu - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům - orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby	- charakteristika finančního trhu - bankovní soustava, služby bank - finanční produkty k ukládání peněz - úvěrové produkty - peníze, hotovostní a bezhotovostní platební styk - inflace - úroková míra, RPSN, směnárenská činnost - rodinný rozpočet - exekuce a osobní bankrot - pojištění a pojistné produkty	
Daně	<u>Žák:</u> - vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství - charakterizuje jednotlivé přímé a nepřímé daně a vysvětlí jejich význam pro stát - povede jednoduchý výpočet daní - vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob - vyhotoví a zkontroluje daňový doklad - vysvětlí zásady vedení daňové evidence	- státní rozpočet - daně a daňová soustava - výpočet daní - přiznání k dani - daňové a účetní doklady - daňová evidence	

Střední uměleckoprůmyslová škola a Základní umělecká škola Zámeček s. r. o.; Školní vzdělávací program **Kamenosochařství**, odborné zaměření: **Prostorový design a sochařství**; platný od 1. 9. 2025; učební osnova předmětu:

Výtvarná příprava

počet hodin týdně: 8+5+0+0, tj. celkem 13 hodin během studia

Charakteristika předmětu

Obecný cíl a organizace předmětu

Výuka předmětu směřuje k získání vzdělání v oboru Kamenosochařství a čerpá ze základu tradice západní výtvarné kultury, je podstatnou součástí výuky odborných výtvarných škol. Vychází z oblasti vzdělávání **Uměleckohistorická a výtvarná příprava**. Je podpořená výukou předmětu **Kamenosochařství** a všech ostatních předmětů z oblasti Uměleckohistorická a výtvarná příprava a společně tak vytváří podstatný profil absolventa SSUPŠ- zámeček v oboru Kamenosochařství.

Předmět staví základ ke zvládnutí kreslířských a modelovacích dovedností, rozvíjí nápaditost, schopnost správného proporčního vnímání a zobrazování podle reálného motivu a také dovednost přenést jeho tvar do modelovacích hmot.

Kresba bývá první fází jakékoliv práce, proto zvládnutí této umělecké disciplíny je významné pro rozvoj výtvarného myšlení, tvořivosti fantazie, ke kultivaci výtvarného vidění a vyjadřování každého studenta. V obou ročnících je důraz kladen na věcnou kresbu podle skutečnosti, zachycenou pomocí základních kreslířských technik., na studium vztahů hmoty, prostoru, perspektivy, linie a plochy, tvaru a objemu, světla a stínu. Při práci s modelovacími hmotami student získá nejprve povědomí o materiálu, s nímž pracuje a jak s ním má zacházet, a následně se naučí vystavět z této hmoty modelovaný objekt i za pomoci vnitřní opěrné konstrukce, kterou sám navrhne a vytvoří. Postup práce je veden od celkových objemů a tvarů k jednotlivostem, a následnému vypracování detailů. Postupně se vzrůstající tvarovou náročností je student seznamován s tvarovou redukcí a posunem. Koncem prvního a v průběhu druhého ročníku student vyzkouší možnost tvorby vlastních návrhů pro zadané téma, student tak rozvíjí

výtvarné myšlení, cit, smysl pro harmonii, a je nucen řešit vzešlé technické problémy. Student nejprve vlastní návrhy zaznamená kresbou, kterou rozpracuje pro třírozměrný výstup a současně také vytváří malé plastické skici. Celá práce pak vyústí ve vytvoření finálního modelu.

Žáci jsou v tomto předmětu obvykle vedeni jedním učitelem v obou ročnících.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žák je v procesu praktické výuky výtvarného vzdělání kultivován obecně v oblasti výtvarné kultury a potažmo tak společenských hodnot. Na základě rozvíjení schopnosti vizuálního vidění a vnímání reálného přírodního světa získává cit pro souměrnost, vyváženost a harmonii, učí se o konstrukčnosti, funkčnosti a zároveň rozmanitosti forem v něm obsažené a je veden, aby tyto poznatky dokázal dále propojit a zužitkovat v rámci jiných předmětů i vlastního života. Jeho vnímání je zjemňováno a zosťřováno současně. V rámci předmětu je žák také směřován, aby byl schopen vnitřní disciplíny, soustavné soustředěné a rozvíjející se práce, budování vlastního názoru, ale akceptování názorů a potřeb druhých, vlastní odpovědnosti a snaze porozumět ostatním.

Pojetí výuky

Výuka probíhá především v ateliérech, případně v plenéru. Učitel zadá žákům společně úkol, vysvětlí jim možnosti a postupy a dále již pracuje s jednotlivými žáky individuálně osobními, konkrétně mířenými konzultacemi. Stejně jako samostatná práce žáka v ateliéru je důležitá i jeho domácí příprava, kterou učitel zadává, důsledně kontroluje a jednotlivě konzultuje.

Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen za úkoly zpracovávané v ateliéru jak slovně, tak běžnou klasifikací. Rovněž je klasifikována kvalita a množství domácích prací. Pololetní klauzurní práce jsou navíc také klasifikovány bodovým ohodnocením od 1 do 15 bodů. V celkové známce na vysvědčení se zohledňuje osobní rozvoj žáka - invence a technické zpracování a jeho přístup k zadávaným úkolům – soustředění, včasné odevzdání, a pracovní nasazení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezovým tématům

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí:

Předmět rozvíjí převážně **odborné kompetence** a to v celém jejich spektru (žák se učí ovládat prostředky výtvarné užité tvorby, realizovat zadanou práci podle požadovaného výstupu a usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, chovat se ekologicky v rámci používání potřebných materiálů a zvažovat ekonomické nároky zadávaných úkolů). Dále pak rozvíjí **klíčové kompetence k učení** (žák se učí v oblasti výuky výtvarné přípravy porozumět teoretickým radám vyučujícího, následně je aplikovat, ale současně i hledat vlastní způsob zdokonalování, uplatňovat vlastní výtvarný názor a samostatně se vyjadřovat, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí, hledat a využívat různé inspirační zdroje), **kompetence k řešení problémů** (žák se musí naučit vhodně volit prostředky a způsoby tak, aby zadaný úkol pojal k uspokojivému výsledku, učí se neempirickému myšlení), **personální a sociální kompetence** (žák je součástí skupiny a je nucen ke spolupráci při přípravách, učí se toleranci, rozvíjení mezilidských vztahů), **komunikativní kompetence** (žák je podněcován k dialogům na probíraná témata, musí umět vyjádřit slovně i písemně svůj výtvarný záměr, obhájit ho a patřičně prezentovat), **kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** (výuka

předmětu je nedílným článkem vývoje žáka v prohlubování jeho osobnostních a odborných předpokladů, pro jeho úspěšné uplatnění ve světě práce a pro rozvoj jeho profesní kariéry. Rovněž se žák učí efektivně organizovat svoji práci vzhledem ke stanovenému termínu).

Přínos předmětu k průřezovým tématům:

V předmětu Výtvarná příprava se průběžně uplatňují průřezová témata **Občan v demokratické společnosti, Člověk a životní prostředí a Člověk a svět práce**. Téma **Občan v demokratické společnosti** se v předmětu promítá v rámci osobnostního a pracovního rozvoje žáka v průběhu výuky. Důležitým bodem v tomto rozvoji je vzájemná komunikace, vedení hodin k neustálému zamýšlení se a zhodnocování pozic jednotlivce, kolektivu i společnosti. Téma **Člověk a životní prostředí** je přítomno díky důkladnému pozorování přírody, člověka a společnosti na zadaných úkolech, v žákovi se vytváří užší pochopení přírodních jevů, estetické citění a citové vnímání. Každoroční krajinářské kurzy poskytují možnost užšího sepejetí s krajinou a její citlivé pozorování. Prakticky je toto téma promítnuto způsobem zacházení s výtvarnými prostředky a materiály. Téma **Člověk a svět práce** se ve výuce vyskytuje v rámci předávání žáku hodnot vlastní odpovědnosti a sebe-motivace, žák během výuky hledá směr budoucího pracovního naplnění.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Výtvarná příprava staví základ pro další rozvoj dovedností v následujících ročnících. Je úzce navázán na předmět **Kamenošochařství**, při kterém student získává své kamenosochařské zkušenosti a který následuje v zužitkování naučených výtvarných technik. V souběhu využívá v hodinách **Štukatérství** možnost dalšího zpracování svých výtvarných prací a zároveň získává zpětnou vazbu pro práci modelační. Poznatky získané v Technologii uplatňuje při práci v hodinách Výtvarné přípravy. Předmět se též opírá o znalosti získané v **Dějínách výtvarné kultury** (ukázky významných děl a inspirační zdroj, práce podle

reprodukce, návštěvy výstav – orientace v kontextech současné výtvarné tvorby) a rovněž také s předměty **Český jazyk a literatura** a **Občanská nauka** (zadávané motivy často souvisejí s literárními předlohami, filozofickými, psychologickými a ekologickými tématy).

Využití digitálních technologií v oboru

Žáci jsou vedeni k digitální dovednosti v oblasti výtvarné přípravy, a to ve vyhledávání zdrojů potřebných k naplnění zadaného tématu. Současné jsou studenti vedeni k integraci digitálních technologií do odborné komunikace, prezentace vlastní tvorby a její dokumentace.

Vzdělávací obsah předmětu

Roč.	téma	výstupní kompetence žáka	učivo	mezipředmětové vztahy průřezová témata
1.	Kresby a modelování jednoduchých objemových těles podle modelu Kresby a modelování podle kompozic a sestav z reálných předmětů Studie přírodnin, a zoomorfních motivů Kresba v plenéru	Žák – Přesvědčivě kresbou vyjádří skutečnost, s důrazem na kompoziční řešení, proporce modelaci předmětu, objemy a budování prostoru. – Správně aplikuje poznatky o základech perspektivy u jednotlivých předmětů v zátiší, v městském prostředí, v krajině. – Využívá široké škály kreslířských výtvarných pomůcek. – Ovládá práci s běžnými modelovacími hmotami. – Správně používá širokou škálu modelovacího náčiní a pomůcek. – Navrhne a postaví vnitřní opěrnou konstrukci pro jednoduché modelované objekty. – Zreprodukuje v přímém měřítku do modelovacích hmot a tvarově jednodušší předměty i jejich sestavy. – Zvládá základy tvarové redukce a posunu. – Aplikuje získané dovednosti při tvorbě vlastních návrhů.	- Základy kreslení a modelování, liniová kresba, objemová kresba linkou, šrafura, stínování. Způsoby vytváření objemu v kresbě. Základy práce s modelovací hmotou, stavba a vytváření modelovaného objektu od celků k jednotlivostem. - kresebné a modelační studie objemových těles s důrazem na linii, objem, proporce, světlo a stín materiál: tužka, tuž, uhl, rudka, modelovací hmota - kresebné a modelační studie zátiší s důrazem na tvar, proporce, objem a strukturu jednotlivých předmětů, světlo a stín, budování prostoru a kompozice - stylizace, tvarový posun a redukce - krajinářský kurz (použití kreslířských prostředků, objemy, perspektiva, prostor). - průběžné návštěvy aktuálních výstav i stálých sbírek umění	- nácvik technik v předmětu Kameno-sochařství odlévání modelů a další spolupráce ve štukaturně - materiály a pracovní postupy v předmětu Technologie

Roč.	téma	výstupní kompetence žáka	učivo	mezipředmětové vztahy průřezová témata
2.	Studie podle přírodního světa Kresba v plenéru Plastika se zoomorfní, rostlinnou tematikou Užitná plastika Architektonický prvek Plastika s figurální tematikou	Žák: – prohlubuje své dosavadní kreslířské dovednosti a znalosti. – Ovládá kresbu k zachycení vlastních nápadů, zvládá jejich kresebné rozpracování pro tří rozměrný výstup. – V určeném měřítku reprodukuje tvarově složitější sestavu předmětů do modelovací hmoty. – Prohloubí vlastní zkušenost ve smyslu tvarové redukce a posunu, abstrahování tvarů a charakteru modelovaných objektů. – Využívá světla a stínu při tvarových redukcích. – Pracuje s určeným měřítkem – V průvodní zprávě popíše způsob své práce, techniku a technologii vztahující se k jeho návrhu.	-studie přírodního světa (rostlin, zvířat -návštěvy zoo trénink vizuální paměti, pohybové studie) a následné zpracování v zadaných úkolech - kresebné a modelační studie podle anatomických modelů (odlitky , lebka, a.j.) porovnávací studie podle skutečnosti - kresebné a modelační studie zoomorfních a rostlinných motivů - návrhy užité plastiky, architektonického prvku, zoomorfní, figurální plastiky s využitím nastudovaného materiálu - průběžně krátká zadání na prohlubování kreativity a fantazie - vypracování průvodní zprávy - nepovinně krajinářský kurz-malba v plenéru - průběžné návštěvy aktuálních výstav i stálých sbírek umění	- nácvik technik v předmětu Praktická cvičení - materiály a pracovní postupy v předmětu Technologie